Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 20 Ağustos 1979 500 KURUŞ

YEŞİLÇAM'DA
BİR BATAKLIK TÜCCARI
"HIRSIZLAR"
8. SAYFADA

BATMANDA GÜPEGÜNDÜZ İKİ KİŞİYİ KATLETTİLER

Apocu çeteler bir kız çocuğunu öldürdü

● Mardin Kızıltepe'de bir polisi öldüren SİRAÇ ULUÇ isimli APOCU yakalandı.

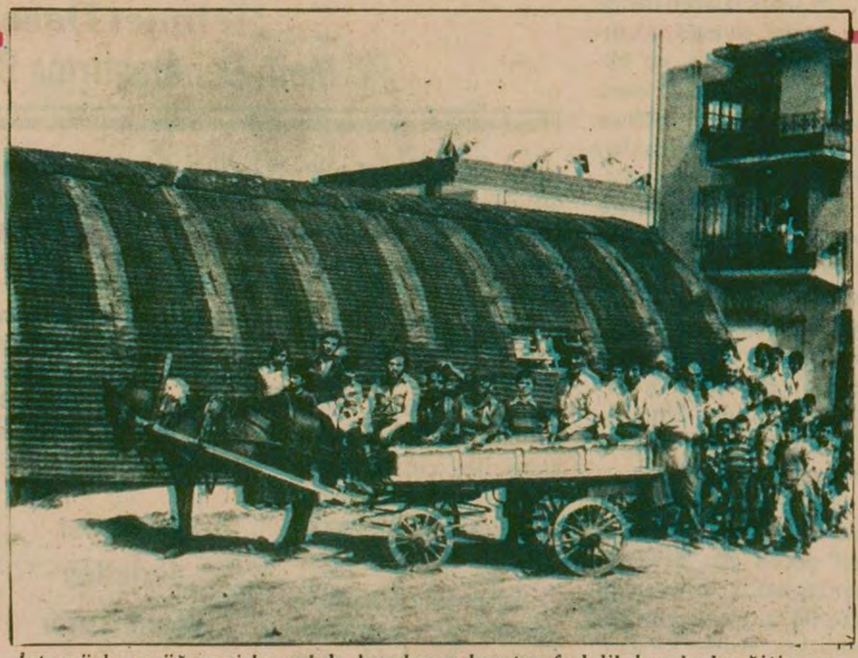
BATMAN (ÖZEL)
Apocu saldırganlar Batman'ın en kalabalık meydanında on yaşında bir kız çoçuğu ile 40 yaşında AP'li bir vatandaşı silahla tarayarak öldürdüler.

AP'li olduğu bildirilen Mehmet Salih Gürkan önceki gün Batman'da Cumhuriyet Meydanında Apocu oldukları belirlenen iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırganların ateş açması üzerine Gürkan, 10 yaşındaki Yüksel Taylan adlı bir kız çocuğunu kendisine siper yaparak korunmak istedi. Kız çocuğunun hedef haline gelmesine rağmen ateş etmeye devam eden katiller önce küçük Yüksel'i, ardından da Mehmet Salih Gürkan'ı herkesin gözü ö-

(Devamı sa.7. sü.7 de)

120 bin insanın yaşadığı köy: ATIŞALAN

Dünyanın en büyük köyü Türkiye'de

İşte yüzlerce öğrenci bu yıkık, harabe ve her tarafı delik barakada eğitim yapıyor. Dünya Çocuk Yılında yetkililerin kulakları çınlasın.

Atışalan köyü Fevzi Çakmak Mahallesi Kerbela'dır Zamanlarının çoğunun kuyu başlarında geçiren bu insanlar bir kova su aldılar mı, dünyanın en mutlu insanı sayılırlar. (altta). "Şu depo var ya işte karşımızdadır, içi su doludur, uğultusu kulağımıza gelmektedir, biz hastalarımız için bir damla su bulamıyoruz, gözümüz hep ordadır." diyor yaşlılar. (üstte).

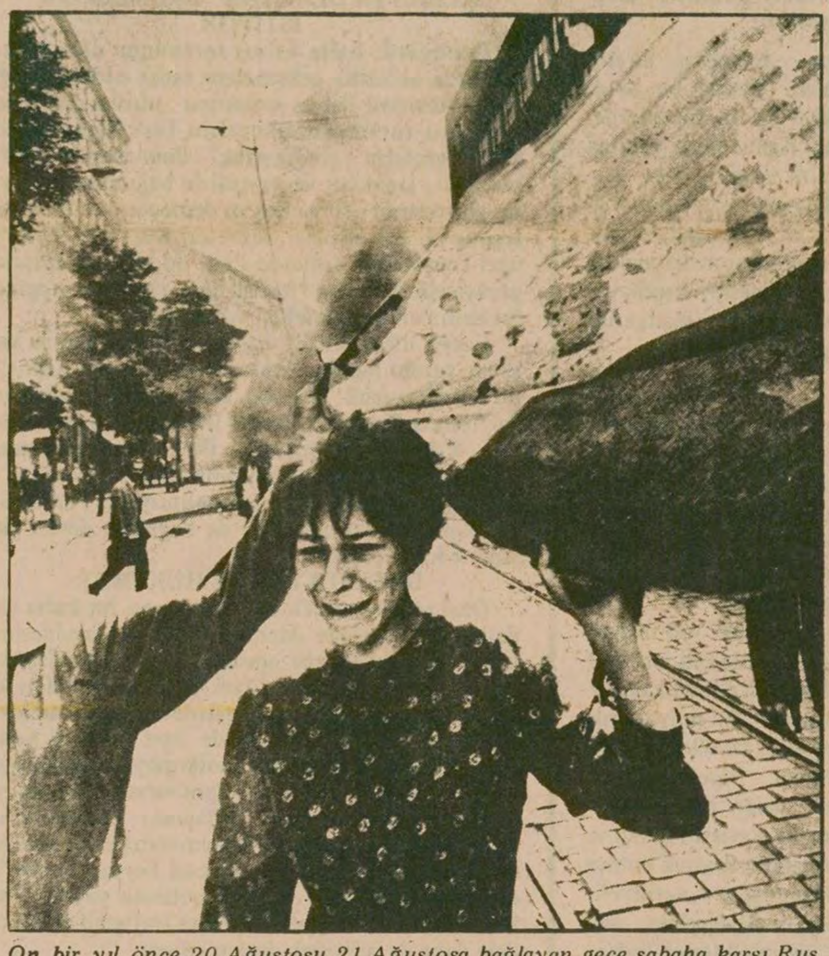
● 120 bin insanı bir muhtar, bir çavuş ve iki jandarma idare ediyor.
● Anadolu'dan gelip, Atışalan'a başını sokan insanlar yıllardır sorunlarına çözüm bekliyor.
● Kışın okulda çocuklar yerdeki sudan ıslanmamak için dershanede çizmeyle oturuyor.
● İnsanlar kuyudan su içiyor. Bildiğiniz kuyu. Bunlar İstanbul'un göbeğinde oluyor.
● 56 milyonluk bütçeyi bir muhtar har vurup harman savuruyor.

YUSUF ÇELİK
Size bir gün birisi "dünyanın en büyük köyü nerededir" diye sorarsa, çekinmeden Türkiye'dedir diye cevap verebilirsiniz. 8 büyük mahallesinde yaşayan 120 bin insanıyla Atışalan sadece Türkiye'nin değil dünyanın da en büyük köyüdür.

Atışalan, İstanbul'da Bakırköy ilcesine bağlı

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Çekoslovakya'da işgalin onbirinci yılında

On bir yıl önce 20 Ağustosu 21 Ağustosa bağlayan gece sabaha karşı Rus tankları Çekoslovakya'ya girmişti. Çek halkı, o günden bu yana işgalcilere karşı mücadele ediyor.

Öğrenciler yeraltı üniversitelerine gidiyor

YAVUZ ÇEKİRGE
Çekoslovakya'daki baskı düzeni sonucu kaydı silinen öğrencilerle birlikte üniversitede ve yüksek okullarda okumakta olan öğrenciler de yeraltı üniversitelerine gidiyorlar. Öğretmenleri ise meslek yasağına uğramış öğretim üyeleri. Üniversitede ders vermesi yasaklanmış bir öğretim üyesi olan JULİUS TOMİN şöyle anlatıyor:

"Her çarşamba gecesi evimde felsefe dersleri veriyorum. Yetkili makamlar bu dersleri yasaklamak istediler. Fakat geçen sonbaharda gi-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Sovyet işgali altındaki Çekoslovakya'da kültür yaşamı.

6. SAYFAMIZDA

Sıkıyönetim yarın Meclis'te görüşülüyor

ANKARA (ÖZEL)
Sıkıyönetimin uzatılması konusu yarın Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülecek.

16 Ağustos günü Bakanlar Kurulu tarafından oy birliği ile alınan Sıkıyönetimi uzatma kararını görüşmek üzere TBMM, olağanüstü toplantıya çağrılmıştı.

Öte yandan, bazı parlamenterlerin oylamaya katılmayacağı ve çoğunluğun sağlanamayacağı endişesi başkent çevrelerinde yaygınlaşıyor.

Yeterli çoğunluk sağlanamazsa, Sıkıyönetim otomatik olarak düşüyor. Bu takdirde, Bakanlar Kurulunun toplanarak,

(Devamı sa.7, sü.3'de)

K.Maraş duruşmalarında

"Karaoğlana kurban kesenlerin" duruşması başlıyor

HABER MERKEZİ
Adana, Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde bugün, Kahramanmaraş Bağlarbaşı ve Namık Kemal Mahalleleri katliamında Cennet Çimen'in gözünü çıkaranlar ile Kalender Toklu'yu "Karaoğlana kurban kesiyoruz" diyerek öldürenlerin duruşması başlıyor.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığının hazırladığı iddianameye göre, Bağlarbaşı ve Namık Kemal Mahallelerinde, elinde otomatik silah bulunan Muhtar Mehmet Yem-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

APAYDIN: MÜEBBETLER TEKRAR CEZAEVİNE KONAMAZ

İSTANBUL (AA)
İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın yeni İnfaz Yasasından sonra tahliye edilen ancak yeniden cezaevine konulmaları istenen hükümlüler ile ilgili olarak yaptığı açıklamada "Verilmiş olan salıverme kararları Yargıtay'ın yorumuna

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Lanet Olsun

ARMAĞAN ANAR

"Lanet olsun! Lanet olsun! Yıllardır döktüğüm gözyaşı durdu diyordum. Yavruma kavuştum artık ondan ayrılmam diyordum. Tam o çıktığında hastalanmıştım; bana ne güzel bak-

(Devamı sa.7, sü.8 de)

Son zamlardan sonra ilaç paketlerinin üzerine yeni fiyatlar damga ile basılıyor. Yüzde 200'e varan zamlardan sonra bir reçetenin yapılması 500-1000 lirayı buluyor.

Son zamlardan sonra.

İlaç bulunsa da alınamaz hale geldi

İstanbul Eczacı Odası fon yerli ve yabancı ilaç tekelleri ve ecza depolarının haksız kazanç sağladığını söyledi.

HABER MERKEZİ
İlaç tekelleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı arasındaki pazarlık sonuçlanıp ilaçlara yeni zamlar yapıldıktan sonra, zaten bulunamaz durumda olan ilaçlar şimdi de alınamaz hale geldi.

(Devamı sa.7, su.4'te)

TİKP Genel Başkanı Üsküdar İlçe Örgütünün açılış toplantısında seçim sloganını açıkladı

Doğu Perinçek: "MHP'ye Oy Verme Hesap Sor!"

İSTANBUL (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi Üsküdar İlçe Örgütünün açılış toplantısında, TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, "14 Ekim seçimlerini cinayet şebekesi MHP'ye karşı bir mücadele alanı olarak görüyoruz" dedi.

Kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı TİKP Üsküdar İlçe Örgütünün açılış toplantısı, Üsküdar Şehir Tiyatrosunda İstiklal Marşının söylenmesiyle başladı. Gecede ilk konuşmayı yapan Üsküdar İlçe Başkanı Alpay Tuğlu, Üsküdar ve çevresinde, özellikle 1 Mayıs Mahallesinde sahte solcuların ve MHP'lilerin faaliyetlerine değindi. Tüm Üsküdar halkını TİKP saflarında birleşmeye çağırdı.

Daha sonra kürsüye gelen TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, önümüzdeki seçimlerle ilgili olarak, Partinin henüz 1. Kongresini yapmadığını ve 15 ilde bütün ilçeleriyle birlikte örgütlenmesini tamamlamadığını, bu nedenle 14 Ekim seçimlerine katılamadıklarını açıkladı. Bütün bu şartların aralık ayında tamamlanacağını da belirten Perinçek şöyle de-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Bünyamin Adanalı

Haluk Kırcı

Mahmut Korkmaz

● 7 KİŞİNİN KATİLİ KOMANDOLAR ●

ARANIYOR

ANKARA (THA)
Ankara Bahçelievler'de 9 Ekim 1978 günü 7 TİP üyesini öldürmekten sanık silahlı sağ eylemcilerin duruşması bugün Ankara Sıkıyö-

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Can pazarı

Yıl 1923... Mayıs ayı... Cumhuriyetin ilanının eli kulağında... Bolu Mebusu Cevad Abbas, yazar Aka Gündüz'le birlikte, "tetkikatlarda" bulunmak üzere Zonguldak'a gidiyor. Zonguldak kömür madenleri, o tarihlerde Fransız sermayesinin elinde. Aka Gündüz, "tetkikat"larının "ameleye" ilişkin yanını şöyle "hülasa" ediyor:

"..Bu kısımdan say (emekçi) kısmına geçiniz, orada da aynı feci vaziyete tesadüf edeceksiniz. İşte Cevad Bey, bir amele barakası içinde işçilerle konuşuyor:

–Merhaba, nerelisiniz?

–Merhaba, hepimiz Dadaylıyız.

–Burada daimi mi çalışırsınız?

–Hayır, biz hem çiftçiyiz hem amele.

Avuçiçi kadar loş mahalde sıralanan altı tane tahta kereveti göstererek:

–Bu kuru yerde mi yatarsınız?

Genç Dadaylı, tereddüte, içtinaba (çekinmeye) lüzum görmeyerek yüksek bir sesle ve eyice titreyen bir ifade ile:

–Ne istersiniz beyim, dedi. Altmış kuruşa kaba döşekte yatacak değiliz ya, elbette burada yatacağız. Altmış kuruş yevmiye ile şu olur.

Parmağı ile gösterdiği köşede saçta pişmek üzere hazırlanmış mısır bulaması duruyordu.

Kapının önünde güleryüzlü bir Daday çocuğuna rastgeldik, koltuğu altında bir somun ekmek vardı. Yine Cevad Bey konuştu:

–Bu kaç dirhem gelir, tam okka mı?

–Hayır, 325 dirhem.

–Kaça aldın?

–Yirmi kuruşa.

Arkadan ben soruşturdum:

–Daha ucuza alması mümkün değil mi?

Genç, kinayeli ve acı bir tebessümle cevap verdi:

–Ucuza çalışmıyoruz ki, ucuz alalım.

–Altmış kuruş pahalı mı sanki?

–Biz kuruş pahasına çalışmıyoruz ki.

–Ya ne pahasına çalışıyorsunuz?

Genç, hissettim ki, boşta kalan yumruğunu göstermeden sıktı ve beni baştan başa süzerek:

–Can pahasına çalışıyoruz, dedi." ("Zonguldak" gazetesi, 17 Mayıs 1336-1923)

* * *

Zonguldak çocuklarından ne zaman bir kara-haber gelse, ne zaman bir işçi arkadaşın ölüm haberi bize ulaşsa, yukarıdaki konuşmayı anımsarız. Karadon'da meydana gelen son grizu faciasında da böyle oldu bu. Dadaylı işçi, sararmış gazete yaprakları arasından, gelmiş geçmiş bütün maden işçileri adına bir mızrak gibi dikildi adeta:

–Can pahasına çalışıyoruz!..

Gerçekten öyledir. 1920'li ve 1930'lu yıllarda Zonguldak havzasında 10 bin civarında işçi çalışıyordu. Aynı dönemde her yıl ocaklarda meydana gelen ölümlü iş kazası sayısı 50 civarındaydı. 500-600 işçi de yaralanıyordu.

Zonguldak havzasında bugün 60 bine yakın işçi çalışıyor. Ölümlü iş kazası sayısı 70-80 arasındadır. Yaralanan işçi sayısı ise, 8-9 bin civarında... Kaba bir hesaplama ile, kömür ocaklarında, her beş-altı günde bir işçi ölüyor; her gün 25-27 işçi yaralanıyor. Üretilen her ton kömürde birkaç gram işçi kanı vardır.

* * *

Yirmi yıl kadar önceydi. Biri Fransız, diğeri Belçikalı iki konuğa, Zonguldak ocaklarında meydana gelen kazalara ilişkin bilgi verdiydim. Adamlar şaka yaptığımı sandılar. Bir bakıma haklıydılar. Çünkü verdiğim rakamlar, sözgelimi bir Almanya'ya da Polonya maden bölgelerindeki iş kazalarına göre programlanmış bilgisayarları bile darma-duman edecek düzeydeydi: Gelişmiş ülkelerde her 150 milyon ton kömür üretimine 1 ölümlü-kaza düşer. Bizde ise 5 milyon ton kömür üretimine düşen ölümlü-kaza sayısı 80'nin üzerindedir. Aradaki bu korkunç fark, ciddiyet sınırlarının aşılması için ferah ferah elverislidir. Belçikalı ve Fransız konukların, şaka yapmadığıma ikna olduktan sonra derin bir üzüntü ile başlarını iki yana sallamaları, bugün bile gözlerimin önündedir.

* * *

Peki bu kazaların sayısı nasıl düşürülebilir, nedir bunun yolu-yordamı?

Kazaların başlıca nedeni, ilkel teknolojiye dayalı üretim zorlamasıdır. Kaza sayısının düşürülebilmesi için, ekonomik ve sosyal yatırımların artırılması gerekir. Bir başka deyişle, havzaya modern teknolojinin girmesi, işçilerin sağlık ve can güvenliğine ilişkin yatırımların yükseltilmesi şarttır.

Kömür madenleri 130 yıldır esas olarak kazma ile işleniyor. Ocak-içi nakliyatta daha hâlâ organik enerjiden (katırlardan) yararlanılıyor. Yeni damarlar açan lağımcı ve domuzdamcı işçilerin korunmalarını sağlayacak toz maskelerinin adı bile ortada yok. Gıdadan giyime kadar bir çok zorunlu ihtiyacın eksikliği ile bozuk idari mekanizma, işçileri kıyan çarkın somut unsurları olarak sayılabilir.

Kuşkusuz bütün bunlar, toplumsal yapımızın geriliği ile ilgilidir, yapısal bir sorundur bu. Öyle ama, bu gerçek, düzenin sınırları içinde maden işçileri için hiç bir şey yapılamayacağı anlamına gelmez. Ülkemize sürekli olarak geri teknoloji ihraç eden emperyalist ülkelerden, vergi kaçakçılarına ve buna çanak tutan politika esnafına kadar egemen çarkın her unsurunun, havzada meydana gelen ölümlerde sorumluluk payı vardır. Eğer önlenebilir kazalar, bile bile önlenmiyorsa, burada artık bir kazadan değil, cinayetten söz etmek daha doğru olur.

Başka ne diyelim?

Arada-bir, talaş serpilmiş ana galerilerde şöyle bir dolanarak maden işçilerinin sorunlarına eğilen(!) Deniz Baykalların, Ecevitlerin, bilumum mebusların kulakları çınlasın. Bu satırların yazıldığı gün kömür ocaklarında 30 yaralı vardı; birkaç ölüm haberinin gelmesinin ise eli kulağındadır!..

FİKİR MEYDANI

KİRALAR DONDURULSUN, KONUTLARI DEVLET YAPSIN!

Mehmet Daşer
Mem-Der Araştırma Bürosu

İKİ süper devlet arasında izlenen denge ve şantaj siyaseti, Cumhuriyet tarihinin en büyük ekonomik buhranına yol açtı. Kendi gücüne güvenmeme, özkaynaklara dayanmama, emperyalistlerden gelecek kredilere bel bağlama, İMF ile yapılan anlaşma ile buhranın emekçi sınıfların sırtına yüklenmesi, Bayar Mendereslerden, Demirellerden, Ecevitlere kadar ülkemiz ekonomisine bakışın, değişmediğini göstermekte.

Bu yüzden hayat pahalılığı, emekçiler için her geçen gün daha da ağırlaşmakta. İğneden ipliğe tekrar tekrar zam yapılmakta. Konut kiraları, emekçiler için ödenemez hale gelmekte, gelirlerinin yarıdan fazlası kiraya gitmekte.

Konut, insanlığın başlangıcından bu yana ve bundan sonra da insanın hayatını devam ettirebilmesi, yeniden üretim yapabilmesi için ekmek, su gibi zorunlu bir kullanım aracı olagelmiştir.

Ülkemizin yıllık konut ihtiyacı 400 bin civarındadır. Bununla birlikte büyük şehirlerimizde nüfusun yarıdan fazlası gecekondularda, kırlarda ise insanlarımız mağaralarda bile yaşamaktadır. Yalnız Ankara'da konut alanının % 95 ini gecekondu, nüfusun % 70 ini ise gecekonduda yaşayanlar oluşturmaktadır.

İnşa edilen konutların ise % 6 sını kamu kesimi, geri kalanını özel sektör yapmaktadır. Bu durum spekülasyonu pompalamaktadır. Avrupa'da ise kamunun konut yatırımlarındaki payı % 50-20 sini geçmemektedir.

Türkiye'de konut sorununun kaynakları

1950 lerden sonra ABD emperyalizminin ülkemize girmesi ile kırlardan şehirlere göç başladı ve büyük boyutlara ulaştı. Bu dönemle birlikte büyük şehirlerimizin etrafında gecekondular doğmaya başladı. İnsanlar başını sokacak bir çatı altı ararken konut, emekçiler için her geçen yıl ağırlaşan, arandığında bulunmayan, bir sorun oldu.

Ülkemizde konutların milyonlara satılması, kiraların bir aylık maaş kadar olmasının sebebi; Birinci olarak, konut, çamaşır makinası, buzdolabı, otomobil, masa, sandalye gibi değişim değeri olarak yani kâr amacı ile üretiliyor. Konutun kâr amacı ile üretilmesi, kullanım (zorunlu barınma) amacı ile üretilmemesi, meta olmasını etkilemekte, üretenler tarafından yüzde yüz kârla satılmasına yol açıyor.

İkinci olarak, insanlarımızın tümünün sosyal güvenliğe kavuşmamış olması, konutun barınma aracı olmaktan çıkıp, sosyal güvenlik aracı olmasını etkilemektedir. İnsanlarımızın tümünün sosyal güvenliğe kavuşması bu etkiyi ortadan kaldıracaktır.

Üçüncü olarak, konut fiyatlarının çok yüksek olması, konutun maliyetinin çok yüksek olmasından değildir. Arsadandır. Spekülasyon arsa üzerinde yapılmaktadır. Boş bir arsanın yanında yapılan kamu yatırımları (yol, su, elektrik, okul, hastahane vb.) derhal arsanın fiyatını yükseltmekte, arsa sahibi elini oynatmadan kamunun hizmetlerinden dolayı milyonları vurmaktadır. Arsa spekülasyonunu engellemenin yolu, kentsel yerlerde bir kişinin birden fazla arsaya sahip olmasını kanunla yasaklamakla mümkündür.

Memurlar devletten konut istiyor

Yukarıda konut sorununu kaba hatlarıyla ortaya koymaya çalıştık.

İktidarlar bu sorunu çözmek için ne yapıyor? Emekli Sandığı, SSK, Bağ-Kur gibi sosyal güvenlik kurumlarını dahi, çalışanların menfaatlerine sunamayan iktidarlar, bunların yanına çalışanlara konut yapacağız diye çeşitli kurumlar icat etmeye başladılar. Adı var kendi yok olan MEYAK ve İYAK'tan sonra bunlardan da yeni "kurumlar" türetmeye çalışıyorlar. Son olarak 20.6.1979 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan "Devlet Memurlarına Konut Edindirme ve Kullandırma Yönetmeliği" kurulması düşünülen "Türkiye Arsa Konut Kurumu" ve TBMM'ye verilen "SOSYAL –BANK" önergesi, bunlardandır.

Bütün bu icatlar sosyal güvenlik kurumlarını parçalamakta, işlevlerinden uzaklaştırmakta, emekçilerin mevcut sosyal güvenliklerini de güdükleştirerek şehir ağalarına yeni sermayeler hazırlamaktadır.

Senelerce önce memurlara konut yapacağız diye MEYAK ortaya atıldı. Bugüne kadar MEYAK'a memurlardan on milyarın üzerinde para kesildi. Memurlar, MEYAK keseneklerinin faizleriyle birlikte geri ödenmesini isterken, "Devlet Memurlarına Konut Edindirme ve Kullandırma Yönetmeliği" ortaya çıktı. Yönetmelikle "MEYAK'la ilgili özel yasa çıkıncaya kadar" memurlardan zorla kesilen MEYAK fonlarının % 25 ine el konuyor. Bu yönetmelik yayımlanmadan önce TRT ve basında memurlara 450 bin lira konut kredisi veriyoruz. arsa alıyoruz, diyerek Başbakan ve İmar ve İskan Bakanı tarafından kamuoyuna duyuruldu. Nedir bu yönetmeliğin memurlara sağladığı olanaklar?

Yönetmeliğe göre kredi alacak memurun beş yıl MEYAK keseneğini yatırmış olması, üyelerinin en az yarısı memur olan bir konut kooperatifine üye olması, ayrıca yaptırılacak konutun arsası alınmış, inşaata başlanmamış ve 112 bin 500 liranın da bir yıldır Emlak Kredi Bankasına yatırılmış olması halinde, memur 450 bin lira konut kredisi alabilir. Arsa ve inşaatın durumuna göre kredi miktarları azalmaktadır.

Bu şartlar altında memurun konut sahibi olması mümkün müdür?

Bu tür yönetmeliklerle iktidarlar konut sorununa çözüm bulmak için uğraşmadığı gibi, "olanaktan" faydalanabilecek memuru ve kooperatifleri de tekrar müteahhitlerin kucağına atmaktadır. Bu tür yönetmeliklerle ne memur, ev sahibi olabilir ne de kirasını ödeyebilir.

Bütün bunlar başlangıçta söylediğimiz gibi konutun meta olarak devam etmesini körüklemektedir. Özellikle kamunun kredi usulü arsa spekülasyonu için inşaat sektörü, eşi bulunmaz bir alan olmaktadır.

Konutu devlet yapsın

Konutu meta olmaktan kurtarmadıktan sonra ne konut fiyatları ne de kira artışları durdurulabilir. Konut sorununun çözümü için biz MEM-DER olarak şunları öneriyoruz.

1– Kırlardan şehirlere göçü dengelemek, konut açığını daraltmak, sağlıklı konuta kavuşmak ve ortaçağ kalıntılarına son vermek için köklü bir toprak reformu yapılmalı

2– Arsa spekülasyonun önlenmesi, inşaat malzemesi üretiminin denetimi, şartlarımıza uygun en iyi teknolojinin kurulması, milli ekonominin güçlenmesi için Merkezi Planlama kurulmalı

3– Konut yatırımlarını Merkezi Planlama'ya bağlı olarak Yerel Yönetimler ele almalı. Kamu konut kredilerini yerel yönetimlere ve kooperatiflere vermeli. Kooperatiflerin konutlarını da yerel yönetimler yapmalı. Yerel yönetimler devlet tarafından ayrılan konut kredi fonları ile desteklenmeli.

4– Yerleşim yerlerinin kurulması, planlanması, teknik ve sosyal altyapının düzenlenmesi vb. halkın katılımı ile ele alınmalı.

5– Komşuluk ilişkileri içerisinde, endüstriyel olarak üretilen yabancı teknolojinin olmadığı çok sayıda konuttan meydana gelen, yeni yerleşim birimleri oluşturulmalı.

6– Konutlar kiralık olmalı. Kiralar bir aylık gelirin % 15 ini geçmemeli. Kamu eliyle yapılan kiralık konut, arsa spekülasyonunu ortadan kaldıracak dolayısıyla enflasyonun yatırım kaynaklarını eritmesini engelleyecek, işletme maliyetini düşürecektir.

7– Sosyal güvenlik kurumları birleştirilerek, emekçilerin birikmiş paraları üzerinde oynanan oyunlara son verilmeli. Yönetim ve denetim, üyelerin olmalı. Bugün Emekli Sandığı, SSK, Bağ-Kur'un yıllık 100 milyar lira civarında gelirleri 200 milyarın üzerinde kaynakları vardır. Bu milyarların bankalar, tahviller vb. aracılığıyla spekülatörler, parababaları için kullanımına ve devletin kendine buralardan kaynak bulma anlayışına son verilmeli, yalnızca üyelerinin sosyal güvenliklerini sağlamak için kullanılmalı.

8– MEYAK kesintilerine son verilerek faizleriyle birlikte geri ödenmeli.

9– Acilen kiralar dondurulmalı.

Geçtiğimiz Hafta

İstiklal Marşına Saygı Yürüyüşü

Orta Doğu Teknik Üniversitesinin açılış törenlerinde, bir grup İGD ve Halkın Kurtuluşçusunun İstiklal Marşı söylenirken takındıkları saygısız tutum üzerine çeşitli kuruluş ve siyasi partilerin tepkileri geçtiğimiz hafta da devam etti. Yurtseverler İstiklal Marşına karşı girişilen saygısız davranışa karşı tepkilerini dile getirdiler. ODTÜ öğretim üyeleri İstiklal Marşına ve Cumhuriyete Saygı yürüyüşü düzenlediler. ODTÜ öğretim üyelerinin tutumunu dile getiren Doç. Dr. Ersin Tolunay, olayı nefretle kınadıklarını söyleyerek bu hareketin ODTÜ topluluğuna maledilemeyeceğini belirtti. Öğretim üyelerinin yürüyüşüne DGB'li öğrenciler de katıldı. Yürüyüş sırasında İGD'li bir grubun, slogan atarak yürüyüşü baltalamaya calısması tekrar kınandı

APOCULARA KARŞI MÜCADELE GELİŞİYOR

Güneydoğudaki karanlık cinayet şebekesi Apocular, geçtiğimiz hafta da halk düşmanı eylemlerini sürdürdüler. Ankara Tuzluçayır'da Mehmet Uzun isimli bir genci davadan döndüğü için öldürdüler. Mehmet Uzun sekiz ay önce Apoculardan ayrılmıştı. TİKP olaydan sonra Apocuların bu cinayetinde de parmağı olanları açıkladı. Gazetemizin Elazığ muhabirine saldırarak ağır yaraladılar.

Apocularla ilgili en önemli gelişme şupnesiz ki Apocu şeflerin yakalanmaya başlamasıydı. Eşkiya Pılıng olarak bilinen Mehmet Milli ve Battal Evsen geçtiğimiz hafta yakalandılar.

AFGANİSTAN'DA TARAKI YÖNETİMİ SONA YAKLAŞIYOR

Afganistan'da son bir hafta içinde Moskova'nın kuklası Taraki yönetimine bağlı kuvvetler içinden büyük kopmalar oldu. Taraki'nin kontrol ettiği Afgan ordusundan ayrılan asker ve subaylar Müslüman gerillaların saflarına katıldı. 2500 kişilik bir tugayın tank ve uzun menzilli silahlarıyla Taraki'ye karşı silahlı mücadele yürüten gerillaların safına geçmesinden hemen sonra gerilla önderlerinden Wali Beg, şimdiye kadar 10 asker ve 1600 subayın gerillaların safına geçtiğini açıkladı. 30 eyaletten oluşan Afanistan'da son bir haftada gelişen mücadele sonucunda 22 eyalet gerillaların kontrolü altına geçmiş bulunuyor.

Önümüzdeki günlerde Taraki'nin Moskova'nın güdümündeki yönetiminin içine düştüğü çıkmazın sonunu göreceğiz

KIBRIS'TA DENKTAŞ "BAĞIMSIZLIK" İSTİYOR

Geçtiğimiz hafta Kıbrıs sorununun çözümü konusunda olumsuz gelişmelere tanık olduk. Kıbrıs Rum yönetimi Kıbrıs sorununu uluslararası alana kaydırma tutumunu takınırken, Türk kesiminde de şoven güçlerin "Bağımsızlık" ilanı isteyen sesleri yükseldi. Denktaş ve çevresi de bağımsızlıktan yana olduklarını ortaya koyan demeçler verdiler. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in özel Temsilciliği Galindo Pohl iki toplum arasında görüşmelerin tekrar başlatılması için hafta içinde iki kesim arasında mekik dokudu..

Ecevit hükümeti ise bağımsız devlet ilanına karşı bir tutum içinde bulunuyor. Bu arada Kıbrıs'ta da "Bağımsızlık" ilanına karşı sesler yükseliyor. Toplumcu Kurtuluş Partisi Başkanı Alpay Durduran "Kıbrıs'ta Bağımsız Devlet İlanı İmkansızdır" diyerek Kıbrıs'ta çözümü UPB ve Denktaş'ın önlediğini söyledi. Kıbrıs Cumhuriyetçi Partisi Genel Başkanı Özken Özgür de bağımsız devlet girişimine karşı çıktı.

ÖZEL SEKTÖR VE HÜKÜMET

Özel sektör ve hükümet çatışması bu hafta şiddetlendi. Özellikle Merkez Bankası kredilerinin kamu ve özel sektör arasında paylaştırılmasını "adil" bulmayan özel sektör temsilcileri hükümeti "devletçilik" le eleştirdiler. Aynı zamanda hükümetin seçim döneminde özel sektörü hedef alan bir seçim politikası sürdürmeyi amaçladığını ve özel sektörü stokçu ve karaborsacı göstermeye çalıştığını ileri sürdüler. Hükümet yetkilileri ise yaptıkları açıklamalarda bu suçlamanın yersiz olduğunu ileri sürdüler. Bu arada Sezai Feyyaz Berker'in ortağı bulunduğu Tekfen depolarına yapılan baskında bulunan ampuller üzerine tartışma ve mücadele daha da gelişerek devam ediyor.

GRİZU PATLAMASI YİNE ZONGULDAK'I YASA BOĞDU

Geçtiğimiz hafta maden ocaklarında hemen her yıl tanık olduğumuz kazaların bir benzeri meydana geldi. Grizu patlamasında 6 işçi öldü ve beş işçi ağır yaralandı. Olaydan sonra Ereğli Kömür İşletmesi yetkilileri işçilerin tedbirsizliğinin kazaya neden olduğunu ileri sürmeye kalktılar.

Ne var ki işçiler, kazanın bundan öncekiler gibi iş güvenliğine işletmenin yeterince önem vermemesinden olduğunu belirttiler. Ereğli Kömür İşletmelerindeki partizanlığın, işletmenin çalışmasını ve iş huzurunu iyice baltaladığı, bu üzücü olay dolayısıyla ortaya çıktı.

FKÖ TÜRKİYE'DE

FKÖ'nün Türkiye'de temsilcilik açmasına ilişkin protokolu imzalamak için FKÖ Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi Türkiye'ye geldi. Ve anlaşma imzalandı. Ecevit ve Ökçün Kaddumi ve Filistin heyeti ile görüşmelerde bulundular. FKÖ Türkiye'de tam diplomatik statü ile temsil edilecek. Türkiye uzun yıllar Filistin davasına karşı olumsuz bir tutum takınmıştı. İmzalanan son protokol ile Türkiye halkı ile Filistin halkının dayanışması yeni bir aşamaya vardı. Anlaşma aynı zamanda ülkemizin Üçüncü Dünya özellikle Orta Doğu ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmesi bakımından önemli bir adımı teşkil ediyor.

PARTİLERİN ADAY ADAYLARI KESİNLEŞTİ

14 Ekim de yapılacak olan Cumhuriyet Senatosu üçtebir yenileme ve milletvekilliği ara seçimleri için partiler aday adaylarını geçtiğimiz hafta Yüksek Seçim Kuruluna teslim ettiler.

SAHTE SOLUN TERÖRÜ ARTTI

Geçtiğimiz hafta, sahte solcu çeteler, MHP'li komandoların saldırı ve cinayetlerinin seviyesine yetişti ve bir ölçüde de onları arkada bıraktı. Zeki Şahin ve Bingöl Belediye Başkanının öldürülmeleri, Tek Gıda-İş Marmara Bölge Sekreterinin öldürülmeleri gibi olaylarla önemli siyasi cinayetler işlendi.

SÜRÜ FİLMİ ALTIN LEOPAR ÖDÜLÜNÜ ALDI

Uluslararası 32. Locarno Film Festivalinin büyük ödülünü "Sürü" filmi aldı. Senaryosunu Yılmaz Güney'in, yönetmenliğini de Zeki Ökten'in yaptığı film, ayrıca kadın oyuncular ödülünü de bir diğer filmle birlikte kazandı.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Ekspres — 15. 8. 1979 — BALIKESİR

20 yaşımızda gene sizlerle

Gazeteniz BALIKESİR EKSPRES, yirminci yaşına girdiği şu anda sizlerden aldığı güçle ayakta durabilmenin mücadelesini vermektedir. Anadolu basınının en ağır darbeyi yediği bu dönemde, yerel bir gazetenin ayakta yayınını sürdürebilmesi büyük başarıdır. Bırakın yapmayı isteyip de yapamadıklarımızı bir yana, olduğumuz yerde sayabilmek, ayakta durabilmek bile bir mesele olmuştur bugün Anadolu basını için..

Ama gene de sizlere, sizlerin desteğiyle en iyisini verebilmenin çabasında olacağız..

Bütün güçlüklere rağmen, tüm sıkıntılara rağmen, bu ilin bu şehrin ve bu beldede oturanların dert ve sorunları ile hemdert olmak, onlarla beraber bir takım meseleleri göğüslemek için mücadelemiz elbetteki devam edecektir.

Bu gazetede emeği geçen teknik elemanlarımızdan, tüm yazarlarımıza kadar teşekkürlerimizi de özellikle dile getirmek isteriz huzurunuzda..

Yarınlarda, sizlere, daha iyi, daha güzel, daha ileri bir Balıkesir Ekspres sunmak dileğiyle, bize güç ve şevk veren siz değerli okuyucu, abone ve dostlarımıza, bu sütunlardan en derin şükranlarımızı sunmak isteriz, bu mutlu günümüzde.

Derin saygılarımızla..
Balıkesir Ekspres

Eğirdir Göl Sesi — 22.8.1979 EĞİRDİR

Gazeteniz 27. yılına girdi

26 yıldan beri sizlere ulaşan gazeteniz Eğirdir Gölsesi yirmi yedi yılına girmektedir. Elbette ki okuyucularından gördüğü destek ve kuvvetten ve sizlerin desteği devam ettikçe güç alarak yaşamış ve yaşamını sürdürecektir.

DOĞUŞ GAZETESİ — 30.7. 1979 — BAYRAMİÇ

Yayınımızla Orman Bakanı da ilgilendi

İki sayıdır yayınlamakta olduğumuz Karaköy Orman Bölge Şefi Uğur Tabakoğlu hakkındaki yolsuzluk iddialarımız ve onu korumak isteyen İşletme Müdürü Günay Yılmaz'ın tutumlarına ilişkin yayınlarımız üzerine Orman Bakanlığı bir müfettiş göndererek durumun incelenmesini istemiştir.

Geçtiğimiz hafta içerisinde ilçemize gelen Bakanlık Müfettişi yaptığımız istihbarata göre gerek Orman İşletmesi Müdürü Günay Yılmaz ve gerekse Bölge Şefi Uğur Tabakoğlu hakkında kamuoyu araştırması yapacağı söylenmektedir.

İlçemizde kısa bir süre kalan Bakanlık Müfettişi İşletme Müdürü ve Bölge Şefi Uğur Tabakoğlu hakkındaki iddiaların yayınlandığı gazetelerden birer nüshasını almış ve Yenice'deki Orman İşletmesine gitmiştir.

Bu arada gazetemize de uğrayacağı beklenen müfettişin Bölge Şefi Tabakoğlu ile İşletme Müdürü hakkındaki şikayetçiler ve orman köyü muhtarıyla da özel bir görüşme yapacağı tahmin edilmektedir.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

AKKUŞ ORDU — Gelen, cebini doldurdu gitti

İSA KÖYÜ MÜTEAHHİTLERİN ARPALIĞI MI?

İsa köyü Malatya-Arguvan kara yolunun 4 kilometre uzağında verimli topraklara sahip bir köydür. Buna rağmen susuzluk sebebi ile bu topraklardan yeterince mahsül alınamıyor. Ama, bizim bu kısa yazıda üstünde duracağımız bu değil, daha da önemlisi, bu gün İsa köyü içme suyundan yoksun. Daha doğrusu yoksun bırakılmış. Müteahhitler ve YSE tarafından.

KÖYLÜLERİN MÜTEAHHİTTEN 65 BİN LİRA ALACAĞI VAR

1977 yılına kadar İsa köyünde tek bir çeşme vardı, fakat bu çeşmenin suyu bol olduğu için, köyün içme suyunu ve hayvanları sulamayı karşılayabiliyordu. Hatta köylüler küçük bostan ve bahçelerini bu su ile sulayabiliyorlardı. 1977 yılında köylüler adına YSE'ye başvuran muhtar, köydeki çeşmenin musluklarla evlere dağıtılmasını istedi. Bu istek, YSE tarafından kabul edildi. İşte ne oldu ise ondan sonra oldu. Yapılan ihaleden sonra Bayram Çakır adlı bir müteahhit, çeşmenin kaynağında suyu, depoya kaldırmayı ve oradan da musluklarla köye dağıtmayı üstlendi. Bir süre işi yürüten müteahhit suyu boruya kaldırdıktan sonra işi bıraktı. İş tamam olmadığı halde YSE kontrolörleri tarafından olumlu rapor verildi ve yaptığı işin parasını aldı.

Müteahhit Bayram Çakır bu işi yaparken 40 köylüyü işçi olarak çalıştırdı. İşi bitirip YSE'den parasını alınca köylülerin parasını verecekti sözde. İşi terk edip parasını alalı üç yıl olmasına rağmen köylülerin parasını verecek hâlâ. Köylüler Elazığ YSE Bölge Müdürlüğü de dahil olmak üzere, başvurmadık yer bırakmamalarına rağmen, hâlâ paralarını alamadılar. Köylülerin Bayram Çakır'dan toplam 65 bin lira alacakları var. YSE'de müteahhidin teminatı olduğu halde YSE yetkilileri köylülerin parasının verilmesi için herhangi bir girişimde bulunmuyorlar. Bayram Çakır çalıştırdığı köylüleri, sizi sigortalı yaptım diye kandırdı. Köylüler muayene için SSK'ya başvurduklarında bunun da yalan olduğunu gördüler.

BİR BAŞKA MÜTEAHHİT DE CEBİNİ DOLDURDU GİTTİ

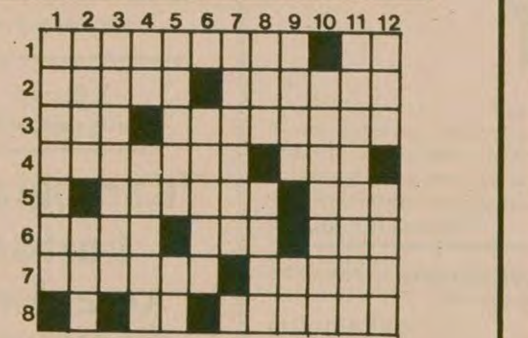
Daha önce kazılan hendek ve döşenen borular bozulduğunda, işin bütünü tekrar Ahmet Pelit adlı bir müteahhide ihale ile verildi. Bu müteahhit suyu depoya getirip işi bıraktı. Şimdi su depoda boşu boşuna akıyor. Bu müteahhit de işin tamamını yapmamasına rağmen YSE'den olumlu rapor aldı ve yaptığı işin parasını aldı ve işi terk etti. Şimdi belki sıra bir üçüncüsünde, biraz para da o aşıracak devlet babanın kesesinden. Üstelik bu müteahhitler yaptıkları işleri sağlam malzeme ile ve sağlığa uygun biçimde yapmıyorlar, masraftan kaçındıkları için.

Şimdi eski çeşmeye çok az su geliyor. Daha önce bu çeşmenin suyu ile sulanan bahçeler kurudu, hayvanlar susuz kaldı. Su içmeye bile yetmiyor. Köylüler su alabilmek için çeşmenin başında kuyruğa giriyorlar. Bu su da sızıntı olduğu için sağlığa uygun değil.

İsa köylüleri yetkililerin ilgisini bekliyorlar. Bir an önce içme sularına kavuşmak istiyorlar. Müteahhitler tarafından verilmeyen yevmiyelerinin, bu müteahhitlerin YSE'deki teminatlarından kesilip kendilerine verilmesini istiyorlar.

Hüseyin KALKAN

BULMACA

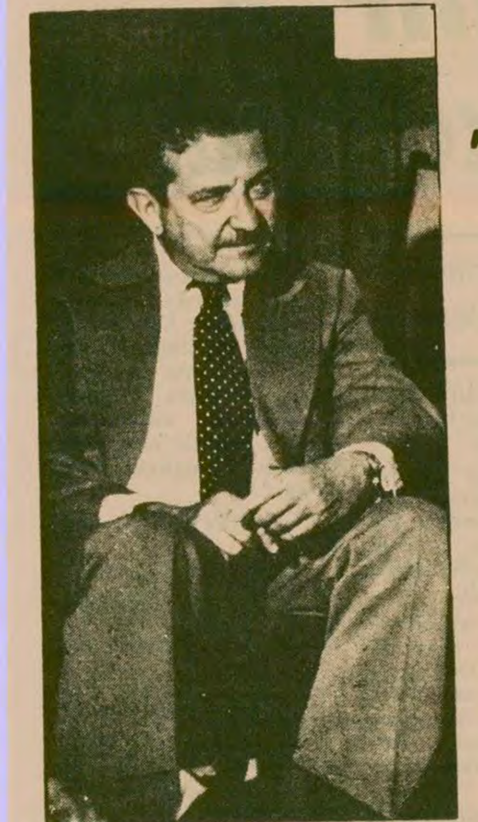
SOLDAN SAĞA: 1) Trafikte 'geç' anlamına gelen ve Türkiye-IMF ilişkilerinde adından çok sözedilen ışık-Bir nota. 2) Sinirli-1847-1931 yılları arasında yaşamış olan ünlü Amerikalı mucit, 3) Yasadışı ülkücü cinayet örgütlerinden biri (kısa adı)-Bir arı cinsi. 4) Bir iş için ortaya konulan para, sermaye-Yemin. 5) Ara-Saf, katışıksız, 6) Kuru soğuk-Tersi defa, kere-Bir renk. 7) Macar atı-Tayin etme. 8) Bir harfin okunuşu-Rafadan.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Hasta olup da hayatını yatakta geçiren. 2) İlham-Bir mevsim. 3) Gösteriş. 4) İbikin yarısı-Haftanın bir günü. 5) Giysi-Bir soru sözcüğü. 6) Aksama, aksaklık. 7) Büyük çağlayan. 8) Tersi ismi-Tersi bir çeşit cila. 9) Geçici olarak kullanılan bir şeyin, sahibine verilen bedel-Kimyada Tantal'ın simgesi. 10) İmtihan etmek, denemek, 11) Ticaret gemilerinde tayfa başı 12) Hatıra-Uzak.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Y	E	Ş	İ	L	Ç	A	M	■	Z	U	M
2	A	Ş	I	K	■	Ö	L	E	S	İ	Y	E
3	T	İ	R	A	N	■	O	T	U	R	U	M
4	A	K	A	M	E	T	■	E	R	K	■	U
5	Ç	■	■	E	M	E	K	L	İ	■	A	R
6	A	Y	E	T	■	Z	■	İ	Y	İ	C	E
7	■	N	A	L	■	M	A	S	K	E	■	E
8	■	K	A	R	A	T	E	■	■	E	P	E

İSRAİL SAVUNMA BAKANI WEİZMAN İLE FİLİSTİNLİ YETKİLİLER BİR GÖRÜŞME YAPMIŞ

İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman

FKÖ'nün BM temsilcisi Terzi:

"FKÖ ile ABD arasında dolaylı ilişkiler sürecektir"

●Zehdi Terzi, bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını ABD'nin hiç bir zaman desteklemeyeceğini ileri sürdü

●Andrew Young, Terzi ile yaptığı görüşmeye ilişkin bir raporun 30 Temmuzdan beri Dışişleri Bakanlığında olduğunu söyledi. . . .

KAHİRE (AA)

İsrail Savunma Bakanı Ezer Veizman'ın Filistinli yetkililerle bir görüşme yaptığı bildirildi.

Mısır'da yayınlanan haftalık "Ekim" dergisi, sözkonusu görüşmenin Nablus kentinde yapıldığını ve Batı Şeria ve Gazze'nin özerkliği ile ilgili görüşmelere Filistinlilerin de katılması konusunun ele alındığı bildirildi

TERZİ'NİN DEMECİ

Öte yandan "Le Devoir" gazetesine bir demeç veren FKÖ'nün Birleşmiş Milletler Temsilcisi Zehdi Terzi, "Filistinlilerin siyasi durumunun beş yıl öncesine göre çok iyi olduğunu" söyledi.

FKÖ ile ABD arasında görüşmelerin başlaması konusundaki bir soruyu da cevaplayan Terzi şöyle dedi: "ABD' nin BM kararlarını görmezlikten geldiği ve Filistin halkının haklarının inkarına dayanan Camp David kararlarını yeni bir çıkış noktası olarak kullandığı açıktır. Bu yüzden de ABD'nin benimsediği bu temel üzerinde tartışma yapmak mümkün değildir."

Buna rağmen FKÖ ile ABD arasında dolaylı yoldan ilişkilerin sürdürüleceğini kabul eden Terzi, bu ilişkilerin BM'de bulunan heyetlerin politikasına bağlı olduğunu söyledi. Terzi şöyle dedi: "Dolaylı yoldan yapılan son görüşmeler, bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını öngören bir metni ABD'nin hiç bir zaman desteklemeyeceğini gösterdi."

"Diplomatik planda mücadeleyi sürdürmek için FKÖ elinden geleni yapacaktır" diyen Zehdi Terzi, "FKÖ'nün amaçlarına ulaşıncaya kadar silahlı mücadeleyi hiç bir zaman bırakmayacağını" belirtti.

FKÖ'nün BM Temsilcisi Terzi, Birleşmiş Milletlerin 23 Ağustostaki açılış toplantısında, daha çok ülkenin Filistin davası lehinde oy kullandığını hatırlattı.

YOUNG'UN DEMECİ

Bu arada New York Times gazetesine bir demeç veren Andrew Young, FKÖ Temsilcisi Terzi ile yaptığı görüşmeye ilişkin bir raporun 30 Temmuzdan beri ABD Dışişleri Bakanlığının elinde bulunduğunu söyledi.

ABD'nin Birleşmiş Milletler eski temsilcisi Young, çok kesin ve ayrıntılı olan bu raporun, FKÖ Temsilcisi ile yaptığı görüşmeden dört gün sonra Dışişleri Bakanlığında elden ele dolaştığını belirtti. Sözkonusu raporu, BM Temsilciliğinden istifa ettikten sonra okuduğunu söyleyen Young, demecinde bu belgenin kökeni konusunda bilgi vermedi.

New York Times gazetesi ise raporun Amerikan Haberalma Servisleri tarafından hazırlandığını öne sürdü.

STRAUSS MISIR'DAKİ TEMASLARINI BİTİRDİ

Sedat Strauss'la görüş birliği içindeyiz dedi

●Görüşmeler hakkında açıklama yapılmazken Sedat'ın FKÖ'nün barış görüşmelerine katılmasını önerdiği söyleniyor

KAHİRE

ABD Başkanı Jimmy Carter'in Orta Doğu konusundaki özel temsilcisi Robert Strauss, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'la dün İsmailiye kentinde bir görüşme yaptı.

Devlet Başkanı Enver Sedat, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada Strauss'la ele aldıkları hemen hemen her konuda görüşbirliği içinde olduklarını söyledi.

Ancak, gerek Enver Sedat gerekse Robert Strauss görüşmede ele aldıkları konulara ait bilgi vermediler.

Çeşitli ajans haberlerine göre, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Strauss'a götürdüğü öneride, Filistinlilere özerklik tanınması konusunda yapılan görüşmelere Filistinlilerin de katılmasını önerdi.

Anadolu Ajansının verdiği haberde ise, Enver Sedat, Filistinlilerin görüşmelere katılmak istemesi halinde bunu kabul edeceğini, aksi durumda da yapacak bir şeyin olmadığını söyledi. Sedat, FKÖ'nün özerklik görüşmelerine katılmasının gerekli olmadığı görüşünü yineledi ve şunları söyledi, "Tam özerkliğe giden yolu hazırladık ve Filistin sorununu bu yola yerleştirdik."

STRAUSS–HALİL GÖRÜŞMESİ

Strauss, önceki gün Mısır Başbakanı Mustafa Halil'le yaptığı görüşmenin de verimli olduğunu söylemiş ve Batı Şeria ile Gazze'nin özerkliği ile ilgili görüşmelerde kaydedilen ilerlemeleri gözden geçirdiklerini belirtmişti.

Straus, İsrail'e yaptığı ziyarette İsrail'in Amerika'nın Orta Doğuya ilişkin önerilerini benimseyeceğini umduğunu söylerken Mısır Başbakanı Mustafa Halil, Straus'un yeni hiç bir Amerikan önerisi getirmediğini açıkladı.

Anadolu Ajansının verdiği habere göre Mustafa Halil yarı-resmi "El Ahram" gazetesine verdiği demeçte, FKÖ'nün Mısır-İsrail barış anlaşmasını reddetmesinden dolayı FKÖ'nün özerklik görüşmelerine katılmasının olanaksız olduğunu belirtti.

Hatırlanacağı gibi Strauss'un İsrail Başbakanı Begin'le sürdürdüğü görüşmeler olumsuz sonuçlanmış, İsrail de yeni Amerikan önerilerini reddetmiş ve ABD ile İsrail arasında Filistin konusunda beliren gerginlik giderilmemişti.

"ANDREW YOUNG YÜZDE YÜZ HAKLI"

Bu arada Amerikan televizyon istasyonu "CBS"ye önceki gün bir demeç veren Enver Sedat, istifa eden BM'deki Amerikan Temsilcisi Andrew Young'un, FKÖ Temsilcisi Zehri El Terzi ile görüşmekte yüzde yüz haklı olduğunu söyledi.

KP ÜYESİ 56 KİŞİ DAHA TUTUKLANDI

Öte yandan Mısır'da Komünist Partisi üyesi olduğu bildirilen 56 kişi daha tutuklandı.

Mısır Başsavcısı General Salih Raşidi'nin yaptığı açıklamaya göre halen illegal olarak çalışan Komünist Partisinin Londra'da, Federal Almanya'da ve Paris'te şubeleri var. Raşidi tutuklamalar sırasında partiye ait çok sayıda dergi, bildiri ve baskı makinasının ele geçirildiğini sözlerine ekledi.

Homeyni İran'da genel seferberlik ilan etti

İran Kürdistan'ında olaylara karışan bazı Kürtler, silahlarıyla beraber dağlara çekiliyorlar.

Paveh'teki olaylar yatışırken... Çatışmalar Sanandaj'a sıçradı

●İran KDP kapatıldı

●KDP Başkanı hakkında arama kararı çıkarıldı

●İran-Irak sınırı kapatıldı

TAHRAN

İran Kürdistanı'nda Paveh kentindeki olaylar yatışırken, çatışmalar, yine aynı bölgede bulunan Sanandaj kentine sıçradı. Ayetullah Homeyni, İran Radyosundan yayınlanan demecinde, çarpışmaların bastırılması için tüm askeri birliklerin seferber edilmesini emretti. Bu arada İran hükümet sözcüsü ve Başbakan Yardımcısı Sadık Tabatabai, İslam Devrim Konseyinin kararıyla İran Kürdistan Demokratik Partisinin kapatıldığını bildirdi.

HOMEYNİ'NİN EMRİ

Sanandaj kentindeki olaylar, bazı Kürtlerin askeri barakalara saldırması üzerine başladı.

İran Radyosunun verdiği habere göre Homeyni, diğer bölgelerdeki bütün askeri birliklerin Sanandaj'a doğru harekete geçmesini istedi ve "Genel seferberlik 30 dakika içinde gerçekleştirilmelidir. Bir saatlik bir gecikme halinde bile tüm sorumlular cezalandırılacaktır" dedi.

Gözlemciler, Homeyni'nin Paveh olaylarında olduğu gibi Sanandaj olaylarında da sert tutumunu sürdürdüğünü belirtiyorlar.

İRAN KDP KAPATILDI

Hükümet Sözcüsü Sadık Tabatabai, 19 Ağustosta İran İslam Devrim Konseyinin kararı ile İran Kürdistan Demokratik Partisinin kapatıldığını açıkladı. Tabatabai Parti Başkanı Abdurrahman Kasımlı'nın da hükümet kuvvetlerince arandığını sözlerine ekledi.

18 Ağustos gecesi İran Radyosunda bir konuşma yapan Homeyni son olaylardan İran Kürdistan Demokratik Partisi, "Halkın Fedaileri" örgütü ve Kürtlerin dini lideri Şeyh İzzeddin Hüseyni'yi sorumlu tutmuştu. Homeyni, "Bu örgütleri kapatacağız ve onların her türlü yayınlarını ortadan kaldıracağız" demişti. Homeyni bu örgütlerin "Amerikan ajanlığı" yaptığını da iddia etmişti.

Homeyni, son olaylar ve Kurucu Meclis ile ilgili olarak yaptığı konuşmada, "İran'da bir ya da iki parti bırakmak, gerisini kapatmak istiyoruz" dedi. Homeyni konuşmasında Batıdan gelecek eleştirilerden korkmadığını, Kurucu Meclis üyelerinin çalışmalarında İslam Cumhuriyeti ilkelerini esas almalarını istedi.

Ayrıca, İran-Irak sınırının kapatılmasını da emreden Homeyni, Paveh kentindeki çatışmalara neden olanları "haydutlar" olarak niteleyerek, izlenmelerini istedi. Homeyni radyoda yaptığı konuşmada, "Güvenlik kuvvetleri, hakettikleri cezaya çarptırılmaları için haydutların şeflerini yakalamalıdırlar" dedi.

11 İDAM

Radyo ayrıca, hükümet kuvvetlerinin Paveh kentine girdikten sonra olayların sorumlularından 11 kişinin yakalandığını ve "doğru yoldan çıktıkları" gerekçesiyle kurşuna dizildiğini duyurdu.

İran Radyosu, Tabatabai'ye dayanarak verdiği haberde, meydana gelen çarpışmalarda 18 kişinin öldüğünü, 48 kişinin de yaralandığını açıkladı.

Demokratik Kamboçya Başbakanı Pol Pot. Vietnam'ın kuklası Hang Samrin yönetimi yine kendisi gibi kukla mahkemeler kurarak Pol Pot'u ve diğer önderleri soykırımından dolayı idama mahkum ede dursun, Demokratik Kamboçya kuvvetleri her geçen gün yeni köyleri kurtarıyor ve Vietnamlı işgal askerlerine kayıplar verdiriyorlar. Fotoğrafta Pol Pot, harita üzerinde askeri durum hakkında bilgi veriyor.

Demokratik Kamboçya kuvvetleri 859 Vietnam askerini saf dışı etti

BANGKOK

Bangkok'ta dinlenen "Demokratik Kamboçya'nın Sesi' Radyosu Demokratik Kamboçya kuvvetlerinin, 22 Temmuz ile 14 Ağustos tarihleri arasında meydana gelen çarpışmalarda 859 Vietnamlı işgal askerini öldürdüğünü ve Vietnamlıların araç ve malzemelerine el koyduğunu belirtti.

Radyo ayrıca, Vietnam desteğindeki Heng Samrin yönetiminin elinden 14 köyün daha kurtarıldığını açıkladı.

Radyo sözkonusu tarihler arasında yapılan 16 askeri operasyonun ülkenin batı kesiminde meydana geldiğini haberlerine ekledi

Çin ve Romanya haber alış-verişi konusunda bir anlaşma imzaladı

BÜKREŞ (AA)

Romanya "Agerpress" Haber Ajansı ile Çin "Sinhua" (Yeni Çin Haberler Ajansı) arasında haber alış-verişini öngören bir anlaşmanın imzalandığı bildirildi.

AFP'nin bildirdiğine göre buna benzer bir anlaşma, Sinhua ile Yugoslavya'nın "Tanyug" Ajansı arasında 15 Ağustosta imzalanmıştı.

Ekvator Ginesi diktatörü Macias ele geçti

MADRİD (AA)

Madrid'deki resmi kaynaklar 18 Ağustosta, Ekvator Ginesi eski diktatörü Francisco Macias Nguema'nın tutuklandığını doğruladılar.

Öte yandan Malabo' da bir açıklama yapan Deniz Kuvvetleri Komutanı Florencio Maye, eski diktatör Macias'ın halkın isteğine uygun olarak bir askeri mahkeme tarafından yargılanacağını açıkladı.

BM'de geçen hafta

MUSTAFA GENÇER (CENEVRE)

Nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin güvenliği

Önceki hafta BM Silahsızlanma Komitesinde nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin güvenliği bu ülkelerin güvenliğiyle ilgili garantiler ve nükleer silahsızlanma konusu tartışıldı.

BM Silahsızlanma Komitesi gündemine uygun olarak nükleer silahsızlanma konusunu ele alıyor. Pakistan gündem saptanması çalışmaları sırasında nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere nükleer saldırı tehlikesine karşı güvence verilmesini istemişti. Pakistan'ın bu konuda sunduğu anlaşma taslığı Silahsızlanma Komitesinde ele alındı.

Pakistan'ın önerisi bir önsöz ve yedi maddeden oluşuyor. Anlaşma taslağının birinci maddesinde, anlaşmaya taraf olan nükleer silahlara sahip ülkelerin nükleer silahlarını, nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere karşı kullanmayacakları ve kullanma tehdidinde bulunmayacakları yer alıyor. Ayrıca nükleer silahlara sahip olan ülkeler nükleer güvenlik anlaşmalarına taraf olmayan ülkeler olacak. Taslağın ikinci maddesinde ise de anlaşmaya taraf olan ülkeler nükleer silah kullanmaktan ve kullanma tehdidine başvurmaktan koşullar ne olursa olsun kaçınacaklar ve nükleer silahlarını mümkün olan en kısa zamanda yok etme yolunu tutacaklar.

SOVYETLER'İN ÇABALARI

Öte yandan Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkeleri, SALT-2'nin yankılarının sürmekte olduğu bu günlerde, nükleer silahsızlanmanın sözkonusu edildiği her fırsattan faydalanarak "göz boyama çabalarını" yoğunlaştırıyorlar. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkeleri, nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere garanti verilmesi konusunda Pakistan'ın önerisine karşılık ayrı bir anlaşma taslağı sundular. Anlaşma taslağının birinci maddesinde anlaşmaya taraf olan nükleer silahlara sahip ülkeler, nükleer silahları olmayan ülkelere karşı nükleer silahlarını kullanmayacaklarına dair güvence verecekleri yer alıyor. Bu güvence anlaşmaya taraf olan fakat nükleer silah yapmaktan veya bulundurmaktan vazgeçecek olan ve topraklarında nükleer silahlar bulunmayan ülkelere uygulanacak. Sovyetler'in sunduğu anlaşma taslağının birinci maddesindeki ülkelerle ilgili ileri sürülen koşulda nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin kendi savunmaları için nükleer silahlara sahip olmaları önleniyor. Nükleer saldırıya karşı güvenceleri ise nükleer silahları olan iki süper devletin insafına terk edilmek oluyor. Sovyetler Birliği "iyiniyet" gösterilerinde geri kalmadan, bir yandan "nükleer dehşet dengesini" korumak istiyor, öbür yandan dengeyi kendi lehine çevirmeye çabalıyor. Gerçekte ise Üçüncü Dünya ülkeleri nükleer saldırıya karşı hiç bir güvenceye kavuşmamış oluyorlar.

ZAİRE'NİN ELEŞTİRİLERİ

BM Silahsızlanma Komitesine üye olan ülkeler sunulan öneriler hakkında görüşlerini açıkladılar. Zaire delegesi, "Bazılarının dünyanın üzerine bir dehşet, korku ve güvensizlik örtüsü örtmek istediklerine" dikkati çekti. Üçüncü Dünya ülkelerinin de bu dünya üzerinde yaşamaya hakları olduğunu belirtti. Durumun özellikle Üçüncü Dünya ülkeleri açısından önemli olduğunu vurguladı. Nükleer saldırı tehdidine başvuranları eleştirdi.

Tartışmalar sırasında söz alan çeşitli ülkeler, nükleer silahsızlanma ve nükleer saldırıya karşı güvenceler konusunda temkinli konuştular. Nükleer silahların insanlık için doğurduğu tehlikenin bilincinde gerçekçi açıklamalar yaptılar.

Mısır nükleer silahların kullanılmasının önlenebilmesi için verilebilecek en sağlam güvencenin bu silahların ancak tamamiyle yok edilmesiyle mümkün olabileceğini vurguladı. Venezuela delegesi Taylhardat ise 'Nükleer silahlara karşı gerçek ve en etkin güvence ancak nükleer silahsızlanma yönünde verilebilir" dedi. Cezayir de aynı doğrultudaki görüşlerini belirtti. Cezayir delegesi Bensmail ayrıca nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere verilebilecek güvencelere ilişkin anlaşmanın ayrıcalık gözetmeden bütün ülkeleri kapsamına almasını istedi. Fakat bu tür önlemlerin nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldırmayacağını da vurguladı.

Pakistan delegesi, Marker Pakistan'ın önerisini yorumlarken, diğer ülkelerle nükleer saldırı tehlikesinin nükleer silahların yok edilmesiyle sağlanacağında fikir birliği içinde olduğunu söyledi. Ancak nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin de bu arada bir güvenceye kavuşmaları gerektiğini de sözlerine ekledi.

Yugoslavya ve Romanya anlaşmanın kapsamının geniş tutulmasını istediler. Romanya delegesi Ene, "Böylesine bir anlaşma, uluslararası ilişkilerde zor kullanma ve kullanma tehdidine başvurulmasıyla yakından ilişkili olmalıdır" dedi.

İsveç delegesi Thorsson ise "Acı gerçeği kabul etmemiz gerekir. 17 yıldan beri devlet adamları dünyamızda silahsızlanma yönünde bir adım atamadılar. İnsanlığın varlığını tehdit eden akıl almaz savaş makinalarını sınırlandıramadılar" dedi.

ABD delegesi, nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere verilecek güvenceler konusunda kötümser olduğunu açıkladı. Konunun BM Genel Kurulunda ele alınmasını önerdi.

Komite, tartışmalardan sonra konuyu inceleyecek özel bir çalışma grubunun kurulmasını kararlaştırdı.

OLAY ÇIKARAN AZINLIK MİLLİYET TEMSİLCİLERİ ALINMADILAR

İran'da Kurucu Meclis çalısmalarına başladı

●Kurucu Meclis Anayasaya son şeklini verecek

TAHRAN

İran'da yeni anayasa taslağını dün görüşmeye başlayan 73 üyeli Kurucu Meclis toplantısına, son günlerde olay çıkaran azınlık milliyetlerin temsilcilerinin alınmayacağı açıklandı.

Hükümet Sözcüsü Sadık Tabatabai, Kurucu Meclisin ilk oturumunda yaptığı açış konuşmasında bu kararın İslam Devrim Konseyi tarafından alındığını belirtti. Tabatabai, 'son' olaylar nedeniyle Paveh temsilcilerinin yerinin boş kalacağını söyledi.

Bu arada Mahabad'da bir demeç veren ve Paveh olaylarından sorumlu tutulan İran Kürdistan Demokratik Partisi Başkanı Abdurrahman Kasımlı, Kurucu Meclis çalışmalarına katılmayacağını açıklamıştı.

"SERİVAD 17"

Öte yandan önceki gün Tahran'daki ABD Konsolosluğuna atılan bombanın sorumluluğunu "Şerivad 17 Tel-El-Zaatar" adlı bir örgüt üstlendi.

"Peygam Emruz" gazetesine gönderilen bir mektupta, "Kudüs Günü" nedeniyle ABD Konsolosluğuna yapılan saldırının, emperyalizmi ve siyonizmi protesto amacıyla düzenlendiği bildirildi.

Körfez ülkeleri yöneticileri AET ile ilişkileri görüşecek

KUVEYT (AA)

Kuveyt'te yayınlanan "El Nahda" adlı haftalık dergi, Basra Körfezi ülkeleri ile Avrupa Ekonomik Topluluğuna (AET) üye ülkeler arasında olası yeni bir konferans konusunda, Körfez ülkeleri sorumlularının ramazan sonunda biraraya gelecek lerini haber verdi.

"Kuveyt kaynakları" na dayandığını belirten dergi, Kuveyt Petrol Bakanı Şeyh Ali El Halife Es Sabah'ın, Suudi Arabistan'a yaptığı kısa bir ziyaret sırasında, bu konferansın hazırlanması ile ilgili olarak Suudi Arabistan petrol Bakanı Şeyh Ahmed Zeki Yamani ile görüştüğünü bildirdi.

"El Nahda" dergisi, ayrıca, İngiltere'nin geçen hafta, Avrupa ile Körfez ülkeleri arasındaki işbirliğinin yeniden başlatılmasından yana olduğunu Körfez ülkeleri sorumlularına bildirdiğini yazdı.

Nikaragua Hükümeti üç Büyükelçi atadı

MANAGUA (AA)

Nikaragua Geçici Hükümeti önceki gün üç büyükelçi atadığını açıkladı. 28 yaşındaki Tinoco Fonseca Birleşmiş Milletlere, 32 yaşındaki Avukat Rafael Solis Cerda Washington'a ve 35 yaşındaki Alejandro Serano Aldera Paris'e Büyükelçi olarak atandılar.

Tinoco Fonseca, Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesinin bir savaşçısıydı. Solis Cerda, Somoza döneminde Washington'a büyükelçi olarak atanan Guillerno Sevilla Sacasa'nın yerine getirildi.

Şili'de 5 tonluk bir göktaşı bulundu

SANTİAGO (AA)

Santiago kentinin 120 kilometre batısındaki "Olmue" bölgesinde, 5 tonluk bir göktaşı bulunduğu açıklandı.

Şili'nin başkenti Santiago'da yapılan açıklamaya göre göktaşının çapı yaklaşık 2 metredir.

Üniversiteden bir uzmanlar grubu göktaşını incelemek için bölgeye gitti.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Ölü doğan bir anlaşma

Bazı anlaşmalar, sözleşmeler, yazılı belgeler vardır ki, gelişen, değişen hayatın zorlamasının toplumdaki ekonomik sosyal, kültürel, siyasal gelişmelerin zorlanmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Gerçek duruma, hayatın gelişmesine uymaktadırlar. Bu yüzden de bu tür anlaşmalar, bir ihtiyaca cevap verir, belli bir işlevi yerine getirir ve uzun bir süre geçerliliklerini koruyabilirler.

Bir de daha imzalandığı anda kağıt üstünde kalmış, arşiv raflarından inememiş talihsiz anlaşmalar vardır. Tarihte örneklerine çok rastlanır. Kağıt üstünde kalırlar, çünkü gerçeğe uymamakta, gelişmeyi tersine çevirmeye çalışmaktadırlar.

İşte Toplumsal Anlaşma da,ölü doğmuş bu talihsiz anlaşmaların son örneklerinden biri.

O tantanalı imza törenlerinin, karşılıklı atılan hamasi nutukların, fedakarlık ve vatan millet menfaatleri üzerine edilen parlak lafların, tokalaşma fotoğraflarının üzerinden ne kadarcık bir zaman geçti ki?

Toplumsal Anlaşma adı takılan toplumsal kazık, işçi sınıfına geçen yıl 24 Temmuzda "bayram hediyesi" olarak atılmıştı. Yani bir yıl ancak oldu.

Bir yıl sonra baktık, anlaşmanın taraflarından biri, Türk-İş, 'Toplumsal Anlaşmanın yükünü taşıyamıyoruz" "revizyondan geçirilmeli" "Köklü değişiklikler yapılmalı" "İptal edilmeli'' diye konuşur oldu

Ve Toplumsal Anlaşmanın yeniden düzeltilmesi, hatta iptal edilmesi meselesi, bugün Türk-İş'le hükümet arasındaki başlıca konu haline geldi.

* * *

Bu yazının yayınlandığı gün, Ecevit ve Denizcier tekrar bir araya gelmiş olacaklar. Ve yine, Türk-İş raporunda belirtilen diğer meseleleri bir kenara itip bu meseleyi tartışacaklar. Yine bir sonuca varılamaz, hükümetten istenen tavizler koparılamazsa, Türk-İş, bu meseleyi 4 Eylüldeki Rize toplantısına götürmeyi ve anlaşılan orada oldukça "radikal" kararlar almayı düşünüyor. Tabii bu arada, seçimlerin yaklaşmış olmasını, Ecevit'in böyle bir dönemde en büyük işçi kuruluşunu karşısına almak istemeyeceğini de hesaba katıyor.

* * *

Türk-İş Toplumsal Anlaşma konusunda gerçekten zorlanıyor.

Zorlama iki noktadan geliyor.

Birincisi,tabandan işçilerden gelen zorlama. Komik denecek ücretlerle çalışan onbinlerce TEKSİF işçisi, 15 yıldır çalışan ve beş bin liranın altında ücret alan demiryolu işçileri, çimento işçileri, MKE işçileri sendikalarından hiç değilse bu dönem insanca yaşayabilecekleri bir ücret almasını şart koşuyorlar. Enflasyonun akıl almaz boyutlara ulaştığı böyle bir dönemde artık hiç kimse, Toplumsal Anlaşmanın, "ücretlerin makul artışının" "filanca yıl seviyesinde dondurulmasının, "ekonominin genel durumu açısından böyle olması gerektiğinin" vs. lafını bile duymak istemiyor. Şimdi yüzbinlerce işçiyi ilgilendiren tek bir mesele var: Bu fiyatlarla bu pahalılıkla başedebilecek, yaşamını sürdürebilecek ücreti almak. Alamadığı zaman da çevirip başını, hesabını sendikasından soracak. Türk-İş de bunu biliyor.

Türk-İş'i zorlayan ikinci etken, "rakibinin" durumu.

Olmaz böyle şey diyor Türk-İş'li yetkililer. Bizim Toplumsal Anlaşmayla elimiz kolumuz bağlanacak, ondan sonra da DİSK, KİT'lerde, cirit atacak.

"Peki imzalarken böyle olacağı bilinmiyor muydu" diye sorası geliyor insanın. Türk-İş yetkilileri buna da cevap veriyorlar. Evet ama diyorlar, hükümet bize, DİSK de bu anlaşmayı kabul ediyor demişti. Üstelik, kamu kuruluşlarında DISK lehine ağırlık koymayacağına söz vermişti.

Kısacası Türk-İş yöneticileri, 'DİSK'in işyerlerimize gözdiktiği, işçilerin de mutlaka iyi bir sözleşme istiyoruz diye dayattığı bu şartlarda bu yüke daha fazla dayanamayız" diyorlar.

Bu arada Ecevit ne yapıyor?

Ecevit de, ne yardan ne serden misali, ne İMF'nin ücretlerin dondurulması dayatmasının karşısında durabiliyor, ne de Türk-İş gibi büyük bir işçi kuruluşunu (hele hele seçim öncesinde) karşısına almayı göze alabiliyor. Koymuş önüne Toplumsal Anlaşmayı kumru gibi düşünüp duruyor.

Ordu Belediye greviyle ilgili mahkeme kararı da anlaşmazlık yarattı.

ORDU (AA)

Ordu Belediyesinin bir hafta önce başlatılan direnişi durdurmak için mahkeme kararı aldığı ancak mahkeme kararına uyulmadığı bildirildi.

Ordu Belediyesi mahkeme kararını, DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye Temizlik, Fen, Sağlık ve Otobüs işletmelerinde çalışan 200 işçinin sürdürdüğü grevin halkın sağlığını tehdit ettiğini öne sürerek almıştı.

Genel-İş Sendikası Ordu Şube Başkanı Zeki Yaşar Tiryaki, ilgili kararda,sıcaklar nedeniyle biriken çöplerin halkın sağlığını tehdit ettiği gerekçesiyle grevin durdurulmasının istendiğini söyledi. Zeki Yaşar Tiryaki bu kararın, kendilerine tebliğ edildiğini ancak davalı olanın Genel Merkez olduğunu ileri sürerek mahkeme kararında yasal hiç bir dayanak bulunmadığını söyledi.

Zeki Yaşar Tiryaki, mahkeme kararı alınana kadar Belediye ile anlaşma yolları aradıklarını, bu kararla görüşmelerin durdurulduğunu da sözlerine ekledi.

Gündüz vardiyası işçileri bölümler halinde işyerinden çıkarıldılar. Direnişçi işçiler sükunet içinde dağıldılar.

Saldırıları protesto için Gıda-İş ve Tek Gıda-İş üyesi işçiler ortaklaşa direniyor

Komandolar Cevizli Tekel Sigara Fabrikası işçilerine bir kere daha saldırdı

- Saldırılar sonucu cuma günü 2, cumartesi günü de 4 kişi yaralandı
- Saldırıların başını Cevizli Ülkücü İşçiler Birliği Derneği üyesi Barbaros Demirbaş, Celal Bayar, Hüseyin Değmenli ve Tanju adlı komandolar çekiyor
- "Kurtuluşçular" işçileri Sıkıyönetimle karşı karşıya getirmek için, askerlere "Kahrolsun Faşistler" diye bağırdılar
- İşçiler, sahte solcuların kışkırtmalarına kapılmadılar

İSTANBUL (ÖZEL)

Tekel Cevizli Sigara Fabrikasında önceki gün başlayan direniş cumartesi günü de sürdü. Sabah vardiyasına gelen işçiler direnişe devam ederlerken 9.30 sıralarında komandoların saldırısına uğradılar. Fabrikanın tütün işleme bölümünde meydana gelen çatışmadan sonra biri ağır 4 işçi yaralandı.

Gece vardiyasına gelen işçiler de işbaşı yapmayınca fabrikada üretim bütün gün durdu. Her iki vardiyada da direnişe Tek Gıda-İş'li ve Gıda-İş'li işçilerin tümünün katılmaları, olayların sendikal rekabet olduğu söylentilerinin asılsızlığını kanıtladı.

KOMANDOLAR HARMAN BIÇAKLARIYLA SALDIRDILAR

Bilindiği gibi cuma günü komandolar DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu üyesi Kemal Kafkaslı'ya laf atarak saldırmışlar ve Cevizli Şube Başkanı Resul Parmaksız'la birlikte iki yöneticiyi ağır şekilde yaralamışlardı. Bunun üzerine bütün işçiler işi bırakarak direnişe geçmişlerdi.

Daha sonra cumartesi sabah vardiyası işçileri de saldırıyı protesto amacıyla direnişe geçtiler. Öğrenildiğine göre, bunun üzerine işi bırakmayan bir grup komando, harman bıçaklarıyla tütün işleme bölümünde direnişçi işçilere saldırı düzenledi. Tam bir arbedeye dönüşen çatışma sırasında biri ağır 4 işçi çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Yaralı işçilerden Gıda-İş üyesi Fehmi Saydık'ın durumunun ağır olduğu öğrenildi. Mehmet Uzun, Celal Tufan ve bir diğerinin ise yaralarının hafif olduğu belirlendi.

FABRİKA BOŞALTILIYOR

Cevizli Sigara Fabrikası yöneticileri ve güvenlik güçleri olayların bastırılmasından sonra saat 10'dan itibaren bölümler halinde işyerini boşalttılar. İşçiler dağılırken herhangi bir olay çıkmadı. Bu arada aynı yerde bulunan Ambalaj Fabrikasında ise üretim sürdürüldü.

GECE VARDİYASI DA ÇALIŞMADI

Gece vardiyası işçileri de saat 16'da fabrika önünde toplandılar. Orada bulunan komandolar aleyhinde sloganlar atıldı. Güvenlik güçleri komandoları bir minübüse doldurarak fabrika önünden uzaklaştırmaya çalışırken, sloganlar atan işçileri bastırmak amacıyla minübüsün içindeki komandoların 2 el ateş ettikleri duyuldu. Bunun üzerine işçiler minübüse yönelerek komandoları taşladılar.

Bu arada minübüsün olay yerinden ayrılmasından hemen sonra, başını "Kurtuluşçuların" çektiği sahte solcuların, işçileri askerle karşı karşıya getirmeye çalıştığı görüldü. "Kurtuluşçular", askerleri hedef alarak "Kahrolsun Faşistler" diye bağırmaya başladılar. Ancak işçiler "Kurtuluşçuların" kışkırtmasına kapılmayarak fabrikanın içine girdiler.

Fabrikanın içinde gece vardiyası işçileri de işbaşı yapmadılar. Bir süre geçince işçiler kendi istekleriyle iş yerinden ayrıldılar.

Direnişin sürdürülmesi nedeniyle Tekel Genel Müdürü Orhan Özet'in sekreteriyle Gıda-İş Genel Sekreteri Sait Aydoğmuş'un bir görüşme yaptıkları öğrenildi. Orhan Özet'in sekreteri aracılığıyla Gıda-İş'ten direnişe son verilerek fabrika yönetimine yardımcı olunmasını istediği, Sait Aydoğmuş'un ise 2. MC döneminde işe alınan komandoların çıkışı verilmediği sürece direnişin devam edeceğini söylediği bildirildi.

SALDIRGANLAR VE KIŞKIRTICILAR

Tekel Cevizli Sigara Fabrikasında iki gündür süren olaylar ve direniş esnasında işçilere saldırarak 6 kişinin yaralanmasına yol açan komondoların Cevizli Ülkücü İşçiler Derneği üyeleri oldukları belirlendi.

Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri Sait Aydoğmuş konuyla ilgili yaptığı açıklamada, 2. MC döneminde işyerine yerleştirilen komandoların çeşitli yaralama ve öldürme olaylarının failleri olmalarına karşılık 3-4 aylık izinlerle hem işçi gözüktüklerini hem de yakalanmalarının engellendiğini bildirdi. Aydoğmuş, "Erenköy'de soydukları evin kızına tecavüz eden faşist şebekelerden İbrahim Kabalak, hâlâ bu işyerinde B vardiyasında çalışmaktadır" dedi.

Diğer yandan gazetemize bilgi veren Cevizli Sigara işçileri, saldırılara katılan komandoların başını Barbaros Demirbaş, Celal Bayar, Hüseyin Deymenli ve Tanju adlı Ülkücü İşçiler Derneği üyelerinin çektiğini belirttiler.

İki gündür direniş boyunca sahte solcuların da mücadeleyi amacından saptırmaya ve işçilerle askerleri karşı karşıya getirecek kışkırtmalarda bulunmaya çalıştıkları görüldü. Elebaşılığını Kurtuluşçuların yaptığı bu kışkırtıcıların giriştikleri bölücü çabalara ve tahriklere işçilerin kapılmadıkları gözlendi. İkinci gün gece vardiyası fabrikaya girdiğinde işbaşı yapmak isteyen bir kadına saldıran Serap adlı Kurtuluşçunun bu tutumunun da işçiler tarafından desteklenmediği bildirildi.

Gönlüferah ve Kent Otellerinde grev başladı

Bursa'da Gönlü Ferah ve Kent Otellerinde çalışan 59 işçi işverenlerin 5 bin lira net aylık ücret isteğini kabul etmemesi üzerine greve gittiler.

Çekirge semtlerinde bulunan otellerden Kent'te 16, Gönlü Ferah Otelinde ise 43 işçi çalışıyor. İşçiler adına OLEYİS ile işverenler arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine işçiler yarım saat ara ile greve başladılar.

Petkim-İş Genel Merkezi tarafından

Deva ve White Fabrikalarının bütün temsilcileri görevden alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul'da kurulu Deva ve White fabrikalarının bütün temsilcileri, PETKİM—İŞ Genel Merkez yöneticilerinin verdiği direktif üzerine görevden alındılar.

14 Ağustos günü görevden alınan temsilciler, PETKİM—İŞ Genel Merkezine karşı muhalefet ediyorlardı. Olağanüstü Genel Kurul için açılan imza kampanyasına katılmışlardı.

60 arkadaşlarının işten atılmasını protesto eden

MAYSAN işçileri pasif direniş yapıyor

BURSA (THA)

Bursa Organize Sanayi Bölgesinde kurulu Maysan Amortisör Fabrikasında çalışan işçiler 6 gündür "işbaşında oturma grevi" uyguluyorlar. İşçilerin, bu eylemi, geçen hafta içinde fabrikadan 60 işçi arkadaşlarının işten atılmasını protesto etmek amacıyla yaptıkları bildiriliyor.

Maysan Genel Müdürü Atilla Suman, pasif direnişle ilgili olarak yaptığı açıklamada, geçen hafta başında direniş yapan işçilerin mahkeme kararıyla çarşamba günü işbaşı yaptıklarını, fakat bu sefer de işbaşında pasif direnişe geçtiklerini belirterek şöyle dedi:

"İşbaşı yapan işçilerimiz, hakimin fabrikadan ayrılmasından sonra pasif direnişe başlamışlar ve hiç üretim yapmamışlardır. Bunun üzerine işyerine çağırdığımız bilirkişiler, işçilerin hiç üretim yapmadıklarını ve pasif direniş içinde olduklarını belirledi."

Genel Müdür, işçilerin zaman zaman fabrikanın önünde toplanarak sloganlar attıklarını ve Maden-İş'in başka yerlerden adamlar getirerek durumu gerginleştirdiğini de söyledi.

Elka'da iki gün süren grev anlaşmayla sonuçlandı.

İSTANBUL (ÖZEL)

Pendik Kaynarca'da kurulu Elyaflı Plaka Sanayi Anonim Şirketi ELKA'da Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikası tarafından başlatılan grev, anlaşma sağlanması üzerine kaldırıldı. İki gün süren grev sonunda varılan anlaşmayla işçilerin saat ücretlerine birinci ve ikinci yıllar için 20'şer lira zam yapıldı. Bu arada ikramiye sayısı da yılda 6 maaşa çıkarıldı. Ayrıca işçilere çeşitli sosyal haklar da getirildi.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce başlayan ve iki gün devam eden grev işverenle Ağaç-İş Sendikası arasında toplusözleşme görüşmeleri sırasında, anlaşmazlık çıkması üzerine uygulamaya konulmuştu.

Bossa'dan 9 işçi daha atıldı

ADANA (ÖZEL)

Adana'da kurulu BOSSA Fabrikasında bir süre önce yapılan direnişle ilgili olarak 9 işçiye daha çıkışları verildi.

İşten atılan işçiler şunlar: Mehmet Tekin, Nurettin Ünal, Hüseyin Laçin, Ahmet Ünal, Mümtaz Çiğdemal, Mustafa Coşkun, Mehmet Koçak, Şehmuz Karagöz ve Zeynep adlı bir kadın işçi.

Siverek'te MHP'li 4 soyguncu yakalandı

HABER MERKEZİ

Kozluk ilçesine bağlı Bekiran Bucağı yakınlarında 8 kamyon ile bir taksiyi silah zoruyla soyan 4 MHP'li yakalandı.

Yakalanan MHP'lilerin Silvan'da MHP teşkilatını kurmaya çalışan Abdülkadir Topgüç ile 3 yakını olduğu öğrenildi.

Olayla ilgili olarak muhabirimizin başvurduğu Kaymakam Vekili Alişan Özcan: "Abdülkadir Topgüç ile 3 yakını Bekiran mevkiinde 9 aracı silah zoruyla durdurup, kamyon şöförlerinden 500 bin lira ile 200 bin lira değerinde eşya alıp kaçtılar. Güvenlik kuvvetleri yoğun aramalar sonucu 4 soyguncuyu yakaladılar" dedi.

Kaymakam Vekili Alişan Özcan, MHP'li Abdülkadir Topgüç ile birlikte yakalanan 3 yakının isimlerini şimdilik açıklamayacağını söyledi.

MHP İLÇE LOKALİNDE VURULAN MHP'Lİ

Fatih MHP İlçe Lokalinde önceki gün saat 21.30 sıralarında silahıyla oynayan Halit Tuncer adlı MHP'li kendi kendini vurdu.

Kendi silahının patlaması sonucu bacağından yaralanan MHP'li hastaneye kaldırıldı. Daha sonra lokalde yapılan aramada 1 adet tabanca ile 9 mermi bulundu.

KÜTAHYA'DA KOMANDOLAR CHP'LİLERİN DÜKKANLARINI TAHRİP ETTİ

17 Temmuz 1979 gecesi 12.30 civarında 70-80 kişilik komando grubu Küçükçarşı'daki CHP'li olarak bilinen üç dükkanda tahribat yaptı. Kitapçıların vitrinde sergilediği kartları bahane eden komandolar dükkanın bütün camlarını ve vitrindeki değerli eşyayı kırdılar. Konuştuğumuz Kitapsaray'ı yetkilisi olayın İçişleri Bakanlığına duyurulduğunu söyledi.

İSTANBUL'DA BİR DÜKKAN TARANDI: İKİ YARALI

Şirinevler Fetih Caddesi üzerinde bulunan 3 nolu su tesisat malzemesi satan dükkana, önceki gün saat 18.30 sıralarında kimliği belirsiz kişiler tarafından ateş açıldı. Açılan ateş sırasında dükkanda bulunan ve Kocasinan Belediyesinde işçi olarak çalışan Fuat Keskin karnından ağır, dükkan sahibinin kardeşi olduğu bildirilen Hidayet Kuzu adlı genç de bileğinden vurularak yaralandılar. Çapa Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan iki yaralıdan Hidayet Kuzu ayakta tedavi gördü. Fuat Keskin adlı işçi ise ameliyat edildi. Hastane yetkilileri yaralı işçinin sağlık durumunun ciddiliğini koruduğunu bildirdi.

Bu arada dükkana baskın yapan silahlı kişilerin sol eğilimli işçi Fuat Keskin'i öldürmek istedikleri, Hidayet Kuzu'nun seken kurşunla yaralandığı öğrenildi.

TEKİRDAĞ'DA BİR KOMANDO YAKALANDI

Edirne'nin Keşan ilçesinde bir süre önce Tekirdağ'da öldürülen bir avukatın katili olduğu ileri sürülen ve çeşitli gasp, yaralama gibi olaylara adı karışan Nusret Doğan Kıvanç adlı kişi yakalandı.

Polis tarafından çocuk parkında otururken yakalanan Nusret Doğan Kıvanç'ın, İstanbul Maliyecilik Yüksek Okulu öğrencisi olduğu ve İstanbul'da çeşitli gasp ve yaralama olaylarına adının karıştığı ,bir süre önce de Tekirdağ'da öldürülen bir avukatın katili olarak arandığı belirtildi.

ELAZIĞ'DA ÜÇ İŞYERİNDE PATLAYICI MADDE ATILDI

Önceki gece Elazığ'ın çeşitli caddelerinde bulunan üç işyerine patlayıcı madde atıldı. Patlayıcı madde atılan işyeri sahiplerinden Ahmet Metin, Muhsin Parlar, Cavit Çöteli'nin DP'li olarak tanındıkları bildiriliyor. Can kaybının olmadığı patlamalarda işyerleri hasar gördü.

Fatih MHP ilçe lokalinde bir komando kendi silahıyla yaraland

DEV—SOLCULAR DENGE DERGİSİNİ BASTI

Aylık Denge dergisinin Laleli Gençtürk Caddesi Mercin Handaki yönetim merkezi, önceki gün beş Dev-Solcunun saldırısına uğradı.

Dergi yönetim merkezine saat 13.30 sıralarında gelen beş Dev-Solcu derginin imtiyaz sahibi Hüseyin Duygu Yarsuvat, yayın danışmanı eski TGS Genel Sekreteri Sedat Ağralı, Tercüman Gazetesi karikatüristlerinden Ali Galip Altunç, iş adamı İbrahim Türkeli ve kapıcı Mehmet Yardımcı'nın ellerini bağladılar. Duvarlara sloganlar yazan ve bir de bildiri bırakan saldırganlar kapının önüne bir bomba bıraktıktan sonra hızla binadan uzaklaştılar.

Bir süre sonra bombanın patlaması sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Polis, duvara yazılan yazılar arasında "saldırımız avukatlık kurumuna değildir" denilmesi nedeniyle saldırının dergiye değil, Hüseyin Duygu Yarsuvat'ın sorumlusu olduğu hukuk bürosuna yönelik olduğunu ileri sürdü.

KONYA'DA

Konya'nın Ereğli ilçesinde izinsiz yürüyüşe geçen bir grup, Ülkü-Bir Ereğli Şube binasına saldırdı. Saldırı sırasında MHP İlçe Yönetim Kurulu üyesi Kazım Topuz'a ait kitap ve kırtasiye dükkanının da camları kırıldı, bazı eşyalar tahrip edildi.

İGD'LİLER BU KEZ BOMBALI PANKARTI ASAMADAN KAÇTILAR

Kırıkkale'de saat 14.00 sıralarında sayıları 8-10 civarında olan bir grup İGD'li Cumhuriyet Meydanında CHP binası önünde gösteri yaptılar. "MHP, ÜGD kapatılsın" pankartını asmadan polis gelince kaçtılar. Pankartın ucunda boş bir teneke ve çay kutusu asarak bomba süsü vermeye çalıştılar. Polisin gelmesiyle pankartı yola bırakıp kaçan İGD'lilerin Belediye binası yönüne doğru kaçtıkları bildirildi. Olayla ilgili olarak kimse gözaltına alınmadı. Olaydan sonra polis ve jandarma şehirde geniş güvenlik önlemi aldılar. İşçilerin dağılma saatlerinde meydana gelen olay çevrede tepkiyle karşılandı.

KORSAN MİTİNG YAPARKEN YAKALANAN 18 İGD'Lİ SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞINA GÖNDERİLDİ

Ankara Emniyet Müdürlüğü önceki gün Ulu semtinde korsan miting yaparken yakalananları Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildiklerini açıkladı.

Açıklamada "korsan miting yapanlara önderlik eden 18 kişinin mensup oldukları görüşü yansıtan el ilanlarıyla yakalandıkları, haklarında düzenlenen evrakla Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına sevk edildikleri" belirtilmektedir.

DİYARBAKIR'DA BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ofis semtinde önceki gece bir otomobilden tabanca ile açılan ateş sonucu bir öğrenci öldü, bir kişi de ağır yaralandı.

Diyarbakır C.Savcısının verdiği bilgiye göre, henüz kimlikleri belirlenemeyen iki kişi 21 DA 057 plakalı otomobilden Ofis semtinde Mehmet Oruç ile Mehmet Çıkma adlı iki öğrenciye tabanca ile ateş açtı. Açılan ateş sonucu İstanbul Mühendislik Mimarlık Akademisi Maden Bölümü son sınıf öğrencisi Mehmet Oruç öldü, Mehmet Çıkma ise ağır yaralandı. C.Savcısı olayın siyasi yönünün bulunduğunu, ölen ve yaralanan kişilerin sol görüşlü olduğunu belirtti.

ARANIYOR

MHP yanlısı komando Oral Çelik, bütün Türkiye'de, öğretmen Nevzat Yıldırım'ın katili olarak aranıyor.

Öğretmen Nevzat Yıldırım'ın katilinin komando Oral Çelik olduğu belirlendi.

MALATYA (ÖZEL)

Malatya'da Töb-Der üyesi öğretmen Nevzat Yıldırım'ı, çarşı ortasında kurşun yağmuruna tutarak öldüren kişinin Oral Çelik adlı MHP' yanlısı komando olduğu belirlendi.

Töb-DER üyesi öğretmen Nevzat Yıldırım 7 Haziran günü bir arkadaşı ile birlikte çarşıda yürürken kurşun yağmuruna tutularak öldürülmüş, arkadaşı Mustafa Cankul da yaralanmıştı. Nevzat Yıldırım'ı öldüren komando, cinayetten sonra kaçmıştı.

Görgü tanıklarının belirttiğine göre yapılan araştırmalarda katilin Oral Çelik adlı bir komando olduğu belirlendi.

ORAL ÇELİK KİMDİR?

Hekimhan ilçesinin Girmana köyünden olan Oral Çelik, Malatya ve Hekimhan çevresinde MHP yanlışı militan olarak tanınıyor. Oral Çelik, 1976 yılında komandoların işgalinde olan Malatya Eğitim Enstitüsüne girdi. Okulda devrimci öğrencilere ve ilericilere yapılan saldırıların başını çektiği bildirilen Oral Çelik, 1977 yılında o zamanki Ülkü Ocakları Başkanı Kemal Deniz tarafından tepeden inme Okul Öğrenci Birliği Başkanlığına getirildi.

Ecevit hükümeti kurulduktan sonra okulda komandoların işgali sona erince, bunun intikamını almak için komandolar, öğretmenlere ve öğrencilere karşı saldırıya geçtiler. 1978 yılında, içinde Nevzat Yıldırım'ın da bulunduğu Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinin bindiği taksi Sümer Ortaokulunun önünde kurşun yağmuruna tutuldu. Öğretmenler yara almadan kurtuldular. öğretmenlerin içinde bulunduğu taksiyi kurşunlayanların içinde Oral Çelik de bulunuyordu.

MHP yanlısı komando Oral Çelik, bütün Türkiye'de Nevzat Yıldırım'ın katili olarak aranıyor.

Tepecik halkı can güvenliği istiyor

ANKARA (ÖZEL)

Üç yıl içinde altı ölü veren Tepecik Mahallesi halkı can güvenliği istiyor. Sık sık evleri kurşunlanan mahalle sakinleri, saldırganlar hakkında hiç bir işlem yapılmamasından şikayet ediyorlar. Komandoların banliyo trenini tutması ve trene binen yurttaşlara saldırması nedeniyle ancak 7.25-18.30 trenine toplu bir şekilde binebilen mahalle halkı duraklarda ve yollarda alınan güvenlik önlemlerinin çok yetersiz olduğunu belirtiyor.

Aynı mahallede oturan Mehmet Özgür adlı yurttaş evinin bir ay boyunca sürekli kurşun yağmuruna tutulduğunu belirterek, karakola dilekçe verdiğini ancak evine tecavüz edenler hakkında hiç bir işlem yapılamadığını söyledi. Özgür, verdiği dilekçede saldırganların Ali Aydınlı, Ahmet Görücü, Akif Görünmez, Sinan Özdemir ve Sabit Yıldırım adlı komandolar olduğunu belirtiyordu. Kendileriyle görüştüğümüz mahalle sakinleri 'Kör Mahmut' lakabıyla tanınan Mahmut Ekke'nin de komandoların silahlarını evinde sakladığını söylediler. Yine mahalle sakinlerinden Aşir Deniz, oğlunun komandoların yaptığı bir iftira sonucu bir hafta süreyle gözaltına alındığını söyleyerek 'MHP'liler geçenlerde Kayaş'ta olan bir olayda oğlumun ismini vermişler. Oysa o, olayın olduğu saatlerde sünnet düğününde bulunuyordu" dedi.

Tepecik Mahallesinde komandoların kurşunlarına hedef olan bir ev görülüyor.

Komandoların sürekli tertipler peşinde olduklarını söyleyen mahalle sakinleri, sahte solcu bazı grupların da kışkırtmalara alet olduklarını ve mahalle halkının baskı görmesine neden olduklarını belirttiler. Sahte solcuların mahallede CHP'yi baş düşman seçerek, halkı bazı CHP'lilere karşı kışkırtmaya çalıştıklarına da değinen Tepecikliler, güvenlik önlemlerinin artırılmasını ve saldırganların cezalandırılmasını istediler.

İzmir'i her yıl bir ay boyunca şenlendiren İzmir Fuarı, bugün açılıyor. Hafta içinde grevleri sona eren İzmir Belediyesi işçileri hızla fuarı açılışa hazırladılar. Resimde, bu hazırlıklar görülüyor.

48. İzmir Fuarı bugün açılıyor

IZMİR (ÖZEL)

48. İzmir Enternasyonal Fuarı bugün açılıyor. 47 yıllık organizasyonu içinde 95 milyon 403 bin kişi tarafından izlenen İzmir Fuarının, 100 milyonuncu ziyaretçisi de bu yıl saptanacak.

İlgililer bu yıl fuarda ihracat seferberliğine yönelik çalışmaların ağırlık kazanacağını belirttiler. Fuar Müdürlüğü, fuar yoluyla yapılacak ithalatta, sanayici-ithalatçı ayırımının kaldırılmasını istiyor. İthalatta, sanayicilere öncelik tanınmasının karaborsayı doğurduğu söyleniyor.

Bu sene fuarı ziyaret edenlerin ihtiyaçlarının karşılanması için çeşitli önlemler de alındı. Fuar çocuk kreşi de bu önlemlerden biri.

Bu yıl Turyağ'ın fuarda açacağı pavyonun da en hareketli yerlerden biri olması bekleniyor. Pavyonda yağ satışı yapılacağının açıklanmasından sonra, halkın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla burada da kuyruklar oluşturacağı söyleniyor.

Bu arada, Sovyetler Birliği pavyonunda bu yıl Kazakistan Cumhuriyetine ait ekiplerin gösteri yapacağı bildirildi. Bilindiği gibi, geçen yıl Sovyet pavyonunda yapılan moda ve dans gösterileri tepki toplamıştı.

GENÇLİK 5

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

İTÜ OLAYI

9 bin öğrenci 1 yıl kaybetti

Okumak istiyoruz. İTÜ-DER'in sorumsuz tutumunun cezasını bizlere çektirmeyiniz. Okumak istiyoruz. İTÜ Senatosu'ndan durumu öğrenciler açısından onların her türlü şartları düşünerek bir kez daha değerlendirmelerini istiyoruz. Okumak istiyoruz. Bunu bize çok görmeyiniz. Okumak istiyoruz.

Sıkıyönetime rağmen İTÜ'de sağlıklı bir eğitim yapılamadı ve sonuç olarak okul 5 ay gibi uzun bir süre için öğretime kapatıldı. Binlerce öğrenci uzun bir süre için başıboşluğa terkedildi. Bu olayın tek sorumlusu okulda terör yaratmaya çalışan bir avuç kendilerini öğrenci ağaları zanneden kimselerdir. Dışarıdan zannedildiği gibi okulumuzda küçük bir topluluğun dışında kimse aşırı solcu olmayıp, yaklaşık % 90'ımız demokratik sol doğrultudayız ve bizim tek amacımız okulu okumaktır.

Gazetelerde yayınlanan İTÜ öğrencilerinin mektupları. Öğrenciler, "Okumak istiyoruz. İTÜ-DER'in sorumsuz tutumunun cezasını bizlere çektirmeyiniz.

'Bu olayın tek sorumlusu, okulda terör yaratmaya çalışan bir avuç, kendilerini öğrenci ağaları zanneden kimselerdir" diyerek sorumluları açıkça gözler önüne seriyorlar.

İTÜ'deki öğrenimin durumu tam bir keşmekeş içine girdi. Son durumun yarattığı sorunları ve talepleri şöyle sıralayabiliriz:

—Vizesiz dersi olmayan 1974 ve daha önce girişli son sınıf öğrencilerinin mezuniyetleri 6 ay ileriye kaldı. Okulun kapanması bunlara büyük bir darbe vurarak bütün işlerini altüst etti.

—1977-1976-1975 girişli öğrenciler birer yıl kaybettiler.

—1977 girişli öğrenciler bir yıl kaybettiklerinden 1978 girişliler bunlara yetişti. Şimdi ortada iki tane ikinci sınıf oldu. Bu iki sınıfın birlikte okuması yer, hoca, laboratuvar, vb. birçok sorunları da beraberinde getirecek.

—Gelecek dönemlerde TÜM-İTÜ-DER'lilerin öğrenimi engelleyici eylemler yapıp akademik takvimi iyice alt-üst etmeyeceklerini de kimse garanti edemez.

İTÜ'de şu anda görülebilen en önemli sorunlar bunlardır. Bu sorunlar gerçekçi bir biçimde tekrar gözden geçirilip çözümler aranmalıdır.

İTÜ Senatosu kasım ayında iki tane ikinci sınıfın birlikte öğrenim görmesinin getireceği sorunları nasıl çözümleyeceğini açıklamalı, dersleri vizeli son sınıf öğrencileri için ekim ayında bir imtihan konulmalı.

İTÜ'de telafi öğreniminin yeniden konmasına imkân yok gibi gözüküyor. Böyle bir eğitim konursa en geç ekimde derslere başlanması gerekir. Bu durumda, kasımda başlatılacak olan normal eğitime göre 1977 girişli öğrenciler 7 ay, 1976 girişliler 4 ay, 1975 girişliler 2 ay kazanabileceklerdir. Bu öğrenim boyunca öğrenciler bayram tatilleri ve staj ayları dışında her gün ders yapmak zorundadırlar. Bu şartlarda yapılabilecek olan yetersiz eğitim, başarısız sınav sonuçlarını da beraberinde getirecek. Böylece kağıt üzerinde kazanılabilir gibi görünen zamanın, bazı sınav haklarının kullanmış olarak yitirilmesi ihtimali oldukça büyük. Bütün bu nedenlerden dolayı karar Danıştay'dan dönse dahi telafi öğreniminin yeniden uygulanmasına imkan yok.

İTÜ'DE DÜZENLİ ÖĞRENİM NASIL SAĞLANIR?

Gazetelerde çıkan öğrenci mektupları ve çeşitli haberler, İTÜ'nün içine düştüğü durumun sorumlusu olarak TÜM-İTÜ-DER'i gösteriyor. Bu tespit aynı zamanda sorunun da nasıl çözüleceğini ortaya koyuyor. Okulda düzenli öğrenim öğrencilerin, öğretim üyelerinin, çalışanlarının ve velilerin, kısacası tüm İTÜ camiasının, TÜM-İTÜ-DER'de yuvalanmış bir avuç sahte solcuya karşı tavır almasıyla ve birleşerek mücadele etmesiyle sağlanır.

Öğretim üyeleri, bir avuç TÜM-İTÜ-DER'li zorbalarla öğrenim görmek isteyen geniş öğrenci kitlesini birbirinden ayırmalı, tüm öğrencileri cezalandırmamalıdır. Sahte solcuların sorumsuz tutumlarının cezasını 9 bin öğrenci çekmemelidir.

BİTTİ

SEÇİMLERE DOĞRU

AP SEÇİM TAHMİNİ YAPTI

Küntay: "5 milletvekili ve 30 senatör kazanacağız"

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Barlas Küntay, "5 milletvekilliğinin tamamını, 50 senatörlüğün de en az otuzunu kazanacağımıza inanıyoruz" dedi.

Haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Küntay, CHP'nin vaaddettiklerini yapmayan bir hükümet olarak seçimlere dezavantajlı girdiğini ve tahminlerinin gerçekleşmesi durumunda Millet Meclisinin yeni çalışma dönemine yeni bir hükümetle gireceğini belirtti.

AP Genel Başkan Yardımcısı,TRT'nin yayınlarını denetlemek için bir büro kurduklarını ve tespit edilen yasalara aykırı yayınlar için yüksek seçim kuruluna, savcılığa ve TRT yöneticilerine başvurulduğunu da sözlerine ekledi

AP Elazığ İl Başkanı Naim Küçükel partisinden istifa etti

ELAZIĞ (THA)

AP Elazığ İl Başkanı Naim Küçükel, İl Başkanlığından ve partisinden istifa etti.

Partiden istifasını bir telgrafla AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e bildiren Naim Küçükel, istifa gerekçesini açıklamadı.

Sızan haberlere göre, Naim Küçükel, İl Yönetiminin, Genel Merkez tarafından Ali Rıza Septioğlu'na yakın partililere devredeceği yolunda çıkan haberler üzerine istifa etti.

YURT HABERLERİ □ YURT HABERLERİ □

Yarıcılık yapan bir tütün üreticisi yakınıyor: "Zirai Donatım Müdürlüğünün ilgisizliğinden şikayetçiyiz." (Fotoğraf: AYDINLIK)

Malatya tütün üreticisi dertli

HÜSEYİN KALKAN (MALATYA)

En iyi tütünlerimizin yetiştiği yörelerden biri olan Malatya'da, tütün üreticileri bu yıl güç durumda. Üründe görülen yaygın hastalığın ne olduğunu Zirai Donatım Müdürlüğü de saptayamadı. İlaçlama ile de önlenemeyen hastalık, tütünün boy atmasını önlüyor, yapraklarını büzüştürerek kalitesini düşürüyor.

Görüştüğümüz üreticiler, eskiden dönüm başına 300 kilo ürün aldıklarını, ancak hastalıktan dolayı bu yıl dönüm başına en çok 25 kilo toplayabileceklerini anlattılar.

Zirai Donatım Müdürlüğünün ilgisizliğinden de yakınan üreticiler, "Götürüp gösterdiğimizde hastalıklı yapraklara bakıp masa başında ilaç yazdılar. Bulabildiğimiz ilaçlara kucak dolusu para harcıyoruz."

Hastalığı, ilkbaharda çok yağmur yağması sonucu sedir köklerinin çürümesine bağlayan tütün üreticileri, yetkililerin hem Çor hem de Mavi Küf ilacı tavsiye ettiklerini ancak hiç bir fayda görmediklerini belirttiler.

30 liranın altındaki taban fiyat nohut üreticisini kurtarmıyor

K. MARAŞ (THA)

K. Maraş'ın Afşin ilçesinde bu yıl nohut üretiminin rekor düzeye ulaştığı bildirildi. Üreticiler akaryakıt yokluğunu ve pahalılığını belirterek nohut taban fiyatının 30 liradan az olmamasını istediler.

Afşin Ovasında bu yıl rekoltenin 150 bin ton olması bekleniyor. Üreticiler taban fiyatın 30 liranın altında tutulması halinde çok perişan olacaklarını, belirterek "Varımızı yoğumuzu akaryakıta yatırdık. Bu nedenle fiyatın yüksek tutulmasını istiyoruz" dediler

Çukurova'da hayvanlara yedirilen sebze artıkları ölümlere yolaçıyor.

ADANA (AA)

Çukurova'da pamuk ekili alanlarda zararlılara karşı uçakla yapılan ilaçlamaların yoğunlaşmasından sonra sebze artıklarıyla beslenen hayvanların zehirlenme sonucu öldükleri açıklandı.

Rüzgarın etkisiyle otlaklara yayılan zehir, hayvanların vücudunda belli bir orana yükselince öldürücü oluyor. İlgililer, bu arada meyve ve sebze kabuklarıyla beslenen hayvanların vücudunda biriken zehirin et ve süt yoluyla da insanlara geçebileceğine dikkat çekerek uyanık olunmasını istediler.

Adana'da kabzımalların işi bırakması halinde aralarında Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerin bulunduğu 30 ilde sebze ve meyve sıkıntısı başgöstereceği bildiriliyor.

Adana da kabzımallar işi bırakırsa 30 il sebzesiz kalacak

ADANA (ÖZEL)

Adana'da direniş yapacaklarını söyleyen kabzımalların işi bırakmaları halinde 30 ilin sebze ve meyve ihtiyacı karşılanamayacak.

Adana Kabzımallar Derneği Başkanı Ayhan Aktürk, bir basın toplantısı düzenleyerek, Adana Belediyesinin kabzımallara anlayış göstermediğini ve kanunlara, yönetmeliklere uymayarak küçük esnafları zor durumda bıraktığını öne sürerek, dernek olarak direniş kararı aldıklarını söyledi.

Aktürk, kabzımalların belediyenin tespit ettiği yeni ruhsat ücreti olan 75 bin lirayı ödeyemediğini söyledi.

Eski Dernek Başkanı A. Kerim Haskaya'da esnaflar adına basına gönderdiği yazılı açıklamada, komisyonculuk, kabzımallık ve müstahsillik yaptıklarını söyleyerek şöyle dedi: "Belediye başkanları bugüne kadar esnafa yardımcı olurlardı. Bugünkü Selahattin Çolak, Adana'yı kasıp kavurdu. Sayın devlet büyüklerinden bizlere acilen gerekli yardımın yapılmasını, bu maddi baskının üzerimizden kaldırılmasını istiyoruz."

SDP Kurultayı sona erdi.

Kurultayda 76 maddelik tuzuğun tümü değişti

ANKARA (ÖZEL)

Sosyalist Devrim Partisi Kurultayı dün sona erdi. Partide bürokrasiyi önlemek için girişilen bir önlem olarak eski yöneticilerden hiç biri yeni yönetimde görev almadı.

Kurultayın ikinci gününde çalışmalara tüzük değişikliğinin görüşmesi ile başlandı. 76 maddelik tüzüğün tümü değişti. Kongre kararları arasında, "ABD, SSCB, Çin ve genel olarak tüm büyük devletlerle dikkatli ve her biriyle aynı uzaklıkta bir politika izlenmesini savunmak" da yer aldı.

Adayların oy pusulasındaki sıraları bugün belirlenecek.

ANKARA(ÖZEL)

14 Ekim günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üyeliği üçte bir yenileme seçimi ile Cumhuriyet Senatosu ve milletvekilliği ara seçimlerine katılan siyasi partiler ve bağımsız adayların birleşik oy pusulasındaki yerlerini saptamak için bugün kura çekilecek.

Cevheri Milletvekili seçimlerinde 5-0 galibiz.

KONYA

Adalet Partisinin seçim işlerini yürütmekle görevli Genel Başkan Yardımcısı Necmeddin Cevheri, "Milletvekili ara seçimlerinde 5-0 galibiz. En azından 30 senatör çıkaracağız" dedi.

Konya'da bir basın toplantısı düzenleyen Cevheri, 14 Ekimden sonra gelişecek olaylara göre, erken seçimin seçeneklerden biri olacağını, hükümetin de 14 Ekimden sonra mutlaka geldiği yere gideceğini savundu.

Cevheri şöyle konuştu:

"Oy için devlet bütünlüğünden bile taviz vermekten çekinmeyen ekonomiyi art niyetle sözde birtakım iktisatçılara teslim etmek suretiyle vatandaşın günlük yaşayışını alt-üst eden bir zihniyetin sahibi Ecevit'in bilgisizliği, yetersiz kişiliğiyle memleketin, hatta devletin birtakım felaketlere sürükleneceğinden ciddi kaygı duymaktayız."

DP adaylarla ilgili işlemlerini tamamlamamış

ANKARA (ÖZEL)

Demokratik Partinin, Cumhuriyet Senatosu üçtebir yenileme ve Cumhuriyet Senatosu üyeliği seçimi yapılacak 25 ilin hiç birinde seçimlere katılamamasıyla ilgili Yüksek Seçim Kurulu'nun kararı Resmi Gazete'de yayınlandı.

Yüksek Seçim Kurulu'nun DP ile ilgili kararı şöyle:

"Seçim yapılacak 25 ilin hepsinde ilçe teşkilatları bulunduğu ve bunlardan Antalya, Balıkesir Çanakkale, Hakkari, İstanbul, Kars illeri olmak üzere 6 il için parti seçmen kütüğü verdiği, ancak süresinde aday ve merkez yoklaması yapacağına dair bir başvuruda bulunmadığı, aday adaylarını da bildirmediği ve sadece 6 ilde parti seçmen kütüğü verdiği anlaşılmakla, Demokratik Partinin, Cumhuriyet Senatosu üyeliği seçimi yapılacak illerin hiç birisinde seçimlere katılmaya hak kazanmadığına ve bastırılacak birleşik oy pusulaların da bütün seçim çevreleri için bu siyasi partiye yer verilmemesine karar verildi."

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Yanlışlık!...

– Efendim, çok özür dileriz, Kusura bakmayın. Sizleri tahliye etmiştik ama, adli bir yanılgıya düşmüşüz. Lütfen hapishaneye geri gelip 2,5 sene daha yatar mısınız?

Doğrusu "yanlışlık" kelimesini çok duyduk ama, böylesine şimdiye kadar rastlamamıştık. Herhalde dünyanın hiç bir yerinde de bugüne kadar böyle bir yanlışlık duyulmamıştır.

Önce meşruten tahliye, sonra yeni İnfaz Yasasının getirdiği hüküm, en sonunda da af hesaplanırsa, 1974 affından yararlanan müebbetler 7 yıl 3 ay 12 gün yatıyor. Anayasa Mahkemesi Af Yasasının 7 (a) maddesini iptal ederken böyle bir yorum getiriyor. Mahkemeler de indirimleri, bu yoruma göre hesaplayarak, 877 kişiyi tahliye ediyor.

Önce meşruten tahliye, sonra af, en sonunda da yeni İnfaz Yasasının getirdiği hüküm hesaplanırsa, aynı mahkumların bu kez 9 yıl 7 ay yatmaları, tahliye olabilmek için hapishaneye geri dönüp 2,5 yıl daha beklemeleri gerekiyor.

Adalet Bakanlığı bu ikinci ve yanlış hesabı benimsiyor.

Benimseyince de, daha önce tahliye edilenlere şöyle deniyor:

"Hesap yanlış yapıldı. Lütfen geri gelip hapse girin!"

Adalet Bakanlığının yanlış hesabı, mantık yanılgısından yararlanılarak yapılan bir hesap oyununu hatırımıza getiriyor.

Üç kişi bir lokantada yemek yemişler. 25 lira hesap gelmiş. Her biri onar lira vermişler. Garson 30 liranın üstü olan beş lirayı geri getirmiş. Her biri birer lira geri almışlar, tabaktaki iki lirayı da garsona bahşiş diye bırakmışlar.

Buraya kadar birşey yok.

Ama hesabı, bir de şu şekilde yapmak mümkün:

Herkes onar lira verip birer lira geri alındığına göre, adam başına dokuzar lira verildi. Üç kere dokuz yirmi yedi eder. İki lira da garsona bahşiş verildi, etti 29. Peki, bir lira nereye gitti?

Bulunamıyor değil mi?

İşte Mehmet Can da müebbetlerin tahliyesinin hesabını bu ikinci şekildeki gibi yapıyor. Ama arada çok önemli bir fark var. Lokanta hesabında bir lira kayboluyor. Mehmet Can'ın hesabında ise 877 insanın özgürlüğü.

Adalet Bakanı, yaratacağı haksızlıklar daha başından belli olan İnfaz Kanunundaki değişikliklerin mimarı.

Adalet Bakanı, Aydınlık gazetesinin Kontrgerilla yayınına başladığı nüshasının toplatılması için yazılı emir verdi.

Adalet Bakanı, 12 Mart'ın ajan-provokatörlerinden Necdet Küçüktaşkıner'in İstanbul Barosundan kovulması kararını bozdu.

Adalet Bakanı, mahkumlar "kaçmasın" diye Beymen'den tek tip elbise ısmarladı!

Bunlar, bugüne kadar yaptığı "yanlışlık"lardan birkaç küçük örnek.

Ve Adalet Bakanı, yaptığı bu son, "yanlışlık"la bugüne kadarkilerin üstüne tüy dikti.

Yanlış hesap Bağdat'tan dönermiş.

Bu son karardan sonra üzülen, infial duyan, haksızlığa uğrayan kişileri ve ailelerini biraz olsun neşelendirebilmek için biz de yazımızı bir fıkra ile bitirelim:

Hapishanede bir mahkum ötekine haber vermiş:

– Bugün Adalet Bakanı hapishaneye geliyormuş.

Öteki hayretle sormuş:

– Hangi suçtan?

MHP'nin bir yan örgütü ortaya çıktı

Amaçları hükümeti düşürmekmiş

● Türkiye Şeriatçı Komando Ordusu adlı örgüt, Somuncuoğlu'nun Özel Kaleminde çalışan Ethem Kıskıs'la beraber Balgat katliamını düzenlemiş.

ANKARA (ÖZEL)

Balgat katliamının soruşturması sırasında MHP'nin yan kuruluşu durumundaki ve amacı hükümeti düşürmek olan Türkiye Şeriatçı Komando Ordusu adlı yeni bir gizli örgüt ortaya çıkarıldı. Aynı davanın sanığı İsa Armağan, ifadesinde, Cengiz takma adlı Ethem Kıskıs ile MHP'nin Ankara'daki "Büyük Yürüyüş"ünde tanıştığını söyledi.

10 Ağustos 1978 günü Balgat semtinde, 4 kahvehaneyi tarayarak 4 yurttaşı öldürmek ve 11 yurttaşı yaralamak suçundan yargılanan sanıklardan Naim Yanık ifadesinde "TŞKO (Türkiye Şeriatçı Komandolar Ordusu) adlı bir örgüt kurduk, amacımız hükümeti düşürmek" dedi.

Mamak davasının baş sanığı ve hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Ethem Kıskıs hakkındaki ifadesinde bazı açıklamalarda bulunan İsa Armağan ise şunları söyledi:

"Akdere Büyük Ülkü Derneği kurucularındanım. 1978 yılı içinde 15 Nisanda MHP'nin tertip etmiş olduğu Büyük Yürüyüşe katıldım. Yürüyüşte Cengiz (Ethem Kıskıs) ile tanıştım. Kardeşimin yanında çalıştığı Mehmet'in arabasının altına dinamit koyup Cengiz'le birlikte patlattık"

ROLANDİS: "TÜRKİYE'DE İSTİKRARLI BİR HÜKÜMET KURULMADAN KIBRIS'TA ANLAMLI GÖRÜŞMELER YAPILAMAZ"

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis, Türkiye'de istikrarlı bir hükümet kurulmadıkça anlamlı görüşmelerin yapılamayacağını söyledi.

Rolandis ayrıca, Türk tarafı ile federal Kıbrıs konusunda herşeyi görüşmeye hazır olduklarını belirtti.

Rolandis, Kıbrıs'ta yayınlanan "Eleftheri Kipros" gazetesine verdiği demeçte, bugünkü ortamı yedi noktadan değerlendirerek, toplumlararası görüşmelerin kesilmesine Türk tarafının tutumunun yol açtığını ifade etti.

Rum tarafının hedefinin hükümran, bağımsız, bağlantısız bir Kıbrıs olduğunu söyleyen Rolandis, sorunun çözümü için her an toplumlararası görüşmelere hazır bulunduğunu bildirdi. Rolandis, "Eğer Denktaş ve Türkiye bir çözüm istiyorlarsa ve bu istekleri de birleşmiş, federal bir Kıbrıs'a dayanıyorsa kendileriyle herşeyi görüşmeye hazırız" dedi.

ONBİRİNCİ YIL!

Sovyet işgali altındaki Çekoslovakya'da kültür yaşamı

YAVUZ ÇEKİRGE

Sovyetlerin, Çekoslovakya'yı işgal edişinin onuncu yılı bu yıl. Basın ve fikir özgürlüğünün yalnızca kağıt üzerinde geçerlikte olmadığı tüm ülkelerde, yürüyüşler, protesto toplantıları düzenleniyor, YASA 77 bildirisinin altına imza atan tanınmış adların sayısı çoğalıyor. Çekoslovakya'da direniş, geniş halk kitlelerine yayılıyor, temel demokratik hakların ve ülkenin bağımsızlığının kazanılması için uluslararası kuruluşlar dayanışmalarını gösteriyorlar.

1968 yılından bu yana Çekoslovakya'da oluşan değişiklikler, artık en saf turistin bile gözünden kaçmayacak kadar belirgin. Devletin kültür emekçilerine uyguladığı soğuk savaşı kendi ağızlarından dinleyelim:

Jiri Pelikan, 1968 yılında Çek. Komünist Partisinin ileri gelenlerinden biri ve TV Genel Müdürüydü. Şimdi İtalya'da sürgünde. İtalyan Sosyalist Partisinin üyesi olarak Avrupa parlamentosuna seçilen Jiri Pelikan Çekoslovakya'daki kültür yaşamını şöyle anlatıyor:

— Çekoslovakya'daki düzen, yazdığı kitaplar için yazarları beş yıl hapis cezasına çarptırabilmektedir. Örneğin Jan GRUZA, beş yıl hapis cezasına çarptırılmış tüm yazarlık hakları elinden alınmıştır. Aynı düzen 68'den sonra binlerce kültür emekçisini 'meslek yasağı' baskı yöntemiyle görevlerinden almakta, fikirsel bir ölüme zorlamaktadır.

Sosyalist bir ülke olarak kabul edilen Çekoslovakya'da kültür emekçilerinin başına gelenler sosyalist bir düzenin ne olduğu konusunda herkesi düşünmeye zorlamaktadır. Bilinen şey Sovyetlerin 1968'den sonra ülkede giriştiği baskı hareketinin, tüm rahatsızlıkların nedeni olduğudur.

Sovyetlerin "dünya sosyalist hareketi" maskesi altında uyguladığı baskı, üç aşağı beş yukarı Çekoslovakya'dan Polonya'ya dek tüm etkisi altında bulundurduğu ülkelerde görülmektedir.

MESLEK YASAĞI

Bugün Çekoslovakya'da parklarda kağıt, yaprak toplayan profesörlere, gece bekçiliği yapan müzisyenlere rastlamak işten bile değil. Bütün bu kültür emekçilerinin sayıları binlere ulaşıyor. Aralarında iş bulamayıp günlerini kuru ekmekle geçirenler bile var.

Düzene eleştirici bir gözle bakan kültür emekçisi, bilim adamı, memur, işçi, öğrenci, bulunduğu yerde barınamıyor artık. 1968 yılında Sovyetlerin Çekoslovakya'yı işgal edişini protesto edenler, baskının ilk kurbanları oldular. Çalışanların ellerinden çalışma izinleri alındı; okuyanların kayıtları silindi. Komünist partisi üyelerinin üçte birinin partiyle ilişkileri kesildi. Bütün bu insanlara 'meslek yasağı' uygulanıyor, sorguya çekiliyorlar. Mesleklerinden uzaklaştırılmamış olanlar sıkı bir denetim altında tutuluyor.

VLASTA TRESHNAK, bir halk ozanı. Baskı düzeninin kurbanlarından biri. 1974 yılında şarkı söyleme, beste yapma, konser verme izni kaldırılıyor. Düzene karşı şarkılar söylediği için hakkında meslek yasağı uygulanıyor. Uzun süre iş aradıktan sonra bir gece bekçiliği işi bulup çalışmaya başlıyor. Sanatını artık gizli gece kulüplerinde, köprü altlarında, dostlarının evlerinde icra ediyor. Sorularıma şu yanıtları veriyor.

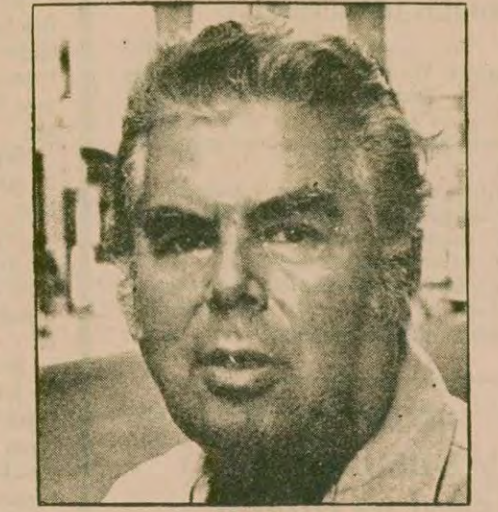
— Şimdi daha özgürüm. Devletin kontrolünden uzakta huzur içindeyim. Hiç kimse artık şarkılarımda neyi söylemem gerektiğini bana zorla kabul ettiremiyor.

— Çekoslovak tarihiyle ilgili şarkılar söylüyorum. Başka ülkelerde belki de tehlikeli görülmeyebilirler. Ama, burada şarkılarımdan korkuyorlar. Şarkı iznimin kaldırılmasını daha başka nasıl yorumlayabiliriz.

—Sovyetler buradan çekilip gitmedikçe hiç kimse gerçek haklarına kavuşamayacak. Benim yeniden iznimi almam, Sovyetlerin çekip gitmesine bağlı.

Baskı düzeninin kurbanı olan diğer müzisyenlerin öyküsünü de bir edebiyat eleştirmeninden dinliyorum:

— 1976 yılında Prag'da dört müzisyenin mahkemesi başladı. Halkı örgütlü bir biçimde rahatsız etme suçundan yargılanan müzisyenler: IVAN JİROUS, PAVEL ZAJİCEK, SVATOPLUK KARASEK, VRATİSLAV BARABENET idi. Savcı, müzisyenlerin kaba bir dille devlete hakaret ettiklerini, halkı örgütlü bir biçimde rahatsız ettiklerini iddia ederek, cezalandırılmalarını istedi. Mahkeme salonuna hiç bir dinleyici alınmadığı gibi devlete yakınlığıyla bilinen "MLADY SVET" gazetesi muhabirinin dışında basın mensubu da içeriye bırakılmadı. Mahkeme sonucu müzisyenler sırasıyla, 18 ay, 1 yıl, sekiz ay hapis cezasına çarptırıldıklarının yanısıra, çalgılarına ve çalışma izinlerine de el kondu.

JİRİ PELİKAN

Vaclav Havel: "Sansür Komitesi 1968'den bu yana gülmekten, oynamaktan, çiçeklerden, kuşlardan, hayatın tatlılığından, devleti öven şarkılardan başkasına izin vermiyor. Genç müzisyenlerin toplumu eleştiren, halkın durumunu anlatan şarkıları geri çevrildiği yetmiyormuş gibi grupları da dağıtılıyordu"

Müzisyenlerin gerçek suçlarının ne olduğunu da YASA 77'ye imza atanlardan VACLAV HAVEL açıklıyor:

—Çekoslovakya'da bir müzisyen yapıtını halka sunmadan önce sansüre yollamak zorunda. Sansür komitesi, 68'den bu yana gülmekten oynamaktan, çiçeklerden, kuşlardan, hayatın tatlılığından, devleti öven şarkılardan başkasına izin vermiyor. Genç müzisyenlerin toplumu eleştiren, halkın durumunu anlatan şarkıları geri çevrildiği yetmiyormuş gibi grupları da dağıtılıyordu. Bu doğaldı. Çünkü izin alan şarkılar halkta, güvenlik içinde 'sosyalist' bir ülkede yaşadıkları kanısını veriyordu. Bir de batı kültürü düşmanlığı çıkardılar ortaya. Batıya dönük her yapıt sansürün hışmına uğradı.

Bu sözler, cezalandırılan müzisyenlerin gerçekten ne suçla yargılandıklarını açıklamaya yetiyordu. Müzisyen avı bunlarla kalmıyor. Şimdi de bir şairden dinleyelim:

"ÖRGÜTLÜ RAHATSIZ ETME"

—1970'te kültür yaşamı şiddetli bir baskı altına alındı. Batıya dönük her türlü yapıt, etkinlik yasaklandı. Sanatçılar denetim altında tutuldu. Değişik yerlerde çalışan ilerici pop grupları dağıtıldı. Bunlardan biri de 'Plastic People' idi. Dağıtılan grupların üyeleri çok geçmeden başka adla yeniden biraraya geldiler. Ufak bir kasabada verilen konsere Prag'dan, Karlsbad'dan, diğer kentlerden binlerce kişi katıldı.

Konserde William Blake, 'Fairy queen den alıntılar, Edmond Spencer gibi batılı yazarlardan yararlanılarak hazırlanmış şarkılar sunuldu. Batı ve doğu kültürünün temel yapıtlarından hazırlanmış konser tam bir kültür ziyafeti oldu. 1973 yılında müzik grupları ingilizce sözlü şarkıları repertuarlarından kaldırarak, EGON BONDY'nin şiirlerinden Çekçe düzenlemeler sundular. 1974 yılında düzenlenen bir konserde, ülkenin dört bir yanından gelmiş dinleyicilerden yüzlercesi tutuklandı, parmak izleri alınıp fişlendiler. Öğrenciler okullarından atıldılar. Çoğunun çalışma izinleri kaldırıldı, bir bölümü de hapse atıldı. Konserde sunulan şarkılardan birinin sözleri şöyleydi:

Çekoslovakya'da Yeraltı Edebiyatı ve Edice Petlice

Bütün bu anlatılanlar insana şaka gibi geliyor önce. Meslekleri ellerinden alınan sanatçılar gülerek anlatıyorlar çünkü. Sonradan yazarlarla da konuştum. KAROL SİDON kitaplarını artık gizli yollardan bastıran, elinden çalışma izni alınmış bir yazar. Şunları söylüyor SİDON:

—Gerçekte siyasetle ilgilenmiyordum. Fakat ülkede uygulanan baskı öylesine ağır ki, bir şeyler yapmak zorunda kalıyor insan. KAROL SİDON, üç romanın yazarı. Ayrıca senaryosunu yazdığı filmler ödüller kazanmış. 1968'de Çek Yazarlar Birliği organı 'LİSTY'nin Yazı İşleri Müdürlüğünü yapmış. Artık kayıtlarda Sidon'un adına rastlanmıyor. Kitapları toplatılmış, filmlerinin gösterilmesi yasak. 1968 yılında direniş hareketinde etkin bir görev almasından ve YASA 77'ye imza atmasından gelmiş bunlar başına.

SİDON, aç kalmamak için birçok yere başvurmuş. Tam işi olacağı sırada güvenlik polisi işin ona verilmemesi için işvereni zorlamış. Sidon, bunlardan yılmamış. Kuru ekmekle günlerini geçiriyor ve yazı yazmasını sürdürüyor. Kitapları, 'EDİCE PETLİCE' yöntemiyle dağıtılıyormuş. Okuyucular kendileri bir örneğini çıkarıyorlar, yazarına imzalatıyorlar. Böylelikle kişisel mal, niteliğine bürünen mal kanuna aykırı bir mal olmaktan çıkıyormuş. Aynı Edice Petlice yöntemiyle yazı yazmayı sürdüren yazarlar az değil. Bunlar arasında, VACLAV HAVEL, LUDVİK VACULİJ, PAVEL KOHOUT, vb. gibi yazarları da sayabiliriz. Yazarların buldukları bu yönteme Sovyetler'de de rastlanıyor. Yalnız Sovyetler'de uygulanan 'SAMİZAT', 'Edice Petlice'den ayrı bir anlam taşıyor. Samizat, Sovyetler Birliği'ndeki tüm yeraltı yayınlarına verilen ad; Edice Petlice ise yalnızca yeraltı edebiyat yapıtlarını kapsıyor.

LİSTY (Çek Yazarlar Birliği yayın organı), Sovyetler'in Çekoslovakya'yı işgalinden sonra yasaklandı. 1971 yılından beri 'Karşı Direnişin Dergisi' adı altında yayınlanıyor. İki ayda bir çıkan dergi, yeraltı yöntemiyle dağıtılıyor.

Sovyetler'in Çekoslovakya'yı işgalinden sonra, Çekoslovakya'da bir yeraltı kültürü oluştu. Yeraltı konserleri veren izinsiz müzisyenler, meslek yasağına uğramış ressamların kurduğu yeraltı sergileri, artık ders veremeyen öğretim üyelerinin ders verdikleri yeraltı toplantı salonlarının yerlerini yalnızca YASA 77'nin dostları biliyor. Bütün bu fikirsel ölüme terk edilmiş sanatçılar, yeraltı kültürünün gelişmesine ve yayılmasına çalışıyorlar. Önümüzdeki yıl, Polonya ve Çekoslovakya yeraltı sanatçılarının ortaklaşa bir antoloji hazırlayıp, kitap halinde dağıtacakları söyleniyor.

KAROL SİDON

KORKUYORLAR

Onlar,
Yaşlıların belleklerinden yaşlılardan
korkuyorlar
gençlerden korkuyorlar, gençlerin
dokunulmamışlığından korkuyorlar
ve mezarlardan halkın çiçeklerle
bezediği mezarlardan korkuyorlar
kiliseden, papazlardan, rahibelerden
hatta birbirlerinden bile korkuyorlar
Doğrudan korkuyorlar, özgürlükten
İnsan hakları evrensel bildirisinden.
ve sanatçılardan, sporculardan
dansözlerden,
müzisyenlerden, şarkıcılardan ve
kız cimnastikçilerden ve arşivden
hatta birbirlerinden korkuyorlar!
Peki biz ne demeye onlardan korkuyoruz?

— Bu olayların üzerinden bir kaç ay geçmemişti. 'Plastic People' in eleştirmeni ve müzik danışmanı IVAN JİROUS'un düğününde beş yüze yakın müzisyen ve müziksever biraraya geldi. Düğünün yapılacağı yer son derece gizli tutuldu. Devlet makamlarıyla bir anlaşmazlık olması istenmiyordu. Düğüne katılacaklar, küçük gruplar halinde düğünün yapılacağı köye geldiler. On iki saat süren konserde tam on iki ilerici grup çaldı söyledi. En son sahneye çıkan 'Plastic People', herkesi coşturdu. Herkesin bildiği şarkılar koro halinde söylendi. İlk kez Husak idaresindeki Çekoslovakya'da bir yeraltı hareketi oluşuyordu.

Aradan bir ay geçtikten sonra, hiç bir komşunun şikayet etmemesine karşın tutuklamalar başladı. Tutuklama nedeni, 'örgütlü rahatsız etme'ydi. Düğüne katılanların evlerinde yapılan aramalarda; mektuplara, resimlere, müzik aletlerine, kitaplara el kondu. Devletin haber organı olan radyo ve TV'de tutuklananların, alkolik, uyuşturucu madde kullanan deliler olduğu iddia edildi. Tutuklananlar 3-30 ay arasında hapis cezasına çarptırıldılar

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Judoda 2 Akdeniz Oyununa katıldık 8 madalya kazandık

Judo Milli Takımı Antrenörü Zihni Papakçı

"Amatör spora gereken önem verilmezse bugün başarılı olduğumuz dallarda bile bir hiç olur çıkarız..."

Öztekin Erdağı

Yurdumuzda yeni bir spor dalı olmasına rağmen, güreşten sonra en fazla madalya kazandığımız judo, bugün gereken yardım ve ilgiyi görmüyor, ne maddi ne de manevi

Akdeniz Oyunlarına hazırlanan bu başarılı spor dalının başarılı antrenörü Zihni Papakçı ile, oyunlar öncesi judo sporunun bugünkü durumu hakkında söyleşide bulunduk.

— Judoda yeni olmamıza karşın, başarılı sonuçlar alıyoruz, bunun nedenleri nelerdir?

— Gerçekten yeniyiz, Rusya,ya da Avrupa ülkeleri judo yapmaya başladıklarında biz ortada yoktuk. Ancak bugün gerek Balkanlarda, gerekse Avrupa ülkeleri arasında iyi bir yerimiz var. Bunun nedeni, judonun amatör bir spor olmasıdır Judocu bu spora spor yapmak için bağlanıyor. Seviyor, başarılı da olabiliyor.

Bizim ilk uluslararası maçlarımız Akdeniz Oyunlarında oldu. Bu oyunlarda 1971'de İzmir'de iki ikincilik, üç üçüncülük, 1975'te Cezayir'de iki ikincilik, bir üçüncülük aldık. Ayrıca Balkanlarda bir üçüncülüğümüz var. Böylesine yeni bir spor dalı için bu başarılar, oldukça önemlidir. . . Gördüğünüz gibi sessiz sessiz çalışıyoruz, başarılarımız bile sessiz oluyor!

— Başarılı judocularımızın Akdeniz Oyunlarındaki durumu ne oluyor?

— En başarılı judocumuz Süheyl Yeşilnur'dur. Bugün Avrupada bile adından söz ettiriyor. Süheyl'i anlatan yabancı basından birçok örnek verebilirim. Bu judocumuz, Montreal Olimpiyatlarında dünya şampiyonu Rus'u 10 saniyede ipponladı (tuşladı) kolu sakatlandığı halde bu olimpiyatlarda 4. oldu. Yine geçen yılki Balkan Şampiyonasında, Balkan Şampiyonu Romen Toma'yı 5. saniyede ipponladı. Ne yazık ki yine kolundan sakatlandığı için dereceye giremedi. Ayrıca bu yıl mayıs ayında Avrupa şampiyonu Doğu Alman Heig'i 11. saniyede ipponladı, bu yıl da Balkan üçüncüsü oldu. Bu judocumuz Akdeniz oyunlarında madalyaya en yakın sporcumuzdur.

86 kiloda Resul Yolcu Balkan üçüncülüğüne ve Avrupa dördüncülüğüne sahip. Bazı kuvvetli rakiplerini yenebilecek güçte. Akedeniz Oyunlarında dereceye girebileceğine İnanıyorum.

95 kilodaki judocumuz Kamil Korucu Akdeniz Oyunlarında, 1971'de ikinci, 1975'te ise üçüncü olmuştu. Bu yıl da dereceye girecektir.

Bir de 65 kiloda geçen yıl Balkan ikincisi bu yıl ise Balkan üçüncüsü olan Ömer Erol var. Split'te dereceye girmesi biraz zor, kilosunda dünya ikincisi Fransız Delvight var. . .

— Başarılı olmamıza karşın halkımız Judoya biraz uzak. Mesela judoyu Karate, Taekvando gibi diğer Uzak Doğu sporlarıyla karıştırıyor, gördüğünüz kadarıyla judocularımız da bundan pek memnun değiller. Siz bu konuda neler söylemek istersiniz?

— Öncelikle şunu belirteyim ki judo vurdulu kırdılı bir şey değil. Güreş gibi belirli kuralları olan bir spor dalı. Teknik bir spor. Judo denince akla hemen karate filimleri ya da arabaların altına yatanlar, kiremit kıranlar gerliyor. Bizim bunlarla alakamız yok. Her şeyden önce biz gösteri ekibi değiliz. Milli formayı giyiyor ve uluslararası karşılaşmalara katılıyoruz, zaten basın da judoya gereken önemi vermiyor. Oysa Avrupa'da çok tutulan bir spor dalı. Mesela Süheyl Yeşilnur Akdeniz Oyunlarından sonra Almanya'da bir kulübe transfer oluyor. Yani ilgisizlik yüzünden kaybediyoruz.

Şu bilinmelidir ki; amatör spora hangi dalda olursa olsun gereken önem verilmezse bugün başarılı olduğumuz dallarda bile bir hiç olup çıkacağız. Tıpkı güreşte olduğu gibi. . .

Çalışkan ancak sessiz bir federsyon, başarılı ancak yalnız, judocularımız ve işte onları Akdeniz Oyunlarına hazırlayan antrenör Zihni Papakçı'nın söyledikleri.

Bir de korkuları var, bu ilgisizlik onların bu spora verdikleri bunca emeği alıp götürürse, şimdilik görünen de bu!. . .

'Uluslararası müsabakalarda başarılı olan judocularımız, Split'te de aynı başarıyı tekrarlamak azminde... Kamil Konucu (Solda) Süheyl Yeşilnur (Sağda) değerli antrenör Zihni Papakçı ile

Akdeniz Oyunlarına hazırlanan judocularımız antrenman sırasında

Musa Yeşilbağ 9 yıllık milli hakem olmasına rağmen beynelmilel olamıyor

Yetiştirdiği gençler beynelmilel hakem oldu

● 3 yıl milli hakem olanlar, beynelmilel hakem oluyor

Musa Yeşilbağlar yıllardır beynelmilel olmayı bekliyor ama onu ne hakem kursuna çağırıyorlar ne de beynelmilel olması için çalışma yapıyorlar.

Musa Yeşilbağ, güreşimiz için tam 9 yıl çalışmış, emek sarfetmiş durmuş. 1970 yılında Sinop bölgesinden milli hakem olmuş. Her hakem gibi o da beynelmilel hakem olmak arzusunda. Ancak bürokrasinin engellemeleri ve vurdumduymazlığı yüzünden bir türlü bu arzusunu gerçekleştirememiş durumda.

Ülkemizde 3 yıllık bir milli hakemlik döneminden sonra beynelmilel hakem olunacağı bilinmesine rağmen, sıra Musa Yeşilbağ'a gelince bu bilinen gerçekler unutulmuş Onu, ne uluslararası hakem kursuna çağırmışlar ne de beynelmilel olması konusunda bir çalışma yapmışlar. Tam 6 yıldır bekliyor beynelmilel olabilmek için.

Şimdi de federasyonun 45 yaş sınırı diye bir uygulaması çıkmış karşısına. Yeşilbağ bu sınırlama için "FİLA"nın böyle bir uygulaması yok, 50 yaşında 60 yaşında hatta 75 yaşında hakemler görev yapabiliyor. Bize yapılan haksızlıktır" diyor.

Evet, Yeşilbağ haklı olarak düşüncelerini bu şekilde dile getirirken federasyon yine keyfi bir uygulamaya gidiyor, ve dünya güreş şampiyonası için 45 yaşını geçmiş bulunan Ahmet Köksal'ı "beynelmilel" hakem olarak kadroya dahil ediyordu. Böylece federasyon kendi kafasına gore, koyduğu yaş sınırlamasını kendisi bozmuş oluyordu.

Güreş Federasyonu Başkanlığına adaylar: Kutlu, Akzambak, Karabiber, İpbüken ve Satıcı

Vehbi Emre, FİLA Asbaşkanlığına adaylığını koymayacağını belirtti ve buna neden olarak sağlık durumunu gösterdi.

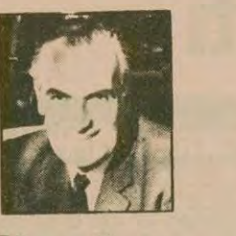
İSTANBUL

Güreşe yakın çevreler federasyon başkanlığına en büyük aday olarak emekli albay Necdet Kutlu'yu gösteriyorlar. Ayrıca eski başkanlardan Mehmet Akzambak ve Alp Karabiber'den başka Tofaş-SAS Kulübü Başkanı Yalçın İpbüken ve Kartal Güreş Kulübü yöneticisi Fethi Satıcı'da adaylık için sözü edilen kimseler.

Federasyon başkanlığı için ortaya isimler atılırken Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen bu konuyla izinden döndükten sonra ilgileneceğini söylüyor.

Öte yandan Güreş Federasyonu Başkanlığından istifa eden Vehbi Emre, FİLA Asbaşkanlığına tekrar aday olmayacağını ve 1980 yılında yapılacak FİLA Asbaşkanlığı seçimine katılmayacağını belirtti.

SPOR ve OLAYLAR

Musa Sezer

Ligler yaklaşırken: Kamp sorunu

Ülkemizde son yıllarda sporcuların müsabakalardan evvel kampa alınmaları gelenek haline geldi. Kulüplerimiz her hafta kamp yapmakta, bu durum sezon sonuna dek sürmektedir.

İstanbul'da 1935'lerde kurulan kulüpler amatör oldukları halde, uygulamaları profesyonelce idi. Bugün de bir kaç dalda yürütülen gizli profesyonellik gibi.

O yıllardan sonra kamp sözcüğü lügat sayfalarından taştı, aldı yürüdü. O zamanlar bizleri de önemli maçlardan önce, şampiyonluğa yakınlaştığımız dönemlerde kampa almaya başladılar. Profesyonellik kabul edildikten sonra kamp yapmak moda oldu.

Milli takımlarımızın kampa alınmaları, başka başka yerlerden bir araya toplanan sporcular arasında uyum sağlanması bakımından zorunlu olabilir. Sezon açılırken hazırlık döneminde kamp yapılması da doğaldır. Bunlara bir diyeceğimiz yok. Ama tüm maçlardan önce sürüp giden kamplar düşündürücüdür.

Parasal yokluklar içerisinde bulunduklarını sergileyen kulüplerimizin kamp harcamaları epey kabarık olsa gerek. Birer emekçi olan profesyonellerin mevsim boyu evinden, çoluğundan, çocuğundan ayrı kalmaları da ayrı bir sorun. Profesyonellerimizin kamplardan hoşnut olduklarını sanmıyoruz.

Kulüpler bir araya gelerek bu sorunu çözümleyebilir. Böylece emekçi profesyonellerimiz her meslek erbabı gibi işlerini normal sürdürürler, psikolojik yönden yıkılmazlar. Bir insan her tür konforu bulunan bir yerde oturmaya zorlansa özgür olma özlemini daha çok duyar. Evinde çoluğu çocuğu ile bir arada bulunan kişi mutludur, işine daha çok özen gösterir, önem verir:

Beslenme durumu ileri sürülse bile özellikle profesyoneller açısından bu tez geçerli olamaz.

Kanımızca kamp sorunu profesyonellerimize güvensizlikten doğuyor. Onlara güvenmemekle kendilerine olan inanç ve güvenlerini yitirmelerine neden oluyoruz. Onları bir robot gibi görmeye, ellerinden tutarak, "Sizi kampa almazsak bu işi yürütemezsiniz" gibilerden kişiliklerini zedelemeye hakkımız yok.

Her meslek erbabı işiyle evi arasında inancına, mesleğinin kurallarına uygun olarak yaşamını sürdürür. Bırakalım, profesyoneller de kendi yaşantılarını işlerinin gereğine göre düzenlesinler, kişiliklerini bulsunlar. . . .

Sporcularımızı kamplara alarak kişiliklerinden yaşamlarından koparmak yerine, onlara güvenip mesleklerinin bilincine ulaşmalarına yardımcı olmaya yönelmek izlenecek en iyi yoldur.

Öğrenciler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

riştiğim açlık direnişi ve uluslararası kuruluşların da desteğiyle şimdilik derslere devam edebiliyorum. İleride ne olacağı belli olmaz.

"Dört Batı Üniversitesine yazdığım mektuplarda, öğrencilerimle uluslararası bir ilişki kurulmasını rica ettim. Fakat bu, pek olacak iş değil. Polis, her mektubu açıp okuyor. telefonları dinliyor. İleride belki de polisin haberi olmadan amacımıza ulaşmamızı sağlayacak bir yöntem bulunuz.

"İçişleri Bakanlığı ülkeyi terk etmem için baskı yapıyor. Fakat ülkemde kalmak için elimden gelen her şeyi yapacağım.

"İçinde yaşadığımız düzenin en büyük sorunu, hiç bir problemi siyasi olarak çözemeyişidir. Fakat direniş büyüyor. Bunu onlar da biliyorlar."

TOMİN gibi düşünen Çeklerin sayısı az değil. Her geçen gün de direnişe katılanların, YASA 77'ye imza atanların sayıları çoğalıyor. Uluslararası kuruluşlar da gereken dayanışmayı gösteriyorlar. Bugün YASA 77'ye imza atanlar arasında şu adları görüyoruz.

Heinrich Böll, Günter Grass, Graham Greene, Alfred Kastler, Gilles Martinet, Arthur Miller, Yves Montand, Iris Murdoch, ve daha binlerce tanınmış ad.

Sükan: "Demireller gayrimenkullerinin değerini 270 milyon lira eksik gösterdi"

ANKARA (ÖZEL)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Demirel ailesinin ve bunların ortak bulundukları şirketlerin sahip bulundukları gayrimenkullerin değerini 270 milyon lira eksik gösterdiklerini açıkladı.

Sükan açıklamasında, Demirellerin ve şirketlerinin 1964-1965 yılından itibaren toplam 400 bin metrekareye varan kişisel, 125 bin metrekare dolayında da hisseli gayrimenkul satın aldıklarını belirtti.

Bilindiği gibi bina ve arazi vergisi, bina ve arazinin genel beyan dönemlerindeki rayiç bedelleri üzerinden saptanmaktadır. Bina ve arazi bedellerinin 270 milyon lira eksik gösterilmesi vergi kaçırmak amacından ileri gelmektedir.

Yapılan açıklamada eksik bildirimin yanı sıra bazı gayrimenkullerin de çeşitli borçlar nedeniyle satışa çıkarıldığı bildirildi.

Doğu Perinçek...

(Baştarafı 1. Sayfada)

vam etti:

"Bu seçimleri, cinayet şebekesi MHP'ye karşı bir mücadele alanı olarak görüyoruz. Temel sloganımız, "MHP'ye oy verme, hesap sor!" Herkesin bilmesi gerekir ki, MHP'ye verilen her oy Abdi İpekçilerin, Doğan Özlerin, Bedri Karafakioğullarının katillerine verilen oydur.

"TİP ve TSİP gibi Sovyetler Birliği'nin denetlediği partileri ise kaale almıyoruz. Çünkü halk bunları kaale almıyor. Bunlar naylon partilerdir.

"AP, CHP, MSP ise, bugün iki süper devleti, toprak ağalığını, anarşinin kaynaklarını hedef alan siyasetler izlemiyorlar. Bu nedenle bu partilerden herhangi birini desteklemiyoruz. Oy verin çağrısı yapmıyoruz."

Sıkıyönetim

(Baştarafı 1.Sayfada)

Sıkıyönetimi yeniden ilan etmesi gerekiyor.

MSP TOPLANTIYA KATILMIYOR

Öte yandan MSP Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Arif Emre, TBMM'nin Sıkıyönetimin uzatılması konusunda yapacağı toplantıya partisinin katılmayacağını açıkladı.

"Meclis bu hükümeti örfi idare ile teyid için, değil, değiştirmek için toplanmalıdır." diyerek katılmama gerekçesini açıklayan Emre, özetle şunları söyledi:

"Bu hükümetin zihniyet ve tutumu yüzünden, örfi idareye rağmen anarşik olaylar her gün artmaktadır. CHP iktidarının TBMM'yi toplayacak çoğunluğu kalmamıştır.

"Bu gerçekleri dikkate almak suretiyle muhalefet partileri olarak Meclise gidip sureta muhalefet yaparak, Halk Partisinin noksanını tamamlamak suretiyle Sıkıyönetimin fiilen uzatılmasını sağlamayı gayri samimi bir tutum saydığımızdan Meclise girmemeye karar verdik."

MSP'nin dışındaki muhalefet partileri ise grup kararlarını henüz belirlemediler.

İlaç

(Baştarafı 1. Sayfada)

İlaç imalatçıları, ilaç satışını durdurarak direnişe geçince bakanlık zamları kabul etti. İlaç fiyatları da yüzde 100'den, yüzde 200'e doğru tırmanışa geçti.

Bu arada, 5-6 ay önce imal edilmiş ilaçlar da gizlendikleri ecza depolarından, çiftliklerden, fabrika depolarından yeni fiyatlarla mühürlenmiş olarak çıkarak piyasada gözükmeye başladı.

Kendisi ile görüştüğümüz Eczacı Vakıf Varol, konuya ilişkin sorularımızı şöyle yanıtladı:

"İlk çıkan ilaçlarda fiyat artışı yüzde 100'ün üzerinde oldu. İlaç firmalarının bakanlığa sunduğu fiyat beyannamelerinin olduğu gibi tasdik edildiği görülüyor. Bu kadar zam beklemiyorduk. Bu zam hayati önemi olan ilaçları bile alınamaz hale getirdi. Hasta, reçeteyi alıp geliyor, önce fiyatını hesap ettiriyor, ödeme gücünün üstünde ise almadan gidiyor. Kimisi de, kendisi için en önemli ilacı soruyor, reçeteden ve yalnızca onu alıp gidiyor."

ECZACI ODASININ BİLDİRİSİ

Öte yandan bir basın bildirisi yayınlayan İstanbul Eczacı Odası, son ilaç zamları ile yerli ve yabancı ilaç tekelleri ve ecza depolarının milyarlarca liralık haksız kazanç sağladığını açıkladı. Suçun yine eczacıların üzerine yıkıldığı belirtilen bildiride, firma ve depolar perde arkasında kalırken, eczacı ile halkın karşı karşıya getirilmesine de değinildi.

Bildiride ayrıca, ecza depolarının firmalarla yaptıkları gizli anlaşmalar sonucu sağladıkları özel klişelerle, depolarındaki stok ilaçları yeni fiyatlarla damgalayarak piyasaya sürdükleri belirtildi.

Dünyanın en büyük...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir köydür. Öyle bir köy ki bugün Zonguldak, Trabzon, Van, Tekirdağ, Rize, Çanakkale, Kars, Aydın, Manisa gibi önemli il merkezlerinden çok daha fazla insanı barındırır. İllerin valileri, ilçelerin kaymakamı vardır. Bütçeleri vardır. Memurları ve daireleri boldur. Belediyeleri bulunur. Gelin görünki Türkiye'nin 21.büyük şehri olacakken köy olarak kalan Atışalan'da bunların hiç birisi bulunmaz. Atışalanını bir muhtar ve idare heyeti yönetir. Yanlarındaki iki jandarma ve bir çavuşla birlikte devlet de, hükümet de, vali kaymakam da, belediye başkanı da onlardır. Karışanları soranları yoktur. Onlar da istedikleri gibi yönetirler koca köyü. Para toplarlar, harcarlar. Kontrol eden yoktur. Tam 52 milyon lira, halktan toplanan bu kadar para, bir muhtarın emrinde har vurup harman savrulur.

ANADOLU'DAN GELMİŞLER AMA...

Çoğu Anadolu'nun çeşitli illerinden, Karadeniz'den ve Trakya'dan gelip, Atışalan'da yaptıkları birkaç göz odaya başlarını sokmuşlar. Buraya gelmek için keçisini, tarlasını, bağını satmışlar. Gelmişlerdir ama sorunları bitmemiş daha da büyük sorunlarla karşı karşıya kalmışlar. Bir Atışalanlıya *"geldiğinize memnun musunuz"* diye sorarsanız, size sonu gelmez sorunlarını anlatmaya başlayıverir. Devlete başvurmuşlar, cevap bile alamamışlar. "İş başa düştü" deyip Kalkındırma Dernekleri kurmuşlar, ama sorunlar öylesine büyük ki. Güvenip bir muhtar seçmişler, o da "fos" çıkmış. Bir yarar getireceğine, Atışalan'lıların başına yeni bir dert kaynağı olmuş.

"BİZDEN YENİ KURBAN MI İSTİYORLAR"

Atışalan'ın en büyük mahallelerinden Fevzi Çakmak'tayız. *"Halkla mı konuşmak istiyorsun o zaman kuyubaşlarına ve duraklara gideceksin arkadaş"* diyor bir Atışalanlı. Sonra ekliyor. *En tenha saatte bile buralarda en az 30 kişi bulabilirsin"*

Kuyunun başına gidiyoruz. Bayağı bildiğimiz kuyu. Ortalık gerçekten ana baba günü. Sanki Belediye kamyonları yağ dağıtıyor veya et kuyruğu var. Hatta daha kalabalık. Yaşlı bir amca resim çektiğimizi görünce yanımıza yanaştı. Adı Muharrem Saday'mış. Eliyle uzaktaki su deposunu gösterdi. *"İşte görün, suyun uğultusu kulağımıza geliyor. Depo dolu. Ama biz hastamız için bile su bulamıyoruz"*

Yaşlı bir nine geliyor yanımıza. *"Evladım bu kuyu fidan gibi iki gencimizi aldı"* dedi. Birkaç yıl önce susuzluk artınca mahalleli toplanıyor ve kuyuyu temizleme kararı alıyor. 14 yaşındaki Bayram Sirmanın beline ip bağlayıp kuyuya sarkıtıyorlar. Zaman geçiyor Bayram'dan ses gelmiyor. İpi çekiyorlar boş. Ardından Bayram'ı kurtarsın diye Mehmet Sirman'ı sallıyorlar kuyuya. Kuyunun dibinde biriken zehirli gazlar iki genç fidanın canını alıyordu. Emekli Ahmet Özdemir *"Hâlâ su yok, bizden yeni kurbanlar mı istiyorlar"* diyor.

BURASI DA "OKUL"

Binlerce insanın yaşadığı, yüzlerce öğrencisi olan bu mahallede, okula götürüyorlar. *"Görün"* bunu da *"görün" diyorlar.*

Yüzlerce öğrencisi olan bu mahallede okul denen şey yıkık, harap bir baraka. 63 yaşındaki Muharrem Amca, *"Hoca kışın çocuklara sakın çizme giymeden okula gelmeyin diyor. Barakanın altı suyla doluyor"'* diyor.

Fevzi Çakmaklıların derdi çok. Atışalan'lı dertli. Atışalan'lı yoksul. Ama hepsi dinç. Güçlüklere boyun eğmemek için bitmez bir çaba içindeler. Hepsi Anadolu'nun bir diyarından gelmiş. Ama koca köyde ne bölgecilik var, ne mezhepcilik. Atışalan'lılar birlik ve barış içinde yaşıyorlar. Bunu, kendileri gerçekleştirmişler. Ama bir de onlara bağlı olmayan sorunlar var ki hepsi yıllardır öylecene duruyor.

Apocu çeteler

(Baştarafı 1. Sayfada)

nünde katlettiler. Mehmet Salih Gürkan ve Yüksel Taylan olay yerinde hayatlarını kaybettiler.

Saldırganların cinayetten sonra kaçtıkları ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildiriliyor.

Apocuların Hilvan ilçesinde AP Milletvekili Celal Bucak'a saldırarak başlattıkları olaylardan sonra Batman'da gerçekleştirdikleri bu cinayet de ilçede huzursuzluk yarattı.

Apocu cinayet şebekeleri Batman ilçesinde uzun süredir yaptıkları saldırılarla ilçede kargaşalık çıkarmaya çalışmışlardı. 28 Ocak 1979 günü Apocularla İGD'liler arasında çıkan silahlı çatışmada Tilmenci köyünden bir vatandaş vurularak öldürüldü. Aynı gün Apocular ilçedeki İşçi ve Köylülerle Dayanışma Derneğine de saldırdılar. Daha sonra bir kahveyi tarayan Apocular bir kişiyi öldürüp, üç kişiyi yaraladılar. Batman Lisesini silahla tarayarak bir öğretmeni yaraladılar. Camiden çıkan halka ateş açarak 15 yurttaşın yaralanmasına neden oldular. Apocular, Batman'da rafineriye işçi alınması sırasında çıkardıkları olaylara, müdahale etmek isteyen bir binbaşıyı yere yatırarak hırpaladılar. Bu karanlık çete, son olarak Haluk Mıhalioğlu adlı devrimci bir genci sokak ortasında tarayarak sekiz yerinden yaralamıştı.

Batman'da faaliyet gösteren Apocu çeteleri Osman Ergin ve Veysi Güzel adlı iki şahsın yönetip yönlendirdiği bildiriliyor.

KIZILTEPE'DE APOCULAR BİR POLİS MEMURUNU ÖLDÜRDÜ

Önceki gün Mardin'in Kızıltepe ilçesinde silahlı bir saldırı sonucu yaralanarak Mardin Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan polis memuru dün sabaha karşı öldü. Olayla ilgili olarak yakalanan sanığın Apocu olduğu açıklandı.

Mardin Valisi Fahri Öztürk THA muhabirine yaptığı açıklamada bu sabaha karşı hastanede kurtarılamayarak ölen polis memuru Mahmut Aksın'ın cenazesinin Kızıltepe Emniyet Amirliği önünde düzenlenen törenden sonra memleketi olan Beyşehir'e gönderildiğini söyledi.

Vali açıklamasında ayrıca, olayın gerçek faili olarak yakalanan Siraç Uluç adlı lise öğrencisinin Apocu denen örgüte mensup olduğunun anlaşıldığını belirtti. Sanığa yataklık ettikleri belirlenen Nevzat Elik adlı lise öğrencisi ile Seyfettin Ertekin adlı bir berberin de yakalanarak tutuklandığını açıkladı.

ALACAKAPTAN DEMİREL'İ SUÇLADI

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan, Cumhurbaşkanına mektup yazarak Apoculara karşı önlem alınmasını isteyen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i suçlayarak, "Demirel'e düşen susmaktır" dedi.

Alacakaptan, Anadolu Ajansına verdiği demecinde şunları söyledi:

"Demirel, kimi, neyi, kime ihbar ediyor? Sağcı solcu katilleri, soyguncuları ve bölücüleri önce vurdumduymazlığıyla cesaretlendiren, sonra da bunların bir bölümünü devletin tüm olanaklarıyla destekleyen Demirel'e bugün düşen cephecilerle birlikte devletin temeline koyduğu kundağın başlattığı yangını söndürmeye çalışanlara yardımcı olmak, bunu yapamıyorsa utanmak ve susmaktır."

Apaydın

(Baştarafı 1. Sayfada)

ters düşse de teker teker yazılı emir yoluyla bozulup yeni mahkeme kararları ile ortadan kaldırılmadıkça geçerliliğini koruyacaktır" dedi.

Orhan Apaydın'ın konu ile ilgili olarak yaptığı açıklama şöyle:

"Af ve infaz yasalarının uygulanmasıyla serbest bırakılan hükümlülerden bir bölümünün durumu Adalet Bakanının yazılı emir yoluyla Yargıtay'a başvurması sonucu 1. Ceza Dairesinin verdiği kararla tartışma konusu yapılmaktadır. Tartışılan sorun şu:

"11 Haziran 1978 günü Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe giren 2148 sayılı yasa belirli koşullarda cezaevlerinde kalınan her ay için 6 günlük bir indirim üçte iki oranındaki şartla salıverme taahhütlerinden indirilmesini öngörmüştür. Örneğin 24 yıl cezası olan bir hükümlü 16 yıl cezaevinde kaldıktan sonra şartla salınmakta cezasının kalan 8 yılını dışarıda geçirmektedir.

"2148 sayılı yasanın öngördüğü her ay içinde 6 günlük indirim 16 yıl mı 24 yıl üzerinden mi yapılacaktır? Mahkemelerin çoğu bu ek indirimi esas ceza üzerinden yapmışlar ve bu yorumla salma kararı vermişlerdir.

"Adalet Bakanı ise bu yorumun yanlışlığını ileri sürerek verilmiş olan bu kararın bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Savcılığına yazılı bir emir ile başvurmuştur. Yargıtay 1. Ceza Dairesi Adalet Bakanının kararına uyarak kararı bozmuştur.

Apaydın açıklamasında daha sonra şunları belirtti:

"Verilmiş olan salma kararları Yargıtay'ın yorumuna ters düşse de teker teker yazılı emir yolu ile bozulup yeni mahkeme kararları ile ortadan kaldırılmadıkça geçerliliğini koruyacaktır. Salıverilen hükümlülerin yeniden cezaevine konulması sözkonusu olamaz

—Kesinleşmiş yargı kararları ile kazanılan haklar yazılı bir emir yoluyla verilen bozma kararları sonucunda geri alınamaz

—Yargıtay Ceza Dairelerinin kararları örnek değeri taşımakla birlikte bağlayıcı değildir. Konu Yargıtay Ceza Genel Kuruluna götürülebilir ve 1. Ceza Dairesinin kararına aykırı bir yorum ortaya çıkabilir.

—Mahkemelerin 2148 sayılı yasayla öngörülen ceza tutarı üzerinden hesaplanmaları doğrudur. Gerçekten yasa şartla salıverme sınırını genişlettiğini açıklıkla belirtmektedir. Şartla salıverme hangi ceza tutarı üzerinden hesaplanırsa her ay için 6 günlük indirim de aynı biçimde saptanmalıdır. Hata mahkemelerde değil, yasa maddesini, ters yorumlar açacak biçimde düzenleyenlerdedir.

Lanet Olsun

(Baştarafı 1.Sayfada)

mıştı! Artık tamamen yok oldu sanmaya başladığım evladımın tadını duymuştum. Lanet olsun Şimdi geri alacaklarmış. Nasıl olur böyle bir şey İnsanın insana ettiğini hayvanlar bile birbirine etmez! Sen önce çıkart, serbest kaldın de sonra geri almaya kalk. Neymiş? Yanlışlık olmuş Koskoca hükümet, koskoca devlet koskoca mahkemeler yanlışlık yapar mı? Daha bir hükümlünün serbest bırakılma tarihini doğru dürüst hesaplayamayanlar başka önemli işleri kimbilir ne türlü arap saçına döndürüyorlardır. Tevekkeli, değil, bu kadar sıkıntı içinde yaşıyoruz.

"Yavruma, yedi yıl bekledikten sonra kavuştum. Daha doya doya öpemeden, sevemeden elimden alıyorlar. İnsana kendi ayağınla tekrar hapisaneye dön diyorlar. Birşeyler anlatıyorlar, anlamıyorum. Zaten daha içeri alındığı zaman da neden alındığını anlamamıştım. Ben evladımı gözüm gibi sakınarak, dürüst bir adam olsun, komşusuna, dostuna el uzatan, kendinden çok başkalarını düşünen iyi yürekli bir insan olsun diye özenerek yetiştirdim. Pırıl pırıl bir insan olmuştu. 12 Martta bir gün silahla gelip evladımı aldılar. Götürdüler. Şaşırdım. "12 Martta ayrı bir hukuk işledi. Onlar insanı her türlü suçlu gösterir, sen bir şey yapamazsın" dediler. Ben hukuk, mukuk bilmiyorum. Şimdi de bakanın yetkisi, savcının isteği, Yargıtay Kararı, İnfaz Yasası diye anlatıp duruyorlar. Güya Bakan haklıymış emir vermekte, bunların hepsi yeniden toplansın diye, Hiç inanmıyorum, bir insan bakan da olsa, insanlara boyle ışkence edemez. Böyle bir zulmü analara, babalara reva göremez. Bakan da önce insandır. İnsanlara böyle acı verecek bir hareket ne adalete sığar, ne vicdana, ne de insanlığa. İnsafsızlık bu.

Daha kaç defa madur edecekler bizi? Bir kere af çıkardılar. Benim evladımı yararlandırmadılar. Meğer çıkardıkları yasa da tam değilmiş ya. Kaç kere Anayasa Mahkemesine gitti. Bir yandan da yedi yıl üç ayını dolduran müebbetler salıveriliyordu. Bizimkilerin hesabı için yine Anayasa Mahkemesinin kararını bekledik. Aftan yararlananlarla yararlanmayanlar arasındaki eşitsizliği kaldırdı Anayasa Mahkemesi. Çok şükür artık korkacak bir şeyimiz kalmadı dedik ve evladımı nihayet kucaklayabildim.

"Ama bunlar Anayasa Mahkemesinide mi dinlemiyorlar? Benim evladımı mahkeme kararıyla, çıkarmışlardı. Şimdi de yanlışlık oldu diyorlar. Yanlışlık olur mu? Anayasa Mahkemesi öyle hesaplamadı mı? Bizde hukukçular ayrı ayrı mı karar veriyor, ayrı ayrı mı yorum yapıyor? Bunun belli bir sistemi, belli bir kuralı yok mudur?

"Ben bir zaman önce ilericidir, hukukçudur diye bir gazetenin yazarına başvurmuştum, aman çocuklarımızı geç çıkaracaklar ne yapalım diye. O da bana "sessiz duralım, bekleyelim, CHP iktidarda. Halleder" demişti. Vay, başıma gelenler, işte böyle hallettiler. Haydi tekrar içeri diyorlar.

"Hukukçu gazeteci bey acaba şimdi ne diyor? Sessiz kaldık da ne ise yaradı? Benim evladıma, bizim evlatlarımıza, ölümlerden ölüm seçmek isteyenler şimdi kah kah gülüyordur halimize. Ne olurdu o zaman hep birden sesimizi yükseltip, böyle haksız, böyle vicdana sığmaz kararların alınmasını önleseydik.

"Bir de Adalet Bakanına bir yerde rastlamıştım. O da bana, "gördünüz mü nasıl çıkarttım evlatlarınızı," demişti. O zaman bunu iyi bir şey sayıyorduysa, sonra nasıl eli vardı da yazılı emirler verip evlatlarımızı geri aldırtacak davalar açtırdı? Ben bunları anlamıyorum. Ben ne böyle Adalet Bakanı, ne böyle hukukçu gazeteci, ne böyle Adalet Bakanlığı uygulayıcıları gördüm, ne de işittim. Bir memlekette hukuk kuralları tek ve herkes için eşit olmaz mı?

"Perişan ettiler bizi. Lanet olsun! Allahından bulsun anaların yüreğinde evlat acısını dindirmeyenler."

Böyle konuştu önce serbest bırakılan şimdi yeniden tutuklanmak istenen bir müebbet cezalının anası.

Analar böyle düşünüyor. Acaba Adalet Bakanı Mehmet Can ne düşünüyor.

Aranıyor

(Baştarafı 1.Sayfada)

netim Mahkemesinde başlıyor. 7 TİP üyesini öldürmekten sanık olarak İbrahim Çiftçi, Ahmet Ercüment Gedikli, Duran Demirkıran, Ömer Yavuz, Hacı Ömeroğlu, Abidin Şahiner, Mehmet Kundakçı, Kadir Temir ve Ömer Özcan adlı sanıklar yargılanmaya başlıyor.

Tüm aramalara rağmen ele geçirilemeyen bu olayın sanıklarından Abdullah Çatlı, Haluk Kırcı, Mahmut Korkmaz, Bünyamin Adanalı ve Ünal Osmanağaoğlu adlı sanıkların yakalanması için basından yardım istendi.

OLAYDAKİ ROLLERİ

Abdullah Çatlı; 1956 doğumlu, Ahmet oğlu, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi. Olayda elebaşı, arkadaşları tarafından "Büyük Reis" diye tanımlanan Çatlı'nın, olayı düzenlediği ve baştan sona kadar denetleyerek uygulattığı anlaşıldı.

Haluk Kırcı Sürüoğlu; 1958 yılı Erzurum doğumlu. Ankara Eğitim Enstitüsü öğrencisi. Arkadaşları arasında takma adı "İdi Amin". Kırcı'nın, olayda eve girerek silah kullanan ayrıca Osman Nuri Uzunlar adlı TİP üyesini boğmak suretiyle öldüren kişi olduğu anlaşıldı.

Mahmut Korkmaz, Ethem oğlu, 1956 doğumlu Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi. Olayın düzenleyicilerinden, olayın planlamasının Korkmaz'ın evinde düzenlendiği yakalanan sanıkların ifadesinden anlaşıldı.

Bünyamin Adanalı, Hüseyin oğlu 1956 doğumlu Ankara Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi. Olayda silah kullananlardan olduğu arkadaşlarının itiraflarıyla saptandı.

Ünal Osmanağaoğlu, Hikmet oğlu, 1956 doğumlu, Bankacılık, Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi. Olayın gözcülük yapan Osmanoğlu'nun nun Salih Gevence ve Faruk Erzan'ın Eskişehir yolu üzerindeki öldürme olayına karıştığı diğer sanıkların ifadesiyle ortaya çıktı

"Karaoğlana

(Baştarafı 1.Sayfada)

şen ile İmam Mustafa Yıldız'ın önderlik ettikleri saldırgan topluluk, Alevi yurttaşlara ait evleri yakıp yıktıkları sırada, Kalender Toklu'yu evinden dışarı çıkarıp kapısı önünde öldürmüşlerdi. Karısı Maviş Toklu'nun, "Ne yapıyorsunuz, çocuklarım ne olacak?" sorusuna, Muhtar Mehmet Yemşen'in "Karaoğlana kurban kesiyoruz, çocuklarını o besler" karşılığını verdiği belirtilmişti. Aynı saldırgan grubun, yaşlı kadın Cennet Çimen'i de evinden dışarı çıkardığı, sanıklardan Cuma Çetin'in tornavida ile Cennet Çimen'in gözünü çıkardığı, daha sonra da ateş edip öldürdükleri tanık ifadeleri ile saptanmıştı.

Bağlarbaşı ve Namık Kemal Mahallelerinde örgütlü şekilde katliamı yürüten saldırganlar, aynı şekilde evinden kaçıp canını kurtarmaya çalışan çocuk yaştaki Ali Traş'ı yakalayıp öldürmüşlerdi. Saldırganların Ali Traş'ı öldürdükten sonra kol ve bacaklarını kesip siyah renkte büyük bir su kazanına koydukları, daha sonra da Dilber Yılmaz adlı yurttaşın yanan bodrumuna attıkları belirtiliyor. Bu mahallelerde evleri yakıp yağmalayan saldırganlar, aynı şekilde Hüseyin Toklu ve İbrahim Usta'yı öldürüp bazı Alevi yurttaşları da yaralamışlardı.

Öte yandan Kahramanmaraş olayları ile ilgili davada, bugüne kadar 210 tanık dinlendi. 389 tanığın daha dinleneceği davada, 816 tanık da mahalli mahkemelerdeki savcılıklara ifade verecekler.

TV de Bugün

19.00 HABERLER
19.05 OYNAMAK İSTİYORUM
19.35 İFTARA DOĞRU
19.50 DOSTLUK ÜZERİNE: Dizi programın bugün yayınlanacak bölümünde Nasreddin Hoca'nın hayatı, felsefesi ve fıkraları yer alıyor.
20.10 SPOR
20.30 HABERLER
21.10 GECEMİZ: Ayhan Ahıskal ve Taner Akakçe'nin sunduğu bu akşamki "Gecemiz" eylence programında "Uyum 77 Saz Grubunun çaldığı oyun havalarından sonra, tarihi temaşa adlı eski seyirlik oyunlarımızdan bir örnek "Kır Kahvesi Veli Dayı" sergilenecek. Ali Rıza Gündoğdu'nun üç türküyle katıldığı programda Ajda Pekkan da yer alıyor.
22.25 YUKARDAKİLER AŞAĞIDAKİLER: (9) Sürekli filmin bu bölümünde, ahçı bayan Biridges, mutafak hizmetçisi Emily'nin ölümünden kendini sorumlu tutar ve içinde bulunduğu psikolojik durumun etkisiyle bir bebeği arabasından çalarak eve getirir. Ev sahipleri bu sorunu çözmeye çalışırlarsa da başarılı olamazlar.

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türküler ve Oyun Havaları
11.25 Hafif Müzik
11.40 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.20 Dünden Bugünden
15.40 Hafif Müzik
16.05 Türküler Geçidi
16.30 Şarkılar Geçidi
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
21.00 HABERLER
21.30 Şarkılar
22.00 Kısa Haberler
22.02 Hafif Müzik
22.22 Şarkılar
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.40 Beraber ve Solo Şarkılar
24.00 Kısa Haberler
01.00 Program ve Kapanış
01.05 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Hüseyin Gökmen'den Şarkılar
10.30 Sağlığımız
10.50 Türküler ve Oyun Havaları
11.10 Beraber ve Solo Şarkılar
11.30 Yarının Büyükleri Çocuklarımız
12.00 Çeşitli Solistler
12.20 Tülin Yakarçelikten Şarkılar
12.40 Türküler
13.00 HABERLER
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar
15.30 Türküler ve Oyun Havaları
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler
17.30 Fasıl
18.30 İşte Doğa
18.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
19.30 Çeşitli Halk Çalgıları ile oyun havaları
19.45 Küçük Koro
20.15 Küçük Konser
21.30 Bizden Sesler
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistler Geçidi
23.00 Küçük Konser
23.30 HABERLER
23.35 Saz Eserleri ve Saz Sololarl
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlerken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 David Bavie Söylüyor
10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
10.30 Diskotoğimizden
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.0[illegible] İngilizce Haberler
17.06 Plaklar Arasında
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
20.00 Liedler ve Aryalar
20.30 Melodiler Geçidi
21.00 Müzik Takvimi
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Pazartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve kapanış

Türkiye-FKÖ görüşmeleri tamamlandı "ORTADOĞU SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ FİLİSTİN SORUNUNUN ÇÖZÜMÜNE BAĞLI"

ANKARA (AA)

Türkiye ile Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) arasındaki görüşmeler tamamlandı. görüşmelerde Orta Doğu sorununun çözümünün Filistin sorununun çözümüne bağlı olduğu belirtildi.

Önümüzdeki günlerde Türkiye'de açacağı temsilcilikle birlikte BM'ye üye 104 ülke tarafından tanınan FKÖ, 72 ülkede temsilcilik açmış olacak.

Bu ülkelerden 54'ünde FKÖ'nün diplomatik statülü temsilcileri bulunuyor, 18 ülkede ise tanıtma büroları faaliyet gösteriyor. Örgütün özellikle Arap ülkelerinde bulunan temsilcilikleri geniş diplomatik haklara sahip, FKÖ'ye Arap ülkelerinin dışında geniş diplomatik haklar tanıyan ülkelerin başında Pakistan, Malezya, Endonezya ve Avusturya geliyor.

TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ

FKÖ'nün Türkiye'deki statüsü ise Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile FKÖ Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi arasında imzalanan protokolle belirlendi. FKÖ'nün Ankara Temsilciliğine Mısır'ın Ankara Büyükleçiliği baskını sırasında Türkiye hükümeti ile tedhişçiler arasında arabuluculuk yapan Ebu Firaz'ın atandığı da Kaddumi tarafından açıklandı.

FKÖ'nün Türkiye temsilciliğine atanan Ebu Firaz imzalanan protokolün Bakanlar Kurulunca onaylanmasından sonra Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmesiyle yeniden Ankara'ya gelerek temsilciliği açacak.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: Ş. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-511

YEŞİLÇAM'DA BİR BATAKLIK TÜCCARI

Hazırlayan: Abdurrahman Ay 6

BİR BAKAN, BİR MÜSTEŞAR VE BİR DE SİNEMA DÜNYASININ 'BABA'SI, SAÇ AYAĞI KURULMUŞTU. DEVLETİN PARASI VE İMKANI ARTIK ÜMİT UTKU'NUN EMRİNDEYDİ

Mecliste Mukadder Sezgin'le Utku arasındaki "iş ortaklığı"na benzer ilişki tartışılırken; Ömer Şerif ve Belmondo, gizlice filmlerini çekip afişlerde ilan eden Ümit Utku'dan 2 milyon lira tazminat istiyorlardı. Utku, Atina'da Elekra Oteli'nde düzenlediği basın toplantısında, Ömer Şerif ve Belmondo'nun iddialarını yalanlıyordu...

Ümit Utku'nun "Ağabeyim" diye hitap ettiği Turizm ve Tanıtma Bakanı Lütfü Tokoğlu ve Müsteşarı Mukadder Sezgin'in yaptıkları yolsuzluk ve usulsüzlükler basını ve kamuoyunu aylarca meşgul etmişti.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığında önemli bir toplantı yapılıyordu. Birden müdürlerden biri ayağa kalkarak bağırdı:

"HIRSIZLAR"

- Bakana Mecliste soru üzerine soru soruyorlardı, "1 milyon lira bağış yaptığınız AP yanlısı sinemacı kimdir?"
- Mecliste önergeler birikirken Utku ve Sezgin kardeşler işbirliğini daha da ilerletiyorlardı

Tarih 20 Aralık 1976. Günlerden pazartesi. Hürriyet gazetesinin kapısını hışımla iten bir şahıs "Bu adiliği bana kim yaptı" diye kükredi. Şaşkınlık içinde kızgın adamı seyreden gazeteciler onu tanımakta güçlük çekmediler. Karşılarında zamanın Turizm Bakanının anlı şanlı müsteşarı Mukadder Sezgin vardı.

Mukadder Sezgin'i bu kadar kızdıran olay neydi? Hürriyet gazetesi bunu üç gün sonra "Bir Günün Sonunda" köşesinde açıklıyordu. 'Turizm Müsteşarına Bir Yardımda Bulunmak İsteriz" başlıklı yazıda şunlar söyleniyordu:

'Pazartesi günü bu köşede bir ada hikayesi anlatmıştık. Film-San Vakfı ile işbirliği yapmak talihsizliğine uğrayan, bu yüzden de skandallar festivalinin yükünü omuzlamak zorunda kalan Turizm ve Tanıtma Bakanlığının, Film-San Vakfına Marmara Denizindeki Miendros Adasını 99 yıl süreyle kiralamak için gösterdiği cansiperane gayret çok kişinin gözlerini yaşarttı."

İşte müsteşarı bu kadar kızdıran, "ada" hikayesinin basına yansımasıydı. Müsteşar bey küplere binmişti. Bütün bakanlık kolları sıvamış bu haberin nereden sızdığını araştırıyordu. Binadaki bütün odaların kapılarının kilitleri değiştiriliyordu. Harekatı bizzat müsteşar yönetiyordu. 'Bu haberi tekzip edelim. Evrakın fotokopisini yayınlamadıklarına göre demek ki ellerinde yok. Bir de yazının fotokopisini yayınlarlarsa çok kötü olur" diyordu müsteşar. Uzmanlar kollarını sıvayarak tekzip yazıları hazırlarken, Barış gazetesinde 25 Aralık 1976 günü Nimet Arzık köşesinde müsteşarın yazısının fotokopisini yayınlayıverdi.

Her şey apaçık ortadaydı. Oysa ne güzel olacaktı. Marmara Denizinde bir ada... "Beyaz Şehir" veya "Sinema Adası".. Rüya gibi bir yer, turistler gelecekler, Türkiye döviz kazanacak. Ada 99 yıllığına kiralanacak, tabii kira parasını devlet ödeyecekti. Film-San bakanlık işbirliği ne güzel de işliyordu. Ümit Utku bürosunda zevkle sigarasını tüttürürken araya basın giriyor ve güzel rüya bozuluyordu.

Müdür 'Hırsızlar' diye bağırıyordu

Aslında Turizm Bakanlığı ile Ümit Utku arasındaki ilişki yıllar öncesine dayanıyordu. Turizm Bakanlığında uzun yıllar müsteşarlık yapan Mukadder Sezgin'in arkası kuvvetliydi. Kardeşi İsmet Sezgin hükümetteki AP'nin kuvvetli adamlarındandı. Diğer kardeşi Özer Sezgin'i de Turizm Tanıtma Genel Müdürlüğüne getirmişlerdi. Yanlarında Yeşilçam'da 'Baba''lığa doğru hızla ilerleyen Ümit Utku da vardı.

21 Şubat 1974 günü Turizm ve Tanıtma Bakanlığında önemli bir toplantı yapılıyordu. İki gün süren toplantıya katılanlar yorgun düşmüşlerdi. Tartışmalar hararetli geçiyordu. Birden toplantıya katılanlardan birisi yerinden fırladı ve bütün gücüyle bağırdı:

"Hırsızlar"...

Toplantı salonunu bir an sessizlik kapladı. Bu sessizliği yerinden fırlayan genel müdür yardımcısının küfürleri bozdu. Genel müdür yardımcısı eline geçirdiği bir kül tablasını biraz önce bağıran memurun üzerine savurunca ortalık iyice elektriklendi. Daha sonra bakanlık koridorunda memurların hayretten açılan gözleri önünde bir kovalamaca başladı. Turizm Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı Özer Sezgin, biraz önce kendisine "Hırsız" diye bağıran Bakanlık Mali İşler Müdürü Bahattin Ermiş'i kovalıyordu...

Mukadder Sezgin-Ümit Utku ikilisinin ilk bombası bu olayla gün ışığına çıktı. Daha sonra da bu konu Mecliste uzun soru önergelerinin konusu oldu. Bu konudaki belgeler Danıştay'da Turizm ve Tanıtma Bakanlığı hakkında açılan soruşturma dosyalarını doldurdu.

1973 yılıydı. Cumhuriyetin 50. yılı kutlanıyordu. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı da elbette üzerine düşeni yerine getirecekti. Bakanlık Müsteşarı Mukadder Sezgin bu amaçla yurt dışına çıkıyordu. Müsteşarın yanında Yeşilçam'da krallığa oynayan Ümit Utku vardı. Paraları devletten, bir güzel Avrupa turu yapıldı. Müsteşar yurda döndükten sonra tantanayla Fransa'da bir film şirketiyle anlaştıklarını, Türkiye'yi tanıtan bir film yaptırılarak bütün dünyada gösterileceğini açıklıyordu. Ancak bu filmi ne Cumhuriyetin 50. yıl kutlamalarında, ne de aradan 6 sene geçmesine rağmen kimse seyredemeyecekti.

Yukarıda anlattığımız ve Bakanlık Mali İşler Müdürünün "hırsızlar" diye bağırmasıyla başlayan olaylar da bu filmle ilgili hesapların görüşüldüğü toplantıda cereyan etmişti. Mali İşler Müdürü "Hırsızlık yapıldı, elimde belgeler var, tahkikat açılsın" diyordu. Olaya Teftiş Kurulu Başkanı bizzat el koyuyordu. Bundan sonra yılan hikayesine dönen bir olay aydınlığa çıkıyordu.

Utku'ya 'bağışlanan' bir milyon

Müsteşar Mukadder Sezgin ve Ümit Utku, Avrupa gezisi sırasında Paris'te "Les Film 13" firması ile bir anlaşma yapmışlardı. Ama ortada iki sözleşme vardı. Sözleşmelerden birine 220 bin franklık (700 bin lira) yeni bir miktar eklenmişti. Bu para filmin Türkiye'de yapılacak çekiminde kullanılacaktı. Ama para Paris'te bir bankaya yatırılmıştı. Milletvekili Necdet Evliyagil 4 Haziran 1976 günü Meclis'te, Müsteşar Mukadder Sezgin'in bu parayı iki yıl yurt dışında beklettikten sonra Türkiye'ye getirerek bakanlığın döner sermayesine olan 827 bin liralık borcunu ödemekte kullandığını açıkladı.

Olay gittikçe ilginç bir hal alıyordu. Sözkonusu Claude Lelouche'un 'Bir Yaşam Boyu" adlı filmiydi. Bunun için filmin yapımcısına 3 milyon lira ödeniyordu. O sıralarda Turizm Bakanlığına Türkiye'yi tanıtmak için bütçeden verilen paranın tümünün 15 milyon lira olduğunu düşünülürse, bu filmin bakanlık için ne kadar önemli olduğu da ortaya çıkar. İşler iyi gidiyordu. Ancak eski Turizm Bakanı Orhan Birgit bir gün kalkıp da Meclis'te Türkiye'yi tanıttığı iddia edilen bu filmde "Hıristiyanlık ve siyonizm" propagandası yapıldığını ileri sürüp, üstelik bir de filmin senaryosundan bölümler okuyunca ortalık karıştı. Turizm Bakanı Lütfü Tokoğlu kürsüden "Yalan" diye bağırıyordu. "Size bu filmi burada birkaç güne kadar göstereceğim" diyordu. Ama filmi görmek zevkinden parlamenterler de mahrum kaldılar. Film gösterilmedi. Ancak bu arada başka işlerin döndüğü daha sonra ortaya çıktı.

ÜMİT UTKU NEREDE?

Ümit Utku'nun şu günlerde konuşulacak şeyi mi kalmadı ki kontrgerillacılığından söz ediliyor... Üstelik, bin bir yönüyle her zaman kamuoyuna senaryolar sunmaya hazır olan bu güçlü ismi sanırız en az yoran kişiler de sevgili eşi Ayten Utku'yla, yaramaz kızı Nilgün Utku oluyor. Eeeh, onlar da o kadar gaddar mı ki kendi dertleriyle Ümit Utku'yu üzüntülere soksunlar... Bayramoğlu'nda Vatikan varlığı gibi kurmuşlar egemenliklerini... Zaman zaman Papa... Zaman zaman da dünya deyip geçiştiriyorlar günlerini...

** 12 Eylül 1978 tarihli Şey dergisinden alınmıştır.*

Bu tartışmalar üzerine bakanlık hemen filme bazı sahneler ekletme hazırlıklarına başlıyordu. Toplam, 2,5 dakika sürecek bu sahneler için 2,5 milyon liralık yeni bir ek ödenek daha ayrılıyordu. Ve bu arada işe Ümit Utku da karışıyordu.

Çanakkale Milletvekili Orhan Caneri 5 Haziran 1976 günü Meclis'te verdiği soru önergesinde, filmin üzerinde bazı değişiklikler yapması için "AP sempatizanı bir sinemacı" ile anlaşıldığını ve bakanlığın bu şahsa 1 milyon lira "bağış"ta bulunduğunu açıklıyordu. Bu "AP sempatizanı sinemacı", masasının üzerinden kıratı eksik etmeyen, her yerde "bizim parti" diye konuşmaya özellikle dikkat eden Utku'dan başkası değildi. Caneri ayrıca film çekimi sırasında kaybolan ve çalınan malların değerinin 600 bin liranın üzerinde olduğunu da açıklıyordu. Kibarca "bunun adı devlet hazinesini zarara sokmaktır" diyordu.

Af imdada yetişiyor

Bu sırada hükümet değişikliği oluyor ve bakanlıkta kurulan tezgahın işi bozuluyordu. Artık bakanlıkta açıkları kapatmak için "fatura düzenleme" yarışı başlamıştı. Ancak yine de olayın üstü örtülemedi. Yeni hükümet soruşturma açtı ve dosyayı Danıştay'a gönderdi. Danıştay 2. Dairesi, "yolsuzluk ve usulsüzlük" yapıldığı iddiasıyla Mukadder Sezgin ve Özer Sezgin hakkında açılan davada şu kararı veriyordu:

"Turizm ve Tanıtma Bakanlığından 3 Şubat 1975 tarihinde 13-3 sayılı yazı ile birinci derecede karar verilmek üzere gönderilen soruşturma dosyası dairemizce incelenerek gereği görüşüldü. Sanıkların suçu işleyiş tarihi niteliği ve gerektirdiği ceza maddesinin üst sınırı bakımından 1803 sayılı af kapsamına girdiğinden kamu davasının ortadan kaldırılmasına oy birliği ile karar verilmiştir."

Af, bakanı da, müsteşarını da kurtarıyordu. Ama olaylar bu kadarla kalmıyordu.

Ümit Utku ise yükselmeye devam ediyordu. Öyle bir dünya kurulmuştu ki insan battıkça yükseliyordu.

YARIN: Tezgah kurulmuştu bir kere

Gülriz Sururi Anlatıyor

Engin'e, "bir gurşunun fiyatı elli guruş" diye, tiyatronun içinde silah çektiler

"Ben Ümit Utku" dedi. "Nasılsın Gülriz'ciğim.?"

Kafamı zorladım, bir türlü kim olduğunu nerden tanıştığımızı bulamadım, Ümit Utku'yla. Hay Allah, isim de yabancı değil, ama "Buyrun" dedim.

"Gülriz'ciğim, benim bir tiyatro binam var, yeni yaptım. Bak iki gözüm, Ayfer Feray istedi vermedim, Muammer Karaca istedi vermedim, falanca istedi vermedim. Ben, seni çok severim! Sana vereceğim tiyatromu. Babanı da çok severdim. Senin salon aradığını duydum, mutlak sana vereceğim salonumu. Hayatım, yazıhaneye kadar gel görüşelim."

"Ama" filan diyecek oldum, söz bırakmıyor Ümit Utku Bey insana.

"Tamam mı canım, istersen önce salonu gör, hayatım. Gör bak bayılacaksın, Enginciğimin gözlerinden öperim."

Engin'e anlattım telefon konuşmasını, "gidip bakalım" dedi. Ertesi gün gidip baktık. Osmanbey'deki Samanyolu Sokağında salon. Hatırlıyordum orayı, eskiden garajdı, şimdi bir sinema ve tiyatro salonu var üst üste. Altta sinema oynatacakmış Ümit Bey, üstünü de kiraya veriyor. Kaba inşaat bitmiş, bir sahne, dört beton duvar. Caddeye paralel ikinci sokak. Köşedeki mahalle bakkalından başka dükkan bile yok görünürde. Buraya seyirci gelir mi? Fatih'e nasıl geldi? Sahne de çok küçük, ama gene de bir şeyler yapılabilir. Karar vermek zor? Bir de, Ümit Beyle görüşüp fiyat öğrenelim, diyoruz. Telefon edip sözleşiyorum. Beyoğlu'nun arka sokaklarındaki yazıhanesinde buluşuyoruz ve karşılaşır karşılaşmaz da anlıyorum ki daha önce hiç tanışmamışım Ümit Beyle. Neden yalan söyledi acaba?

"Hayatım" diyor, "tamam, ortak olduk artık değil mi? Nasıl tiyatrom, bir eşi yoktur vallahi."

"Bakın" diyorum, "Sahne küçük, makyaj odası yok gibi bir şey, tiyatro olarak düşünülmemiş sanki, kostümler için bir depo gerek, daha başka bir sürü isteklerimiz olacak. Ayrıca hemen söyleyeyim ortak olmayız, kaça kiralarsınız?"

Astronomik bir rakam söylüyor, "düşünelim" deyip ayrılıyorum Ümit Beyin yanından. Ümit Bey, dikkatle "siz", "beyefendi" dememe karşın bana "sen", "hayatım" deyip duruyor boyuna, ağzı alışmış bir kere, elinde değil herhalde. Her gün Ümit Bey telefon etti ve her gün biz başka yerler aradık. Ama, sonunda Ümit Utku'nun salonunu kiralamaya karar verdik.

....Pazarlık sonucu biraz kırdı fiyatı Ümit Bey. Gene de yüksek bir rakamdı istediği. Enflasyon her şeyi etkilediği için, kabul etmek zorunda kaldık. Ancak, kirayı peşin istiyordu, bono olarak. İş adamıydı, filmleri vardı çekilecek. Bonoyla işlerini çevirmişti o güne kadar. Bir sonbahar akşamı bizim evde Ümit Utku ve iki ortağı ile mukavele yaptık. Ve şerefe kaldırdık kadehlerimizi. Ümit Bey o gece çok kızmıştı bize. Üçüncü ortağı gelmeyince mukaveleyi imzalamayıp adamı yatağından kaldırıp getirttik diye. Aslında kızmakta haklıydı, çünkü ne kadar sağlam olursa olsun mukavelenin değeri ve hükmü yoktu onun için ve boş yere titizlenişimize acıyordu galiba.

Mevsim bitmeden Ümit Utku Bey yeni yıl için anlaşma yapmamızı istedi. Yüz bin lira fark istiyordu, ikinci yıl için. Aksi halde talip olan başka bir tiyatroya verecekti salonunu. Bir an evvel cevap bekliyordu.

"Ama nasıl olur" dedim. "Bu kadar yatırım yaptık bu binanın tanınması için. Orda tiyatro olur mu diyenleri tiyatroya getirmek için yaptığımız masraflardan, günlük yaşamımızı düşündüğümüz bile yok. Herhalde bütün bu çabayı bir yıl için yapmadık?"

Ümit Bey:

"Vallahi kardeşim parayı veren düdüğü çalar" dedi. "Beni ilgilendirmez sizin yaptığınız masraflar, yapmasaydınız."

Enginle oturup konuştuk. Burhan ve Orhan Apaydın kardeşlere götürdük mukavelemizi. Karaca Tiyatro'dan beri dostumdu ikisi de. Ayrıca "Düşenin Dostu" davasının başarılı avukatlarıydılar. Bir gün bile kapattırmamışlardı bize oyunu, gelen valilik emrine karşı çıkarak. Burhan da Orhan da, uzun uzun incelediler mukaveleyi.

"Olamaz bu iş" dediler, "zilliyetlik hakkınız var, sizi ordan kimse çıkaramaz. Ve kiranızda da bir değişiklik yapamaz. Dava bizim davamızdır. Rahatça çıkın turnenize."

Böylece çıktık turneye. Nisa Serezli çiçeklerle uğurladı bizi. Ancak, gelecek yıl bizimle devam edemeyecekti. Geceleri oynayacağı bir salon arıyordu.

Başarılı bir turne idi. Bu turne günlerinden birinde Zonguldak'ta gazete okurken, birden gözüm bir habere takıldı. İnanamıyordum okuduklarıma. Nisa Serezli'nin bir bülteniydi bu. Ve Ümit Tiyatrosu ile üç yıllık mukavele yaptığını söylüyordu. Olacak şey değildi. Hepimiz üzgündük bu olaya. Hem ortaklara moral verip "korkacak bir şey yok, gelecek yıl sokakta değiliz, bize güvenin" dememiz gerekiyor, hem de ne yapacağımızı bilmiyoruz. Çok sinirliydim o günler, aklım almıyordu bu davranışı. Gazeteye yazıp tekzip ediyoruz haberi. Tiyatronun kiracısı biziz, diyoruz, ama hiç bir şey, daha sonra olanları önleyemeyecekti. O turne, tatil burnumuzdan geldi. Üç taraf arasında tahliyeler davalar, işgaller, kapı önünde eşya yığmalar, sayısını unutacağım kadar çok oldu. O arada tiyatronun kostümleri, dekorları, demirbaşı parçalandı, kayboldu, sokaklara döküldü, yağma edildi. Herkes haklıydı kendi yönünden. Ümit Bey fazla para teklif edilince kiracısını değiştirmeye kalkmakta haklıydı. Nisa ve Tolga Aşkıner Tiyatrosu, üç yıllık mukavele yapıp bu üç yılın kirasını bono olarak peşin peşin Ümit Utku'ya ödedikleri için salonu istemekte haklıydılar. Biz de usulsüz yapılmış yeni mukaveleyi kabul etmemekte, binanın zilliyetimizde olduğunu ispat ederek, haklıydık. Kiraca üzerine bir binaya kiracı giremezdi. Dört ay sürdü bu çatışma.

.... Davanın kaybedileceğini anlayanlar, Engin'e "Bir gurşunun fiyatı elli guruş" diye, tiyatronun içinde silah çektiler. Ve, uzun yorucu bir mücadele sonucu kanuni hakkımızı elde ettik. Bunu Danıştay kararı da perçinledi. Artık Ümit Bey, iki tiyatroyu da salonsuz bırakmamak durumundaydı. ve sinemasını kapatıp bize vermek zorunda kaldı. Ancak bina sorunu açıklığa kavuşana kadar olanlar olmuştu.

(Yukarıdaki yazı Gülriz Sururi'nin "Kıldan İnce Kılıçtan Keskin" adlı kitabının 422-437. sayfalarından alınmıştır.)

SEYİT ALP/İN ROMANI ŞAVK

desenler: sevinç altan

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı, Dağıstan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağıştan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona verecektir, Hacı Osman Beyin kızı Kevok'u da kendisi alacaktır. Düğün kurulur. Koçerler büyük tepki duyarlar. Rispi Safo siyah kuşak takar. Kevok'un nişanlısı Memdız öfkelidir. Kendisine yoksul olduğu için varımsız olduğunu sanır. Oysa Kevok, Memdız'ı sevmektedir ancak babasına karşı gelemez.

53

Bey, -Hoş geldiniz sefalar getirdiniz, attan inip dinlenesiniz, dedi

–Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz, attan inip dinlenesiniz, dedi.

Osmanlı Paşası öfkeden tir tir,

–İnmeyiz, haberciniz neden gecikti, yoksa bir terslik mi oldu?

Hacı Osman Bey bozuldu, diyecek söz bulamadı, sağa sola bakındı.

–Bu işe razı değilseniz vazgeçelim,

–Razıyız, sebep başkadır. Memdız berduşu habercimizi geri göndermiştir.

–Kayalıkta atını ürkütüp bizim habercimizi de yere çalmış. Siz güç yetiremezseniz de biz yetiririz. Osmanlıylan oynanmaz. Yirmi adamımı ona ayırmışım. Marifeti varsa göstersin. Dinle Bey, bu işi kısa keselim çünkü bu iş kötüye gider oldu. Yarın öğleye kayalıkta buluşalım, herkes gelinini alıp gitsin. Şimdilik hoşçakalasın.

Düzü nal şakırtısına verip geldikleri gibi gittiler.

Araratlı tuhaf kaldı.

Kevok'un yarının erken vaktinde gideceği duyuldu. Kınayı kendileri yaktılar. Kına türküleri söylendi, "Buke delalı" hep bir ağızdan söylendi. Yavaş yavaş parmak şıkırdatıp el çırpıttılar. Kızlar, somurtan Kevok'u güldürmeye kulağına gerdekle ilgili ayıp laflar fısıldadılar. Gülmedi. Düğün kendinin değilmiş gibi durdu. Bey avratlığına gitmez de kabre hazırlanırdı. Öyle hüzünlüydü.

Hacer Hanımın ağıta başlamasıyla seslerini topladılar. Bu dünyada ne etti, ne buldu önlerine döktü. Kevok'u yeniden doğurdu, gün gün büyütüp bu güne getirdi. Kızın yazgısıyla ananın yazgısını benzetti. Ananın bahtı neyse kızın da öyledir, dedi. Sözleri Beye ters geldiğinden adam yollayıp ağıtı kestirdi.

Aylardır ölü gibi hareketsiz duran Kevok birden canlandı. Ortalığı gülüşe verdi. Araratlının kadını, kızı tuhafta kaldı. Kevok'a ayak uydurup canlandılar. Düğün, düğüne benzer oldu. Kızlar, erkekler halay tuttular. Türkülerle seslerini geceye dağıttılar.

–Zerin, ben sana kurban... Bastığın toprağa, gözünün ışığına kurban. Sana bir çift sözüm vardır. Olursa olur, olmazsa dile düşürüp beni rüsva etme, dedi Kevok.

–Kendi sırrım bilir ve de kendimle kabre götürürüm. Yalan söylüyorsam Araratın 'hışmı bana olsun.

–Dinle öyleyse, Memdız'a söyle kalabalıktan sonra gelsin. Neden ona varmamışım, sebep nedir bilsin. Razı gelirse çekip gidelim. Dünyanın öte ucuna da olsa giderim.

–Sen delirdin mi Kevok, önce aklın nerdeydi? Baban belaya batar.

–Zerin bana laf söyleme, dediğimi yapasın.

–Memdız yoksa...

–Zin'i çağır.

–Zin gelmezse...

–Dediklerimi dersen, gelir.

Çok konuştular. Zerin kalabalıktan sıyrıldı, görünmeden kayboldu. Eli, yüzü ay ışığına bulanmış durdu. Memdız kendine kalmışken, Kevok elinden alıyordu. Hasetlendi. Kendiyle döğüşüp durdu. Yürüdü, kapıyı aralayıp içeri geçti. Zin yalnız otururdu.

–Memdız yok mudur?

–Kırgın,

–Yoktur, dedi.

–Kendine Kevok'tan haber getirmişim.

Hayret kaldı,

–Zerin, Kevok sabaha gelin gidecekken bu ne haberidir?

–Sözümle uğraşma, söyle Memdız nerdedir?

–Ben nerden bilem?

Zerin her şeyi anlattı. Kalkıp konağa vardılar. Şenlik devam ediyordu. Zin'in gelişine Araratlı şaşırdı. Birbirlerine Zin'i gösterip kaçamak göz ettiler. Zin gördüyse de aldırmadı.

Zerin, Kevok'u yanladı, kulağına,

–Memdız yoktur, dedi.

–Bastığın toprağa kurban, canım elindedir dilediğin gibi kullan. Ne edersen et, buldur Memdız'ı.

DEVAM EDECEK